

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 67

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 67

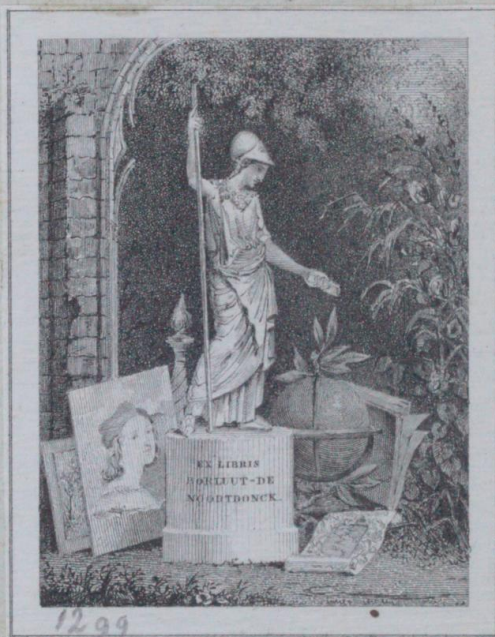
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 67

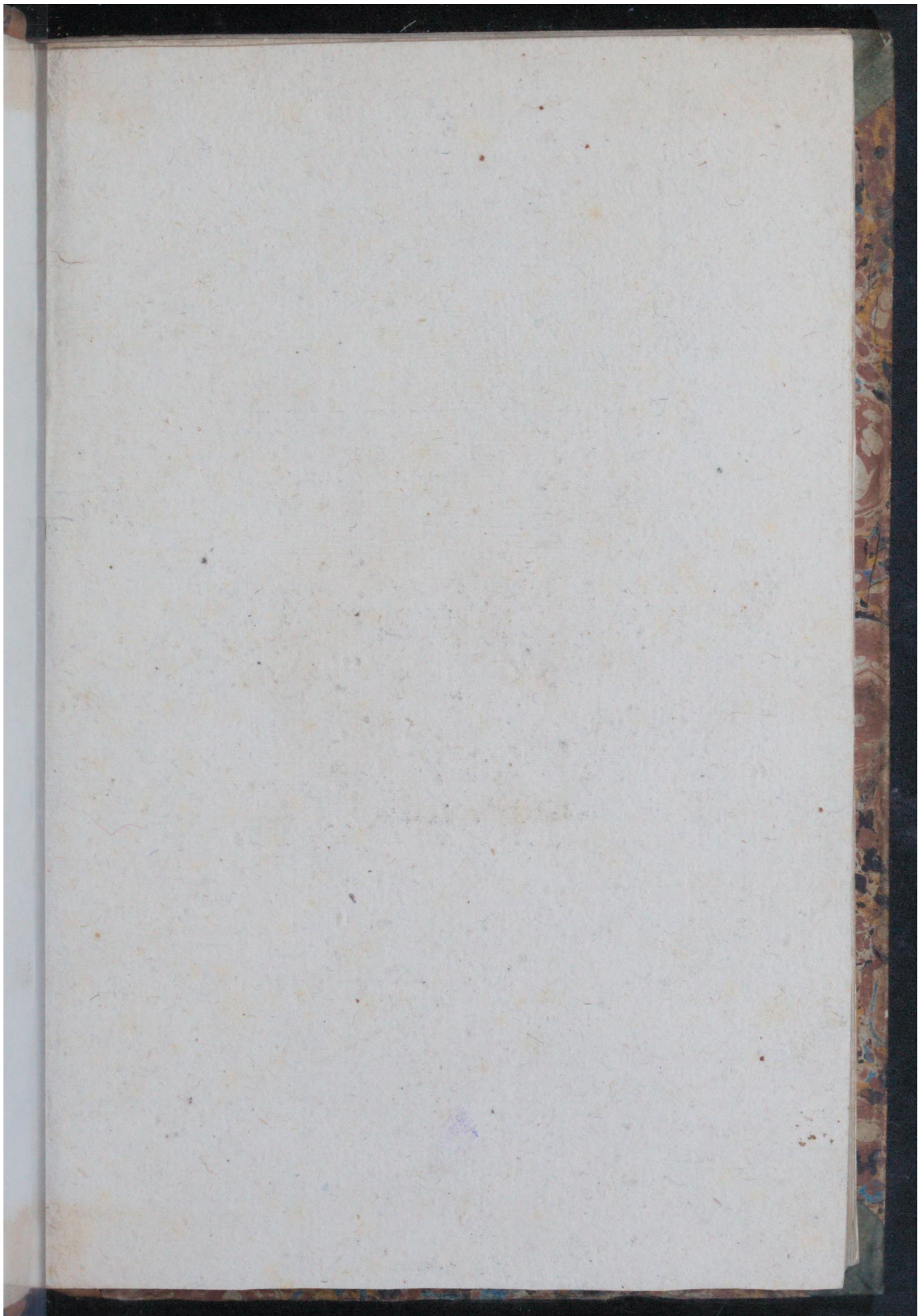
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 67

~~144~~ 171.
967

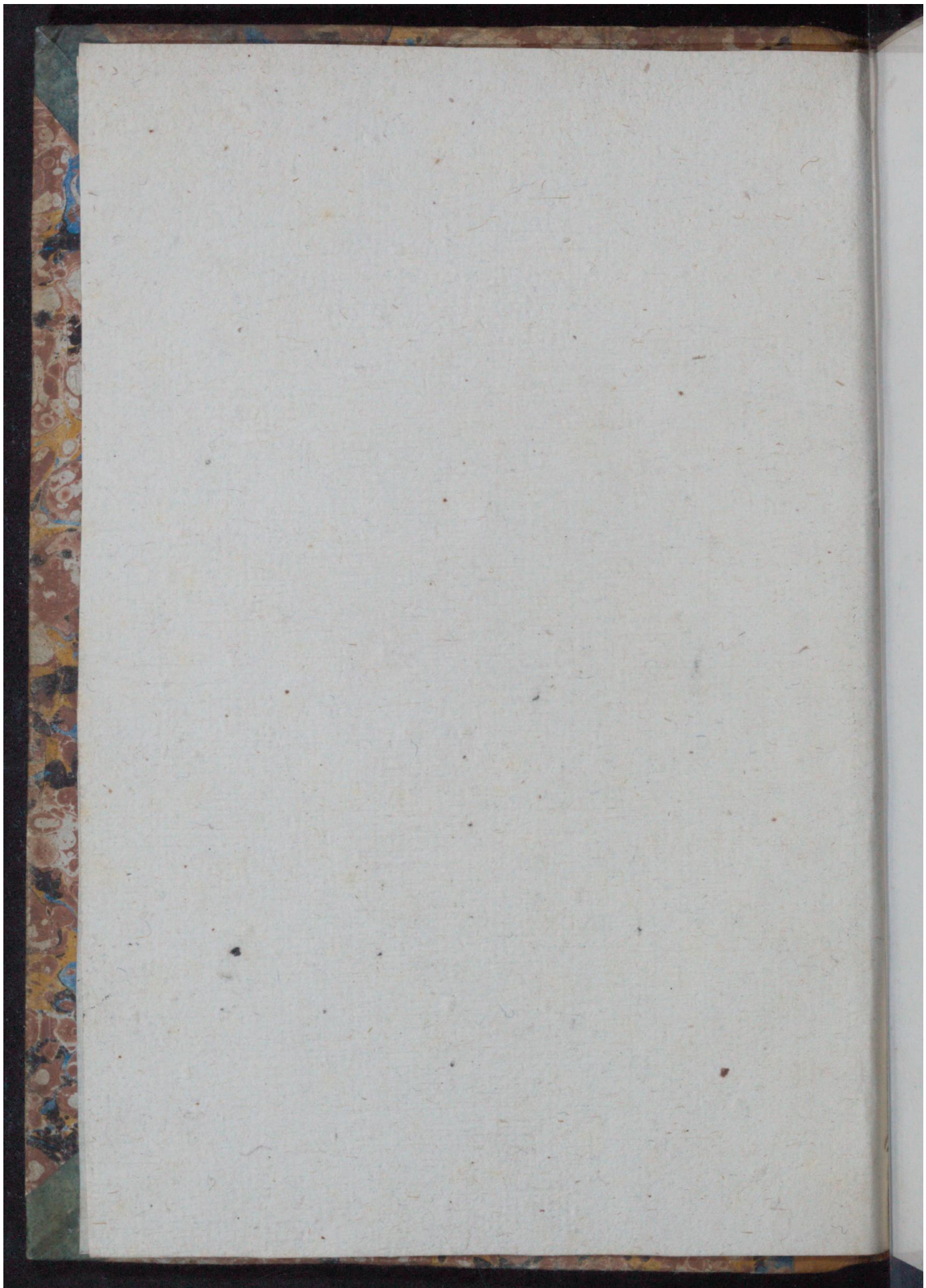
CA. 1741

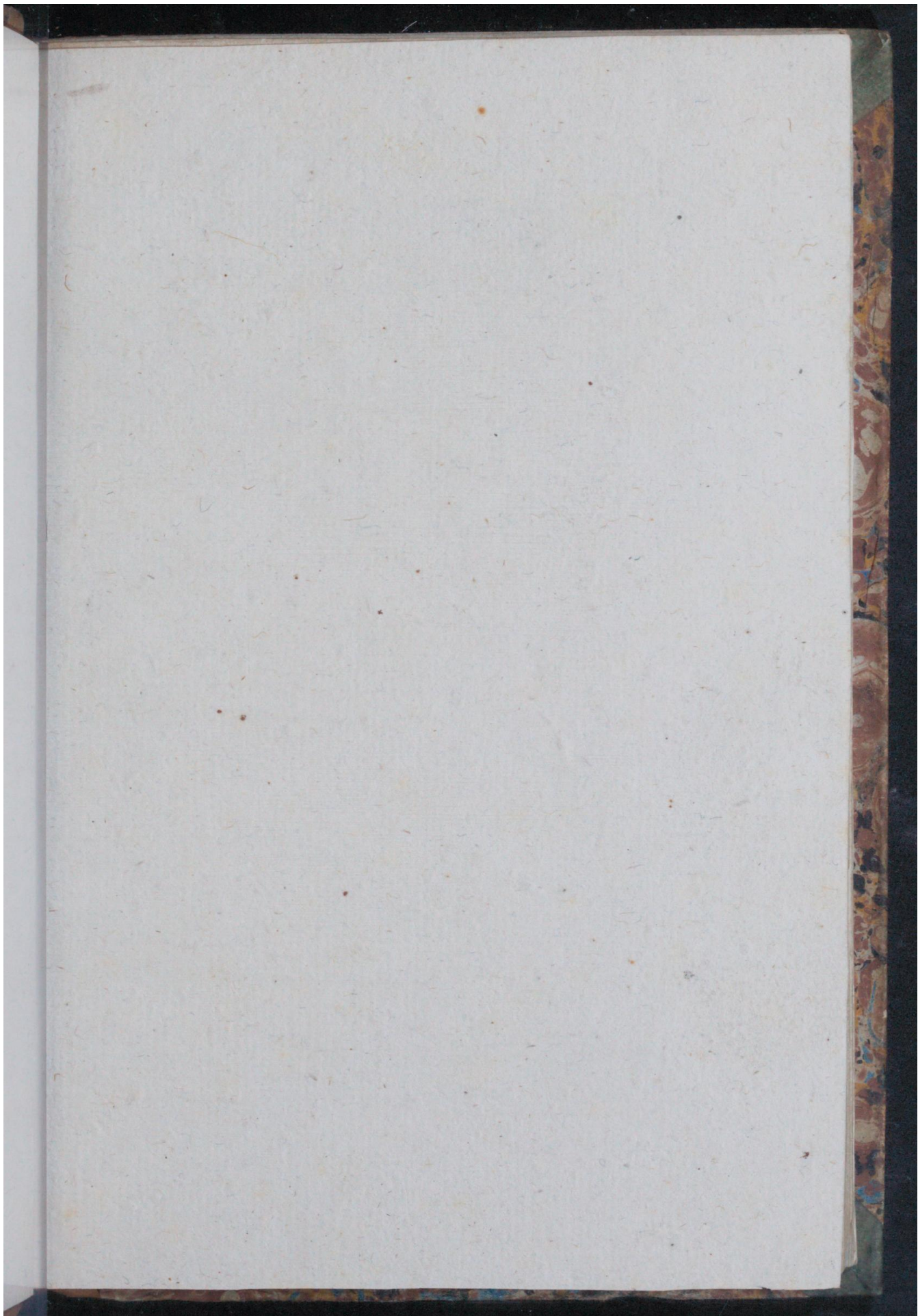

1299

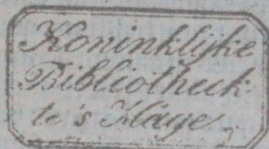

Bo
ron
riff

Bucolica. D. virgilii Ra
ronis cū cōmento familia
rissimo parisi^o elucubrato.

Vita Maronis

Sicut dicit Seruius super Enkidem In exponendis auctoribus de nomine vita et moribus auctoris de qualitate sermonis et de intentione vel fine propter quem scribitur solet queri. vbi dicit Seruius quod virgilius fuit filius maronis natus in matua ciuitate venecie verecundissimus poeta. vno tamen vicio laborabat. quia lubricus valde fuit et impatiens libidine sic quod quidam vocauerunt eum balistam. quia balista non potest continere impetum. Ideo super eius tumulum scriptum fuit. Monte sub hoc lapidum regitur balista sepultus. Catholicon dicit quod dicitur quod Virgilius a matre sua virgilia quia ipsa pregnans vidit in somnis virgam ascendentem ex utero suo ad caelum scilicet filium suum astrologum et philosophum hum magnum. Vita eius fuit studiosa. Studuit enim neapoli cremonie. mediolani. Et cum esset. xxvii. annorum scripsit bucolica spacio trium annorum sicut dicit in fine quarti georgicorum. Larmina que lusa pastorum. audaxq; iuuenta. Tityre tu parule recubans sub tegmine fagi. Fecit vero georgica in octo annis. et enkidem in duodecim annis. Et correxit bucolica et georgica. bucolica quidem ad preces et contemplationem pollutionis. Sed georgica ad preces messenatis presidis. morte vero preuentus dimisit Enkidem incorrectam quam ideo iussit post vitam suam cremari. contra quem exclamat augustus cesar. Ergo ne supremis potuit vox improba verbis. Tam durum mandare nephas. ergo ibit in ignes. Magna quoque doctiloqui moeretur mola maronis. Ideo augustus cesar condolens tantum opus extingui prohibuit ipsum cremari et dedit ipsum corrigendum duobus magnis philosophis scilicet Lucio et Flaroni sub tali legeque superflua demerent et nihil adderent. ideo in enkide reperiuntur versus truncati et incompleti. Reperiuntur etiam versus detracti qui non sunt scripti in corpore libri sicut Ille ego qui quondam graali modulatus auena. et vsq; arina virumq; cano. Si autem in bucolicis reperiantur aliqui versus incompleti sicut Incipe menalios. hoc non est propter in correctionem. sed expigritia scriptorum quos piger sepe scribere et ostendere versus intercalarem vt videtur suo loco. Ex illis potest recolligi etas virgilij. scilicet quod vixit quinquaginta annis. habebat enim. xxvii. annos quando composuit bucolica que fecit in tribus annis et georgica in octo et enkidem in duodecim. et hoc est verum si illos scripserit sine pausatione. Nam virgilius in enkide vsus est stilo grandiloquo et metro heroico quod tenet vera ficta et humana et diuina. In georgicis vero vsus est sermone mediocri. Sed in bucolicis vsus est stilo humili sicut in materiam humilem de qua loquitur. Unde ipse dicit in bucolicis. Si canimus siluas sunt silue consule digne. id est sicut in altitudinem materie debet esse stilus altior. Bucolica autem carmina dicuntur a bus quod est bos et icos custos quia sunt carmina facta de pastoribus bouum vel aliorum pecorum que per boues intelliguntur. Et sunt in libro bucolicorum decem eglogae. Dicitur autem egloga ab eglo. quod est capra et logos sermo quasi caprinus sermo. qui a loquitur de paruis et vilibus rebus et sic patet qualitas metri.

*Virgilius dicitur
fuisse in matua
natus*

Tityze tu patule recubans sub tegmine fagi
 Siluestrem tenui musam incitaris auena
 Flos patrie fines et dulcia linquimus arua
 Nos patriam fugimus tu tityze letus in umbra
 Formosam resonare doces amaryllida siluas
 Construe sic. **T**ityze id est o virgili tu recubans id est

jacens. quiescens sub tegmine id est sub umbra. fagi. id est illius arboris frondose patule. id est late spaciose meditaris. i. cantas musam siluestre. i. carmine rusticum auena tenui. i. culmo vel stipula dulci. i. agili Flos. i. mantuanum linquimus. i. dimittimus non sponte nostra fines. i. methodum terminos patris. i. mantuae civitatis nostrae et linquimus inquit arua dulcia. i. campos amoenos. i. delectabiles. Nos. i. mantuanum fugimus. i. linquimus patriam. i. mantuanam. et o tityze. i. virgili tu letus. i. quietus otiosus in umbra doces. i. facis silvas. i. nemora. resonare. i. cantare amaryllida formosam. i. carmine tuum de amaryllide. i. de amica tua compositum. **I**ntentio autem virgilij scribentis bucolica fuit sub iocundis sibus et in persona rustico et pastoris laudare augustum cesarem pro beneficiis sibi ab eo collatis laudare etiam protectores suos pollutionem et mecenatem in quo relucet magnum ingenium virgilij seque comprehendere magnam rem in parva. videlicet imperatores senatores et alios presides in persona pastoris. sicut in georgicis designavit apes suis nominibus regum vel ducum quoniam de in quarto Magnanimosque duces Dicit ergo in principio bucolico et absque prohemio Tityze tu patule etc. ubi introducit duos pastores seque tityze et meliboeum per tityze intelligitur ipse virgilius. et per meliboeum intelligitur quidam servus vicaneus vel vicinus mantuanus nomine corneilius gallus Ubi est notandum quod vigente bello civili inter augustum cesarem et antonium augustus fuit victor et obtinuit cremonam quam dimisit suis militibus pro stipendiis suis. Sed quia terra cremonensis non sufficiebat eis. ideo dedit eis augustus mantuanam quare mantuanum expulsi sunt a suis possessionibus et dictum est eis sibi vnum durum. veteres migrare coloni. et habetur in sequentibus mantua vix misere nimium vicina cremonae Sed virgilius hoc videns venit romam ubi usus procinio pollutionis et mecenatis impetrauit ab imperatore et agros. seque quos milites sibi abstulerant quod videns gallus corneilius quasi invidens felicitati virgilij quod solus recuperaverat agros a se deperditos de ei Tityze. i. virgili tu es multum felix quia tu quietus sub umbra vel tegmine fagi. arboris frondose cantas carmina leta auena tenui. seque modici stili Et loquitur more pastoris qui faciunt phyllulas suas de culmo vel stipula auena Et notanda est diuisio inter patrem et patulum quia patulum est quod natura patris vel aperit. sicut nares. sed patens est illud quod aliquando aperit et aliquando claudit. ut vellostium vel oculi Fagus autem est naturaliter patens. larga arbor Primum autem tempore fructus fagi comedebant. ideo dicitur fagus a fagine quod est comedere Flos patriam fugimus id est nos mantuanum patriam relinquimus et non relinquimus sponte nostra immo quod plus est fugimus patriam nostram coacti fugere. et nos etiam tristes linquimus arua nostra. sed tu doces silvas resonare amaryllida id est amicum tuam quia facis carmina iocosa de pollutione et de cesare quos amas et illa carmina resonant per silvas id est per matres et antiquos Et loquitur more rustico quo pastores cantant in silvis.

D melibœ deus nobis hæc ociâ fecit
Namq; erit ille mihi semper deus. illius aram
Sepe tener nostris ab ouilibus imbuet agnus
Ille meas errare boues (vt cernis) et ipsum
Ludere que vellem calamo permisit agresti

Zi.

Construe sic. **D** melibœ o pastor deus. id est cesar augustus fecit. id est dedit hæc ociâ id est ista bona vel quietem. Namq; ille id est cesar erit mihi. i. p̄gilio semp deus. i. in vita z post mortem suam agnus. i. ouis tener. i. in uenis ab ouilibus nostris. id est a nostris imbuet. i. sacrificabit aram. id est super altare illius scz augusti cesaris Ille scz cesar pmisit meas boues. id est vacas errare. id est p̄ campos esse vt cernis. id est vt vides z pmisit ipm id est me p̄gillum ludere calamo agresti id est phistula rustica q̄ vellem. id est q̄cunq; carmina vellem ludere. **D** melibœ r̄ndet tityrus. id est p̄gillus ad melibœum dicens q̄ deus scz cesar dedit sibi illa ociâ. id est facultatē viuē di ex p̄p̄ijs agris sine graui labore Namq; erit ille id est cesar erit mihi de^s in vita sua z post mortem Nam alij imperatores reputabantur inter deos post mortem. sed augustus cesar in vita sua meruit deitatem z habere templum sicut deus. **I**llius aram. zc. id est q̄dū vixero faciam sacrificiū supra altare suum z irrigabo aram suam de sanguine agni Ille meas errare boues id est cesar dedit mihi agros z libertatem cantandi carmina rustica metrica quecunq; vellem ludere non per minas siue per coactionem sicut etiam ipse virgilius dicit in georgicis. carmina q̄ lusi. zc. **De.**

Non equidem inuideo. miroz magis vndiq; totis
Vsq; adeo turbatur agris. en ipse capellas
Protinus eger ago: hanc etiam vix tityre duco
Dic inter densas corulos modo: namq; gemellos
Spem gregis ah silice in nuda connixa reliquit
Sepe malum hoc nobis (si mens non leua fuisset)
De celo tactas memini predicere quercus
Sed tamen iste deus qui sit da tityre nobis

Construe sic. **E**quidem id est certe non inuideo. id est non habeo inuidiam miroz magis. id est admiror q̄ turbatur. id est nos mantnani turbamur vndiq;. id est ex omni parte totis agris. id est nostris vsq; adeo. id est intantum vel multum en. id est ecce ipse. id est ego melibœus eger. id est non sanus ago. id est duco protinus. id est longe a finibus capellas. id est capras. o tityre vix. id est cum difficultate duco. id est conduco hanc scilicet et capram hæc capra scilicet connixa est. id est peperit hic. id est in isto loco inter corulos. id est illas arbores densas. id est spissas gemellos id est duos filios existentes supple spem gregis. id est spem future generationis. et ipsa inq; reliquit ah interiectio admirantis illos gemellos in silice nuda id est supra lapidem durum memini quercus. id est illas arbores tactas. id est fulminatas de celo. id est desuper. predicere id est significare hoc malū. id est nos pdituros agros sepe id est multoties nobis marianis si mens. i. eo

gitatio nō fuisset leua. id est bñ cōsiderasset. Sensus est nos p̄dere agros
 res manifesta sc̄z quercus p̄dicabat sc̄z nos mētis imprudētia capti intelli
 gere nequimus. Sc̄z tityre. i. p̄gili da id ē dic nobis q̄s ē iste deus q̄ dat t̄
 bi ista ocia. Non equidē. Loq̄tur itez melibœus sc̄z ne videat loqui ex in
 uidia dicit se nō inuidere sed mirari de foelicitate p̄gili q̄ alij mātuani p̄a
 tiunt oēs miserias qz turbātur in agris ipsorū vsqz adeo id est multū. Et
 est turbat p̄bū impersonale qd̄ indifferēter se habet ad oēm personā in quo
 vult melibœus latēter redarguere augustū cesarē nō designādo illū q̄ tur
 bat. vult etiā ostēdere qz oēs mantuani fuerūt turbati sine aliqua discreti
 one z etiā sine culpa qz fuerūt expulsi p̄pter sua demerita sed p̄pter vicini
 tatē ad cremonā vt dcm̄ est. Et nō d̄z turbamur quasi p̄bum personale
 designaret paucos z nō omnes. En ipse capellas. Hic melibœus mon
 strat euidēter suas turbatōes dicens. qz ipse eger corpe z aīo vix ducit se/
 cum duas capras id est m̄rē z vxorē z causa laboris est qz capra sua id ē
 vxor de nouo cōnixa ē id est enixa v̄l pepit gemellos. i. duos filios q̄ sunt
 spes futuri gregis. i. futuri generatōis. Et augmētatio laboris est qz non
 pepit in lecto molli sed supra silicē v̄l lapidem duruz z sine vestimētis vel
 straminibus ad inuoluendū gemellos. Sepe malū hoc nobis. Hic me
 libœus dicit qz si ipse fuisset sapiens z cōsiderasset signa z auguria ipse po
 tuisset p̄cauere istam turbationē qz anno p̄cedenti quercus que sunt arbo
 res glandifere p̄tinentes q̄sui fuerūt tacte de celo id est leuiter fulminatę.
 Quercus sunt arbores in tutela iouis z sibi consecratę ideo non permisi
 sit eas dure fulminari z quando arbor iouis fuit tacta z turbata signum
 erat qz mantuani q̄ erant in tutela augusti turbaretur. Sed tamē iste de
 us. Sc̄z tityreda id est dic mihi quis est iste deus q̄ dedit tibi ocia z ludere
 que velles. Vbi notandū est qz dare significat tria sc̄z dicere contribue
 re z concedere iuxta illos p̄sus. Dico cōtribuo cōcedo significat do. Lēte
 ra videātur sup̄ textū. de allegoria aut̄ quā aliqui volūt in eis p̄sibus p̄e
 dictis qz dicūt carmina cantari a p̄gilio de vrbe romana. vide seruium et
 alios expositores

Tityrus

Urbem quam dicunt romam melibœe putavi
Stultus ego huic nostre similem quo sepe solemus
Pastores ouium teneros depellere fetus
Sic canibus catulos similes sic matribus hedos
Floram sic paruis componere magna solebam
Verum hec tñ alias inter caput extulit vrbes
Quantum lenta solent inter viburna cupressi

Construe sic. Ego tityrus stultus id est imprudens o melibœe putavi.
 id est credidi vrbe id est ciuitatē quā sc̄z vrbem dicūt id est vocāt romam
 esse sup̄ple simile id est equalē huic nostre id est mantuz quo id est ad quaz
 nos pastores ouium id est capraz sepe solemus id est cōsueuimus depellere
 id est a lacte remouere seu enutrire. fetus teneros id est agnos nouiter na
 tos. Sic id est eodē mō cognouerā romā esse simlē mantuz sicut nozā id
 est noueraz catulos id quos canes esse similes canibus magnis sicut no

A iij

tam in q̄ hēdos. id est hircos teneros esse similes matribus suis Sic sole-
bam p̄onere. id est p̄pare magna. id est res magnas puis. id est rebz mī-
mis vez. id est certe hęc scz roma t̄m extulit caput. i. maior inter alias vz
bes. i. ceteras ciuitates q̄tunt cupressi. i. ille arbores magne solēt se extol-
lere supple inter viburna lenta. i. inter illas arbores puas seu curuas.

Urbem quā dicunt romā. zc. Tityrus r̄ndet more rustico p̄ longas ā-
bages qui fuit ille deus z qz nullus homo p̄t esse sine loco. i. describit locū
in quo est augustus. s. romā z facit topographiā sicut si aliqs describeret
parisiū ad oñdendum quis sit rex. ut ergo **M**eliboece ego stultus z ig-
narus pastor q̄n audiebā loqui de roma putabā q̄ esset q̄dam paup̄ ciui-
tas sicut mātua nrā in qua nos pastores ouīū depascimus agnos Sed ta-
lis est dñā inter romā z mantuā qualis ē inter mag nos canes z puos. s.
catulos. vel inter hēdos z capras. qz roma excedit alias vrbes sicut cupres-
sus viburna. id est fructices. Cupressus enim est arbor alta z viburnum
est paruum arbutum. De.

Et que tanta fuit romam tibi causa videndi

Construe. Que causa. i. que occasio tāta id ē tam magna fuit tibi tityro
videndi id est eundi romam id est illam urbem. **E**t que tanta. Quere
iterum meliboece que fuit causa finalis quare tityrus venit romam quia
magna causa requiritur ad magnum effectum. Li.

Libertas. que sera tamen respexit inertem

Landidior postq̄s tondenti barba cadebat

Respexit tamen et longo post tempore venit

Postq̄s nos amaryllis habet galathea reliquit

Flamqz fatebor enim. dum me galathea tenebat

Nec spes libertatis erat. nec cura peculi

Quamuis multa meis exiret victima septis

Pinguis et ingrate premeretur caseus vrbi

Non vnq̄s grauis ex domum mihi dextra redibat

Construe Libertas cādidior. i. pura fuit cā quare ego veni romam q̄ li-
bertas sera id est tarda t̄m respexit. i. cōspexit me inertē. i. pigz postq̄s bar-
ba mea cadebat. i. cedebat tondenti. i. radētī t̄m libertas respexit me z ve-
nit. i. aduenit mihi lōgo tpe. i. p̄ longū tps post. i. postea z postq̄s amaryl-
lis. i. roma hz. i. possidet nos. i. me tityrū galathea. i. mantua reliquit. id ē
demisit me fatebor enī. i. dicam p̄tate dū galathea. i. mantua tenebat. id ē
ē possidebat me tityrū spes. i. fiducia libertatis habendē nō erat mihi nec
cura id est sollicitudo peculi. i. gregis erat mihi q̄uis multa victima id ē
multa sacrificia exiret id est procederet ex meis septis. i. ex meis ouilibz z
q̄uis pinguis caseus p̄meret. id est fieret vrbi ingrate. i. ad mantuanū in-
gratā **N**ō vnq̄s. i. nūq̄s dextra. s. manus redibat. i. reuertebat domū meaz
grauis. i. plena gre. i. argēto **L**ibertas r̄ndet tityrus q̄ libertas fuit cā
quare veit romam. s. ut esset liber vñ seruus vult libertatē vt careat serul-
tute. s. nobilis vl̄ ingenuus vult libertatem vt viuat fm suum arbitriū
Non erat autē alibi libertas sicut romā **Q**ue sera tamen. **H**ic tityrus in

et patet seipsum quod prius non venerat romam ut esset liber fuit enim piger querens
libertatem quam finaliter ipsam habuerit. Candidior hic more rustico
designat tempus a quo fuit liber scilicet ab illo tempore quo habuit amicam
amaryllidem vel ab illo tempore quo rasa fuit barba sua. Sic enim com
putabant rustici tempora scilicet anno quo fuerunt coniugati quia nesciunt
aliter distinguere tempora. Et notandum est quod candidior non est adiecti
uum de barba quod tunc virgilius nondum habebat barbam candidam vel
canam cum ipse esset. xxviii. annorum quando fecit hunc librum. Sed can
didior est adiectivum de libertate et est sensus libertas candidior respexit eum
ab illo tempore quo condebatur vel quia postea dicitur fortunatus senex ideo
potest dici quod est mutatio persone et quod virgilius loquitur in persona cuius
dam veteris. Postquam. et. Per amaryllidem intelligit romam et per ga
latheam intelligit mantuanam et dicit quod libertas sibi venit quando dimisit
mantuanam et venit romam. Namque fatebor enim. Hic superfluit illa
coniunctio enim causa metri complendi et dicitur tityrus quod quod diu mansisset
mantuanus nunquam fuisset dives aut liber. Ubi notatur quod non est promotio
nisi in bonis viribus quia miseri sunt castra sequentes. Et dicitur peculi p
apocopia id est peculii quod significat divitias. dicitur enim a pecudibus
quia totae divitiarum antiquorum erant in pecudibus et armentis quibus loqui
tur more rusticorum qui ex laboribus suis sibi sufficiunt et administrant
alimenta et tamen civis urbium sepe derident eos et faciunt eos expende
re suas pecunias in ludis et tabernis. exactionibus impositionibus ga
bellis. et. sic quod quando redeunt ad domos suas vix reportant lucrum de ca
seis vel alijs alimentis que vendiderunt. De.

Mirabar quid in gesta deos amarylli vocares

Lui pendere sua patereris in arboze poma

Tityrus huic aberat. ipse te tityze pinus

Ipsi te fontes. ipsa hec arbuta vocabant

Construe sic. O amarylli. id est o roma mirabar. id est admirabar quid
id est quare tu moesta. id est tristis vocares. id est vocabas deos. id est su
perbos et mirabar cui. id est in cuius honorem patereris. id est servares
poma. id est officia vel dignitatem pendere. id est esse in sua arboze. id est
in urbe principali scilicet quia romae pendebant officia tityrus. id est vir
gilius aberat. id est absens erat hinc. id est a roma et o tityze. id est o vir
gili. ipse pinus. id est ille arbozes vocabant. id est appellabant te virgilius
et ipsi fontes vocabant in te et ipsa. arbuta. id est alie arbozes vocabant
in te virgilium. Mirabar. Hic meliboeus loquitur ad urbem ro
mam sub nomine amaryllidis quam tityrus amabat dicens quod ipse mira
batur quare amaryllis vocabat deos scilicet roma orabat ut ad eam ve
niret virgilius. mirabatur etiam cui amaryllis servabat pulchra poma in
sua arboze scilicet pulchra officia servabantur romae pulchre dignitates
pro virgilio qui erat absens. Ipse te tityze. Hunc scio o virgili quod alie
pinus et alie arbozes urbs romana et cesar et sacri fontes. id est sapientes
senatores qui sunt pleni sapientia et arbuta. id est populus romanus vel
parvi seculares expectabant te.

Tityrus

A u j

Quid facerem: neq̄ seruitio me exire licebat
Nectam p̄sentes alibi cognoscere diuos
Hic illum vidi iuuenem melibœe quotannis
Bissenos cui nostra dies altaria fumant
Hic mihi responsum p̄mus dedit. ille petenti
Pascite vt ante boues pueri. summittite thauros

Construe sic. Quid facerē niantuē supple neq̄ licebat id est nō potuis-
sem exire id est liberare me p̄gillū a seruitio id ē seruitute nec licebat in p̄
cognoscere id ē inuēire alibi id ē in alijs ciuitatib; a roma diuos. id ē dños
tam p̄ntes id est tā p̄rios z o melibœe vidi. i. cognoui illū iuuenē. i. octa-
uianū augustū z vidi in q̄s quotannis. i. singulis annis augustū cui sez au-
gusto nrā altaria fumāt i. sacrificāt bisseos dies. i. p̄ duodeci dies in āno
hic. i. augustus dedit. i. tribuit p̄mus. i. in patria mea petitione r̄sum. i. li-
bertatē z ille. i. augustus dixit iupple mihi petēti. i. q̄rēti libertatē o pue-
ri. i. o pastores pascite. i. nutrite boues. i. vaccas vt ante. i. sicut fecistis z
summittite. i. cōiūgite thauros cū vaccis Quid facerē? R̄ndet tityrus
melibœe qd̄ fecissem si nō venissem romā qz manēs in mantua sp̄ fuisset
seruus nec inuenissem deos vl̄ dños tā p̄picios sicut hic nec amicos adiu-
tores. Hic illū Vocat octauianū augustū iuuenē nō puez qz senatus de-
creuerat vt nemo vocaret eū puez ne diminueret laus imperij. qz ve terre
cuius puer rex est. d̄t ergo hic. i. romē vidi quotannis. i. singulis annis au-
gustū q̄ ē mihi ille deus de quo q̄rebat melibœos Bissenos cui. i. isti deo
ego sacrifico semel in mēse qz quolibet mēse faciebāt festū augusti Hic mi-
hi. i. iste fuit q̄ p̄mo dedit libertatē in p̄ma petitiōe dicēs mihi z alijs pa-
storib; meis pascite vt añ boues. i. viuute libere sicut añ solebatis. i. ante
rpa belloꝝ z cōiūgite thauros cū vaccis z equos cū iumētis ad ḡnatōem
Sicut d̄t deus gen̄. p̄. Crescite z multiplicamini. zc. Beli.

Fortunate senex ergo tua rura manebunt
Et tibi magna satis q̄uis lapis omnia nudus
Lunosoq̄ palus obducat pascua iunco
Non insueta graues tentabunt pabula fctas
Nec mala vicini pecoris contagia ledent
Fortunate senex hic inter flumina nota
Et fontes sacros frigus captabis opacum
Hinc tibi que semper vicino ab limite sepes
Nybleis apibus florem depasta salicti
Sæpe leui somnū suadebit inire susurro
Hinc alta sub rupe canet frondator ad auras
Nec tamen interea rauce tua cura palumbes
Nec gemere aëria cessabit iurtur ab vlimo

Construe sic. O tityre. i. antiq̄ fortunate id ē bonā fortunā habēs ergo

tua rura id ē tui agrī manebūt z magna pascua supple manebūt factis
 bi id ē tityro quīs lapis. i. mons nudus. i. discooprus q̄ p z palus. i. lac
 obducit oīa pascua id ē comestione aīaliū iunco. i. illa herba līmosa id est
 paludosa z pabula id ē pascua insueta. i. nō cōsueta nō tentabunt foetas
 graues. i. nō nutriēt capellas grauidas. Nec cōtagia mala. scz male infe/
 ctiones vicini pecoris. i. gregis lēdēt. i. inficiēt foetas supple **Q** fortunate
 senex caprabis. i. frequēter capies hic id est in isto loco inter flumia. i. flu
 uios nota id ē caros. z fontes sacros id ē aquas delicatas nymphis frig
 opacū id est vmbra delectabilē hinc. i. ex alia pte sepes id ē claufuras que
 est a limite. i. termino vicino. i. p̄p̄inquo tibi semp fiet supple depasta id est
 comesta florē salicti. i. salicis apibus. id est ab illis aīalibz hybleis. i. sic dī
 ctis z sepes suadebit. i. incitabit te inire. i. accipe. somnū id ē quietē. susur/
 ro leui id est murmure tenui. z frondator canet id est cantabit. sub rupe al
 ta. i. de scopulo magno ad aurās id ē ad ventos. Nec palūbes. i. turtures.
 raucē cessabūt cura tua gemere. nec turtur. i. illa auis cessabit gemere id ē
 cantare. ab vīmo. i. ab illa arbore. **Fortunate senex** Vocat tityrū id ē
 virgiliū senē nō rōne etatis sed rōne fortunē. qz habebat bonā z pinguem
 fortunā sicut solēt habere senes v̄l sensati hoīes. dicit ergo **Q** tityre tu es
 foelix qz agrī tui manebūt z pascua lata circūdata mōtibz saxosis ex vna
 partē aliq̄ paludosa ex alia z oues tuę pregnātes. z foetę tuę nō habebūt
 pascua insolita immo sicut in mantua silia nec lēdētur ex cōtagio vicini
 pecoris **Fortunate senex**. hic itez melibceus narrat foelicitatē tityri q̄tū
 ad seipm dicēs. o tityre pecora tua sunt fortunata. vt diximus tu es etia z
 foelix inter ista flumia iūcta z fontes sacros qz in fontibz sunt nymphę sa
 crę. hic em̄ in estate capies frigus opacū. i. vmbra delectabilem z habes ex
 vno latere sepē z salicē vbi apes pascūtur ex quaruz susurro v̄l tenui mur
 mure dormies. Et hic ē synecdoche sepes depasta florē salicti. **Ubi notan**
dū qz hic sepes ē serpens s̄z hęc sepes ē dumus v̄l claufura. Salictū autē est
 spēs salicis v̄l locus in quo crescūt salices qd̄ alio noīe dī salicetū. z dī sa
 liz a salhēdo qz cito de terra salit crescēdo **Hinc** alta sub rupe dicit ex a
 lie pte audies cātare philomelā z palūbes z turtures quaz cantus est vt
 gemitus. Et ē frōdator q̄uocū. qz significat illū q̄ in estate facit manipu
 los ex frōdibus arboz ad nutriendū aīalia in hyeme. v̄l significat illū q̄
 remouet folia de vitibz vt vūę maturę fiant a sole. z etiā significat auicu
 lā q̄ cantat inter frōdes z vix videt qm̄ cantat **Ulmus** autē est arbor q̄
 itali supponūt vitibz suis. Palūbes ē auis dcā quasi parcēs lūbis qz nō
 coit nisi semel in anno v̄l bis. Sed alij colūbi dicūtur quasi colētes lum
 bos qz quolibet mēse coeunt z ē palūbes agrestis iuxta illud. **Tecta colū**
ba subit sua rura palūbes habebit. Sed ygilius dicit. palūbes z ē nomē
 grecū qd̄ latini mutāt in vs z ē auis cantās raucē sicut hō tulliens **Ti.**

Ante leues ergo pascentur in ethere cerui
Et freta destituent nudos in litore pisces
Ante pererratis ambozum finibus exul
Aut ararim parthus bibet aut germania tigrim
Quaz nostro illius labatur pectore vultus

Construe. Lerni. id est illa aialia leues id est veloces pascent id est nutri-
entur in ether. id est acre z freta. id est maria destituet id est relinquent
pisces nudos id est sine aqua in littoze id est in ripa maris aut ego ero exul
id est eiectus a patria mea hoc est de finibus id est regionibz ambrozuz scz
pithozu z germanozu perratis id est circudatis aut pthus id est ille popul^o
bibet ararim id est illu fluiu aut germaia id est ille ppl's bibet tygrim
id est illu fluiu qz id est anteqz vultus id est memoria illius. i. cesaris labaf
id est recedat a nro pectore. i. a nro corde. ¶ Ante leues ergo Responderet
tyrus qz consideratis istis foelicitatibz ipse nunqz desinet amare illu deum
nec posset facere contrariu sicut impossibile est mutare rerum ordinem scz
ceruum volare. pisces ambulare. z fluiuum orientis transferri in fluiuiu
occidentis cum sua totali regione. De.

At nos hinc alij sitientes ibimus aphyros
Pars scythiam. et rapidum crete veniemus oaxem
Et penitus toto diuisos vrbe britannos
En vnqz patrios longo post tempore fines
Pauperis et tuguri congestum cespite culmen
Post aliquot mea regna videns mirabor aristas
Impius hęc tam culta noualia miles habebit
Barbarus has segetes: en quo discordia ciues
Perduxit miseros. en quis consequimur agros
Insere nunc melibę puros. pone ordine vites
Ite meę quondam felix pecus. ite capelle
Non ego vos posthac viridi proiectus in antro
Dumosa de rupe procul pendere videbo
Larmina nulla canam. non me pascente capelle
Florentem cytisum. et salices carpetis amaras

Construe. At. i. sed o tiryze supple nos alij. scz mantuanij hinc. i. a regi-
one nra ibimus aphyros sitientes. i. ad aphyricam. i. libiam vbi est regio ca-
lidissima z ps nrm supple ibit scythiam. i. ad illa regione. veniemus. i. ibi-
mus oaxem. id est illum fluiuum. rapidum. i. velociter fluentem crete. id est
illius patrię. z veiemus britannos. i. anglicos diuisos. id est separatos pe-
nitus. id est omnino. toto orbe. id est ab omni climate. en vnqz. id est nunqz
aliquando veniemus ad fines patrios. id est ad patriam nram longo tpe. i.
p magnum tempus. post. id est postqz recesserimus. z en vnqz. id est nun-
quid aliquñ ego melibęcus videbo culmen. id est stipulam. tuguri paupis
id est domus pastoralis cōgestum. id est ppositum. cespite. id est gleba ter-
re z ego melibęcus vidēs post aliquot aristas. id est post multa tpa. mea
regna id est meas possessiones. mirabor. i. admirabor. z miles impius. id est
malus hēbit. i. possidebit. hęc noualia. i. noua rura tam culta. i. tam bene
laborata z barbarus miles. i. extraneus hēbit supple has segetes. en quo
i. ad qua miseria discordia. id est. hęc pduxit. i. miserit ciues miseros id est

mantuanos exules en quis id est dibus pscuimus .i. plantauimus agros
id est arua o meliboe infere .id est planta nūc puros .i. illas arbores ordie
id est scdm ordinē z pone .i. dispone vites .id est vineas ordine o meę capel
lē quōdam .i. aliqui fœlix pecus dico supple ite .i. a me abite z ego meliboe
us proiectus .i. iacēs in antro .i. fouea nō videbo capras posthac .pcul id ē
a longe de rupe dumosa .i. scopulo spinuso pendere .i. pascere Et ego nulla
carmina canā .i. nō cantabo more rustico z vos capellē nō carpetis .id est
nō comedetis scithysum .i. illā herbam z nō carpetis salices .i. illas arbo
res amaras hoib' supple Et nos Hic melibœus postq̄ narrauit mise
stas futuras p̄noscit eas dicens o rityze tu es fœlix in terra tua . nos at
miseri .i. exules extra solū positi z est ibi prolepsis .i. abimus vna ps ad ori
entem z septentrionē alia ad aphyricam sicientem .i. ad libiā vbi est regio
calidissima z quasi inhabitabilis z p̄ contrariū scythia ē patria frigidis
sima in septētrione cuius frigiditate ponit p̄gilius in q̄rto georgicorum
Naxos est fluuius illius regionis vel patrię albi qz fluit p̄ terrā cretosaz
diuisos orbe britā . nos qz nō sunt nisi septem climata z inter illa britāni
nō sunt inclusi z enumerari britones at vocat āglicos q̄ venerūt de saxo
nia z expulerūt britones de illa britania maiore quę est magna insula in
ter septētrionē z occidentē sepata a gallia z ab omni alia patria En vn
q̄ vna dictio est en interrogat vnq̄ id est aliquādo enunq̄ id est nunquid
aliquādo veniemus z p̄ modū dolentis plangit melibœus dicens heu nū
q̄ videbo inq̄ternā patriam meam z puum tugurium meum cōpositum
ex cespice z cooptum culmis z dicit tuguri pro tuguri . sicut prius dixit
peculi p̄ peculi Lapes est gleba terrę herbosa ex qua rustici faciunt mu
ros domorum suarū eas supaddendo in modū lapidis . Culmus est cala
mus nouus crescēs z capitur p̄ stipula q̄ crescit sicut calami crescūt z in
de dr̄ culmē rectū vel fastigiū z domus z culmē hic capit p̄ domo sicut ps
pro toto Post aliquot .zē .i. nūq̄ erit mihi licitum post aliquas mise
rias videre regna mea .i. possessiones meas z agros meos quos regebam
Et p̄ aristas itelligit etates z p̄ etates annos p̄ methathesim Impius
hęc . vocat augustum milite z latenter increpat eū qz abstulit a mantua
nis agros suos sine misericordia vel qz victor gessit bellum ciuile contra
antionū z vocat noualia agros q̄ renouantur noua legere quolibet āno
Sed pprie noualia sunt siluę nouę crescentes postq̄ abscisa sunt nemo
ra . plangit ergo melibœus se seminasse z plātasse . p̄ alijs extraneis z bar
baris En quo discordia ciues . hic exclamat contra ciuitates discordes
dicens q̄ discordia est cā totius miserie qz omne regnū in se diuisum desola
bitur Inferre nūc melibœe . hic facit apostrophā loq̄ndo ad seipm̄ . vro
nice z p̄ modū displicētię hortās seipm̄ ad plantandū arbores z ad sem
nandū segetes quasi diceret q̄ frustra laboraret Et meę . hic dolēter re
cedit a suis possessionib' dicens ad capras suas ite sub aliud dominium qz
ego ero sepultus in quadā fouea z nūq̄ videbo vos pascendo petentes
arbores z dumos z cantabo carmina sicut solent pastores . Et est sci
thysus virgultum crescens in scythia ciuitate z dicunt quēdam glosę q̄ ē
hedera arbores aliquid etiam dicunt q̄ est caprifolium z vocat salices a
maras non capris qz libenter comedunt sed hoibus sunt amarg.

Hic tamē hac mecū poteris requiescere nocte
Fronde super viridi. sunt nobis mitia poma
Castaneę molles. z pressi copia lactis
Et iam summa procul villarum culmina fumant
Maioresq; cadunt altis de montibus ymbre

Lity.

¶ Meliboe poteris requiescere id est manere mecū hac nocte hic. i. in isto loco. fronde sup viridi id est sup herbā viridē. poma id est illi fructus sunt nobis mitia id ē dulcia. z castaneę sunt molles id ē maturę. z copia. id est abundantia. lactis pressi id ē casei est nobis supplez culmina summa id ē alti camini. villarū id est oppidoz. fumant id est fumū emittūt. pcul id est a lōge. z ymbre maiores cadūt id ē duplicātur. de altis montib; id ē magnis montib; Hic tñ tityrus consolatur meliboeū qz iam advespascit ipm inuitans ad coenā sup herbā viridē z fercula rustica scz ad caseum castaneas z poma Et iam summa. Hic ygilius p signū noctis vult ostēdere finē istius eglogę adesse sicut dies fitur adueniēte vespa z palumbi recedunt in vespe ad siluas z relinquūt agros q sunt iuxta mare tyrenū z camini fumāt vl culmina domoz qz pparatur coena. z nox quę est magna ymbra videtur cadere de montibus altis qui obijciuntur soli. Exera videantur supra textum ¶ Finis primę eglogę. Incipit scda

Drammaticon vel **D**iticon poeta corydonaem
amantem Alexim scribit

Dumosum pastor corydona ardebat alexim
Delicias domini: nec quid speraret habebat
Tantum inter densas ymbrosa cacumina fagos

Affidue veniebat ibi hec incondita solus
Montibus z siluis studio iactabat inani
O crudelis alexi nihil mea carmina curas
Nil nostri miserere mori me deniq; cogis
Nunc etiam pecudes ymbra z frigora captant
Nunc virides etiam occultant spineta lacertos
Testilis z rapido fessis messoribus estu
Allia serpillum q; herbas contundit olentes
At mecum raucis tua dum vestigia lustro
Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis
Nonne fuit satius tristis amar yllidis iras
Atq; supba pati fastigia nonne menalcam
Quāuis ille niger. q̄uis tu cādidus esses
O formose puer nimum ne crede color
Alba ligustra cadunt vaccinia nigra leguntur.

Construe coridon pastor ardebat id est ardēter diligebat alexim id est illū puerū. formosum id est pulchrū existentem supple delicias dñi. z corydos nō habebat illud qđ speraret id est desideraret. Sine. ne quid speraret habebat id est nec spem potiendi habebat. coridon veniebat assidue. i. sepius tñ. i. tñ modo inter fagos id est illas arbores dēsas. i. spissas. z inter cacumina ymbrosa id est inter summitates montis ymbra habētes. z ipse solus ibi. i. in illo loco. iactabat id est fundebat i. cassum hęc vba sequentia scz o crudelis zc. incōdita. i. subito dicta in montibz z in siluis. inani studio id est vano labore. o alexi o puer crudelis. id est sine misericordia nihil. id est non caritas mea carmina id est meas cātilenas z nil. id est non miserere. i. misereris nostri. id est in ei corydones. z tu cogis me corydonom mori. id est perire. obire. z pecudes id est animalia. captant id est capiunt. ymbra id est frigeratōes et frigora id est loca aprica. z spineta id est spina vel locus in quo crescunt spinę. occultant id est tegunt. lacertos id est illa animalia. z testilis id est vxor corydones vel alia puella. contondit id est preparat. allia id est illa legumina. z serpillum id est illam herbam. z herbas olentes id est odoriferas. mesforibus id est operarijs. fassis id est fatigatis. estu id est calore. rapido id est vehementi. z arbuta resonant sub sole ardenti id est calido. mecum id est cum me coridone cum cicadis id est illis animalibus. raucis id est rauce cantantibus. dum lustro. i. circundo. tua vestigia id est tuos passus. **H**onne id est nunquid fuit. satius id est melius. me pati iras. id est rancorem. tristes id est nō fictas. z pati in q̄ fastidia superba id est verba superbię plena. amaryllidis id est illius mulieris. z nonne fuit satius me corydonom supple amasse. menalcam id est illum pastorem. Quāuis ille menalcas esset niger. quāuis tu alexis esses candidus id est formosus. **O** puer formose id est pulcre. ne id est nō. crede id est confidas. nimium id est multū. colorum id est pulcritudini. Hā ligustra id est flores. alba id est pulcra. cadunt id est labuntur. z uaccinia id est ille violę nigra. i. purpurei coloris. leguntur id est colliguntur. **F**ormosum pastor. **S**cđa egloga seq̄tur quę sic intitulat alexis. qđ loq̄tur de vehemēti amore quę habebat p̄gilius ad alexim. In qua egloga introducitur poeta recitās mutuū amorem inter duos pastores scz corydōnē z alexim in domo pollionis dicēs. quidam hō scz corydōn pastor ardebat. i. impatienter amabat alexim. Et notandū est qđ corydōn est p̄gilius. z est nomen fictum a nomine cuiusdam auis dulciter cātantis qđ dicitur cordya lis gallice char donnerau qđ interpretatur dulce canēs. qđ uirgilius incitat dulciter cesarem ad amorē suū. Cesar autē in p̄sona alexis introducitur. z interpretatur alexis sine respōsione. qđ nihil in ista egloga respōdet. v̄l interpretatur supbus nō dignās respōdere p̄tibz z dicit ab a qđ est sine. z lexis ratio. v̄l respōsio. **E**t quid p̄ alexim intelligatur est diuersus modus dicendi. qđ ista egloga in aliquo loco videretur sonare vnū z alibi aliud. Dicunt em̄ aliqui qđ uirgilius amauit tres scz vnū puerū nomine Alexandrū quē post multas preces dedit ei pollio dñs suus specialis quē puerū cuz tanta difficultate obtinuit qđ prima facie desperabat ipsum sibi dari. amauit etiā leriam puellā z et Lebetem puerum quos dedit sibi mecenās ad cuius requestam fecit georgica. Et dicunt quidā qđ fecit istam eglogam de amore quo amabat illū cesar augustus qui cum maxima difficultate sibi restituit agros suos dicit ergo primo. **V**irgilius in persona alterius poetę qđ corydōn quidam

pastor ardebat alexim id ē ardentē diligebat. z capitur ardentē tūc a
phorice z sic dixit doctrinale. christi bonus ardet amorem. z ardebat alex
xim id est illum puerum qui erat delicia domini sui scz politionis. Et ista
verba videntur magis sonare de alexandro. sed loquendo de cesare arde
bat alexim id ē cesarem qui erat delicia domini. i. dñs delectabilis mutā
do constructionem trāsitivam in intrāsitivāz qz dicit doctrinale. illud qd
regitur z rector idem tibi signant. Nec quid speraret habebat. i. nunq̄
sperabat ipsum puerum sibi dari vel de cesare nunq̄ sperabat habere a
gros suos quos tamen postea per importunitatem z frequentiam p̄dicā
di obrinuit. Tantum inter densas loq̄tur more homis cozp̄rātis qui
tristis vadit ad loca solitaria ad descendendum. dicit ergo qz cozp̄don non spe
rans zē. faciebat sc̄armina sua tristia in montibz z siluis. Inani studio.
quia loquebatur absenti z nihil respondentī. O crudelis alexi. loq̄tur
virgilius ad alexandru vel ad augustum vocans eum crudelem z inexora
bilem z impium sine misericordia qz nō exaudit p̄ces immo cogit cum p̄
dolore mori. Fūc etiā pecudes. Hic ostendit alexim debere misereri
sui. quia non cessavit tota die orare cum magno sudore. z sub estu diei qd
ostendit per signa que sequuntur. qz pecudes querunt v̄bram z lacerti vi
rides q̄runt spineta. Fūc etiā testylis i vxor cozp̄donis vel alia puella
portat prandium melloribus sub estu diei. z videtur nomine rustico mulie
ris. quia aliter rustici vocant mulieres suas testam vel cortices. quia sunt
sicce z squalide. z est mirabile de illo prandio quod in tempore calidissi
mo fit ex herbis calidissimis sicut ex allio z serpillo. Et consonant dicto
rusticorum quidam qz allia refrigerant. z consonant plinio in historia q̄
dicit qz omnis medicina operatur per simile v̄l contrarium hoc est per se
vel per accidens. calor em̄ per se calefacit. z per accidens refrigerat. allia em̄
in viris maximis aperiunt meatus corporis z resoluunt a corpore calore
vnde derelinquunt corpus frigidius sicut ruta facit viros castos z foemi
nas luxuriari. At mecum raucis. Cicada est vermis garrulus z querit
v̄bram sub estu diei. Nonne fuit satius id ē nunquid fuisset mihi mel
ius amasse menaleam pastorem licet ille sit niger vel nonne fuisset mihi
melius amasse quandam rusticam mulierem licet iracundam z superbaz
q̄z pati pro te tot labores. Per amaryllidam intelligit leriam. z per me
naleam teberem puerū quos sibi dedit mecnas qui licet nō fuissent tam
pulcri sicut Alexander tamē debuissent sufficere virgilio vel intelligit qz
fuisset melius sequi anthonium q̄z augustum. O formose puer. Hic ap
propriat qz res nigre aliquādo plus profunt q̄z albe q̄zuis dicit virgilius
in georgicis qz aries albe ē melior. nō tamē ē regula generalis qz ligustra
que sunt flores albi cadunt z dimittuntur quasi vilia z tamen v̄ole purpu
reę tendentes ad nigredinem colliguntur tanq̄z preciosę hęc seruius. alij
dicunt qz vaccinium est flos herbe que dicitur v̄yde gallice. z fm̄ alios li
gustrum est flos sambuci. z vaccinium est quoddam granum nigrum qd
ad tingendum est aptum sic dicitur vulgariter qz piper ē melior q̄z cret.

Despectus tibi sum. nec quis sim queris alexi
Quaz diues pecoris niuci. q̄z lactis abundans

Ville me siculis errant in montibus agne
Lac mihi non estate nouum non frigore deficit
Lanto que solitus. si quando armenta vocabat
Amphion dirceus in acteo aracyntho
Nec sum adeo in formis. nup me in litore vidi
Lum placidum ventis stare mare. non ego daphnim
Judice te metuam. si nunq fallat imago

Alexi ego sum despectus. ad e non placeo tibi nec queris quis id est
qualis ego sum q̄ diues. i. q̄tum opulentus pecoris niuei. i. gregis candi
di q̄ abundans. i. copiosus. lactis id e liquoris. mille agne. i. oues. meq. id
est proprie. errant i. pascuntur in montibus siculis id est atheniensibus.
lac non deest mihi. i. corcydoni. nouum in estate. i. tpe calido nec lac deficit in
frigore sed omni tempore ego habeo. canto. i. cano que amphion. i. inuen
tor artis musices dirceus. i. rex thebanorum solitus est cantare in aracyn
tho id e in illo monte. acteo id e atheniensi. si quando id e aliquando. voca
bat armenta id e greges suo cantu dulci. nec sum adeo id est intantum. in
formis. id e turpis quia vidi me corcydonem. nuper in litore id e in ripa
maris. cum mare stare id e esset placidum id e clarum vel quietum. ven
tis z non metuam daphnim id e illum puerum. z hoc dicto te alexi existē
te iudice si imago id e facies nunq me corcydonem. fallat id e decipiat.

Despectus tibi sum. **H**ic corcydon allicit alexim ad suum amorem per il
la tria quibus vtuntur amatores scz per diuitias per pulcritudinem cor
poris z per cantum. **Q**uaz diues. **I**actat se habere oues niueas. id est
albas que oues sunt meliores. vt habetur in georgicis. z melius est habe
re femellas multas que pariunt z habent lac q̄ arietes. **L**ac mihi. **I**a
ctat se habere lac nouum per totum annum quia oues bis pariunt in ita
lia sicut habetur in georgicis. **B**is graude pecudes re. z est laudabilius
habere lac in vtroq̄ tempore q̄ habere caseum qui potest seruari per an
num. **L**anto que. **H**ic se iactat se ex cantilena dicens q̄ ipse ita bene ca
tat sicut amphion dirceus qui fuit rex thebanorum inuentor artis musi
ces qui tam dulciter cantabat q̄ faciebat montes salire z tripudiare.

Aracynthus e mons thebanus quem vocant atheum. id est atheniensem
et loquitur tanq̄ ignorans loca nobilia more rusticorum. sicut si aliquis
diceret montem atheniensem esse diuionensem vel parisium. qui tamen e mons
rothomagensis. **N**ec sum adeo in formis. **H**ic iactat se de pulcritudi
ne corporis. qz respexit se in litore quando mare erat placidum quia quan
do mare est turbidum non bene representat imagines z vidit se valde pul
crū. si imago sua nō fallat. qz imago sepe fallit repntando sicut patet de
speculo cōcauo in quo repntatur facies sicut est. nec in aqua vbi a parz q̄
baculus integer sit fractus. **S**ed causa q̄re respexit se in litore e. qz pasto
res nō habēt speculū in capis nisi se nre vl aquā placidū. **N**on ego da
phnim. **D**icit se ita pulcr e sicut fuit daphnis p̄mus pastor filius mercuri
ri ex vna nymp̄ha p̄ que intelligit hylus cornificiū p̄ hyzoniā metristi
catozem ineptum z virgilio semper emulum

Qantum libeat mecum tibi sordida rura

Atq; humiles habitare casas. z figere ceruos.
 Hedorumq; gregem viridi compellere hibisco
 Necum vna in siluis imitabere pana canendo
 Pan primus calamos cera coniungere plures
 Instituit. pan curat oues. ouiumq; magistros
 Nec te peniteat calamo triuisse labellum
 Nec eadem vt sciret quod non faciebat amyntas
 Est mihi disparibus septem compacta cicutis
 Phystula. dametas dono mihi qua dedit olim
 Et dixit moriens te nunc habet ista secundum
 Dixit dametas. inuidit stultus amyntas
 Præterea duo nec tuta mihi valler reperti
 Caprioli sparsis etiam tunc pellibus albo
 Bina die siccant ouis vbera. quos tibi seruo
 Jam pridem la meillos abducere testylis orat
 Et faciet. quoniam sordent tibi munera nostra

Construe. **A**lexi libeat id e placeat tm id e tm modo. habitare id est
 frequetare. rura sordida id e que tu credis esse sordida. z casahumiles id e
 paruas domos pastorales. z libeat tibi figere ceruos. id e venari illa ani
 malia. z libeat tibi compellere. i. ducere. mecum gregē id e pecus. hedorū
 id e hircorū. hibisco viridi id e ad hgultum viride. z imitabere id e imita
 beris. mecum id e cum me cozdone. vna id e simul. pana. i. deū pastoꝝ. in
 siluis. i. nemorib;. canēdo id e cantādo. pan ille deus. instituit. i. docuit. p
 mus cōiungere. i. simul iungere. plures calamos. i. phystulas. z pan curat
 oues. i. sollicitus est de ouibus. z curat magistros ouium. nec peniteat id e
 nō pigeat te alexim. triuisse labellū. i. labia tua. calamo. i. phystula. z a
 myntas oprabat supple vt sciret hęc eadem q volo te docere qd non facie
 bat id e non sciebat. z phystula est mihi cozdoni cōpacta cōfecta cōiunc
 ta septē cicutis disparibus id est septē spacijs diuersis. qua scz phystula z
 dametas dedit mihi dono. i. in donū. z demetas dixit moriens ista phystu
 la habet te cozdonē nūc scōz id e mgrm scōz. z dicit dametas hęc vba et
 amyntas quidam pastor stultus inuidit. p̄cerea duo capoli retri mihi. i.
 a me nō tuta valle. i. in incognita valle. z hoc pellib; sparsis. i. tinctis. al
 bo siccant. i. deficcāt. lactēdo vbera ouis. i. matris. quos. i. capolos. seruo.
 id e custodio tibi. z testylis. i. illa mulier. orat. i. rogat. iam pridem. i. longo
 tpe. abducere. i. remouere. illos a me z ipsa faciet. i. habebit. qm nrā mune
 ra sordent id e videtur sordida tibi. **O** tantū libeat. **H**ic vrgilius signifi
 cat vram pastoralem vt alexis non spernat cum dicēs vtinā placeret ti
 bi habitare mecum ista rura que putas esse sordida z habitare quas do
 mus z pua tuguria pastoralia. z figere ceruos id e delectare mecum. z duce
 re hedos ad hibiscum. **E**t e hibiscus genus virgulti mollis z flexibilis.
 dicitur hibisco id est ad hibiscum ponendo datiuum pro accusatiuo sicut
 in engide z clamo coelo id est ad coelum. **N**ecum vna. hic vrgilius in

ulcat illum puez ad delectationem carminis est dicit cantabis mecum in
siluis sicut deus totius nature qui dicit pan quod nomen in greco significat
omne vel totum et inde dicit panis Et fuit pan deus rusticoz qui pingebatur
ad similitudinem totius nature habebat cornua sicut luna vel ad modum
radioz solis et faciem rubeam sicut ignis vel ether quod idem est ut dicit in ge
orgicis Ether enim est sphaera ignis vel aer superior Et in pectore habebat stel
lam ad representandum imaginem stellarum et eius pars inferior erat hispida
et pilosa ad significandum radices arboris que sunt in terra sicut capilli
in capite Et habebat pedes curuos ad significandum circulum anni Natura enim
omnia ista habet in se ideo deus nature sic pingebatur Iste amavit
syringam nympham sed ipsa propter sui turpitudinem noluit ipsum dilige
re et fugiens a facie eius imploravit terre auxilium et mutata est in cala
mum quam pan perforavit et fecit phystulam ad suum solacium et inde
dicit quod pan fuit primus phystulatoz et ab illo phystula habet dignitatem ideo
coridon inuitat alexim ad cantandum carmina diuina Iste pan habuit
luctam contra amorem sed amor obtinuit quia omnia vincit amor ut dicit in
enide Iste coniunxit multas phystulas cum cera insimul et inde canta
ta est optima melodia Per calamum intelligitur armonia spherarum septem
planetarum vel septem artes liberales quas deus instituit ut dicitur
est Antiqui depingebant eum habere pedes caprinos ventrem pilosum in
durum pectus pelle caprina varia vulcum rubicundum habentem duo
cornua scilicet solem et lunam tenentem in vna manu phystulam et in alia ba
culum pastoralem reflexum que reflexio denotabat annum et fuit filius
proxi vlixis Plutarchus hystoriographus grecus qui fuit post cristum
narrat quod audiuit ab auo suo quod dum veniebant ad italiam nauigando ve
nerunt iuxta epyrum insulam de directo respicientem italiam et anchora
uerunt nauem et nauta principalis non noiebat se suo noie et audierunt
vnam vocem proprio noie se ipsum vocantem et dixit quod pan erat mortuus et
quod nunciaret illis quos videret in portu maris italie et itali fecerunt mag
num planctum Hec eadem ut sciret i amyntas fecisset omnia que vo
luissem pro sciendo ista carmina que te volo gratis docere vna amyntas intel
ligitur cornificius qui fuit inuidus contra pygillum et scripsit contra eum sed
auctoritate romanoz fuit expulsus Est mihi disparibus Hic coridon dicit
se habere vnam phystulam de septem calamis i septem artibus libera
libus que dedit sibi dametas i rheocritus magister suus ex quo cornifici
us fuit inuidus Preterea duo Hic inuitat eum pro donum duorum capri
olorum siluestrium hincium adhuc pelles dispersas varijs coloribus que iuue
nes sunt et isti caprioli lactent matres talia autem animalia multum placet pu
eris que natura gaudet diuersis et pro illos capriolos intelligit eglogas in quibus
sunt varie sententie velate sub verbis obscuris Jampridem a me
Hic accelerat illum iuuenem quia testilis iam petiuit illos et habebit il
los nisi ipse festinet et veniat statim

Huc ades o formose puer tibi lilia plenis
Ecce ferunt nymphae calatis tibi candida nais
Pallentes violas et summa papauera carpens
Hircissum et florem iungit bene olentis anethi

Si

Tum castia atq; alijs interens suauibus herbis
 Dollea luteola pingit vaccinia caltha
 Ipse ego cana legam tenera lanugine mala
 Castaneasq; nuces. mea quas amaryllis amabat
 Addam cerea pruna: z honos erit huic quoq; pomo
 Et vos o lauri carpam. z te proxima myrte
 Sic posite quoniam suaues miscetis odores

O puer formose huc ades. id est mecum maneat ecce nymphę. id est deę. fe-
 runt colligunt portant lilia. id est illos flores plenis calatis. z nais. illa
 nymphea candida. id est pulchra carpens summa papauera. id est illos fruc-
 tus fert inq; violas illos flores pallentes. id est albos tibi alexi. ipsa nais
 iungit. id est componit. tibi narcissum. id est illum florem. z fert inq; florem
 anethi. id est illius herbe. bene olentis. id est bonum odorem dantis. tamen e-
 tiam nais interens. id est commiscens cum castia. id est herba suauissimi odo-
 ris. atq; interens alijs herbis. id est floribus suauibus. id est delectabili-
 bus. pingit. id est componit. vaccinia mollia caltha. id est cum illa herba
 luteola. id est talis coloris qualis est color auri. z ego legam. id est colli-
 gam mala. id est poma. cana. id est alba tenera lanugine z legam castane-
 as molles quas scilicet castaneas mea amaryllis. id est amica amabat et
 addam pruna cerea. id est illos fructus cerei coloris z honos. id est laus erit
 huic pomo o lauri. id est o vos arbores carpam vos z o myrte proxima sub
 audi lauro vel ad odorem proxima carpam te. id est accipiam vel colligam
 quoniam vos arbores sic posite. id est ordinate miscetis. id est datis odores.
 suaues. id est delectabiles. Huc ades Hic adularur ei laudando suā
 pulchritudinem dicens q; in campis sunt fontes z nymphę que colligunt
 sibi violas z alias herbas odoríferas Ipse ego. Inuitat eum per. do-
 num pomorum z castanearum quia pueri diligunt talia. z vocat poma
 cana coctana que ante maturitatem habent canicem vel intelligit poma
 persica. id est perscas que sunt pilose z est lanugo prima barba tenuis si-
 cut lana Et vos o lauri carpam. Adiungit ad precedentia lauros et
 myrthos z est myrthus foeminini generis quia os grecuz sepe mutamus
 in vs muliebze vel computatur sub noie arboris.

Rusticus es cor ydon nec munera curat alexis
 Nec si muneribus certes concedit volas
 E heu quid volui misero mihi. floribus austrum
 Perditus z liquidis immisi fontibus apros
 Quem fugis ah demens. habitauerunt dij quoq; siluas.
 Dardaniusq; paris. pallas quas condidit arces
 Ipsa colat. nobis placeant ante omnia silue
 Loru legna lupum sequitur. lupus ipse capellam
 Florentem cythisum sequitur lasciuia capella
 Te cor ydon o alexi. trahit sua quemq; voluptas

Aspice aratra iugo referunt suspensa iuueni
 Et sol crescentes decedens duplicat umbras
 Detamen vit amor. quis enim modus adsit amori
 Ah cor ydon cor ydon que te dementia cepit
 Semiputata tibi frondosa vitis in vltimo est
 Quin tu aliquid saltem potius quorum indiget vltus
 Viminibus: molli que paras detexere iunco
 Inuenies alium si te hic fastidit alexis

Construe sic. **O** cor ydon tu es rusticus. id est ignarus vel stultus. nam
 alexis non curat munera. id est dona tua et si certes id est disceptes muneribus
 pro habendo puerum. yolas id est dominus suus non concedit. id est per
 mittit. **E**heu quid voluit. id est optavi mihi cor ydoni misero. ego perditus
 destructus deceptus. immisi. id est posui. austrum. id est illum ventum flori-
 bus. et immisi. id est posui apros. id est porcos siluestres fontibus liquidis. i.
 serenis. **ah**. o alexi. demens. id est stulte quem. scilicet amatorem fugis. dum ha-
 bitarunt. id est habitauerunt. siluas. id est nemora et paris dardanius id est
 troianus habitauit siluas et pallas colat. id est habitet arces. id est turres quas
 ipsa condidit. id est composuit siluas. id est nemora placent ante omnia. id est
 bona mundana nobis. id est pastoribus legna. id est formica leonis torua. id
 est torue ambulans sequitur lupum. id est illud animal et iple lupus sequitur
 capellam ad deuorandum. et capella lasciuia sequitur cythifum. id est illam
 herbam. florentem. id est virentem. et o alexi cor ydon sequitur te et sua vo-
 luptas. id est amor trahit. id est attrahit quences. id est vnumquemque. o alexi as-
 pice iuueni. id est parui boues referunt. id est portant aratra suspensa. id est
 superposita iugo. id est collo suo et sol decedens. id est versus occidentem ten-
 dens duplicat. id est condensat umbras tamen amor. s. alexis pueri vrit. id
 est comburit me. quis modus adsit. id est conueniat amori. **ah** o cor ydon que
 dementia. id est stulticia. cepit. id est detinuit te vitis. id est vinea semiputata
 est tibi in vltimo. id est in illa arboze frondosa. id est ramosa quoniam. id est quoniam
 paras id est preparas detexere. id est componere aliquid. id est aliquid bonum iunco molli. id
 est ex illa herba flexibili et viminibus. id est ex guttis aliquid dico eo p. s. quo p. vltus
 id est natura hominum indiget potius. i. melius o cor ydon tu inuenies alium amicum
 cum si hic alexis fastidit. id est tedio afficit te **R**usticus es cor ydon. **H**ic
 poeta loquitur ad cor ydonem dicens quod alexis vel cesar non curat carmina sua
 quia rusticus est et rustici non habent precium inter magnates **N**ec si muneribus. i.
 si tu velis dare munera per hunc modo illum puerum pollio dominus suus non dabit tibi il-
 lum nec cesar pro muneribus tuis dabit tibi agros matuanos **E**heu **H**ic co-
 rydon increpat seipsum per quandam similitudinem pastoralem quia sicut ille qui immie-
 rit porcos in fontem liquidum turbat aquam. et qui dat floribus austrum ventus
 cum pluuosum destruit flores. ita cor ydon turbauit seipsum petendo fru-
 stra quod non potuit obtinere **Q**uem fugis **L**oquitur itaque ad alexim et est
 ah interiectio dolentis. i. quare dedignaris vitam pastoralem quia dardanius
 paris qui fuit filius priami regis troiani fuit pastor in siluis **U**nde regio
 troiana dicitur dardana a dardano rege qui ibi regnavit **P**allas **H**ic lo-
 quitur indignanter. i. pallas habitet in turribus vel in ciuitatibus quas ipsa

S U

condidit. rura autem magis placent pastoribus. Poetę em̄ fingunt mi-
neruam siue palladem fuisse natam ex capite iouis 7 q̄ in capite ē ingent
um ideo q̄ dea sapientie 7 arcium 7 inuenisse omnes artes 7 domiciliandi
colendi terras. 2c. 82. **T**orua legna. Hic corydō excusat seipsum. Quis
frustra petierit alexim q̄ omnis res sequitur suum a p̄petitum vel illud in
quo delectatur sicut patet p̄ exempla q̄ legna seq̄tur lupum ad deuoran-
dum 7 lupus capram. 7 capra seq̄tur frondes sibi delectabiles. ita corydō
seq̄tur alexim qui sibi placet. **A**spice aratra. Hic vult ponere finem suę
eglogę sicut fecit ibi iam mare thyrrenum. 7 cōputat more rusticorum
qui cōputant horas diei p̄ ligaturam boum 7 quando dissoluunt boues
tunc ē finis diei. **D**e tamen vrit amor. i. Quis omnia capiant finem. a
mor tñ meus sp̄ durat. Quis em̄ modus. Quia omnia vincat amor. vt
dictum ē prius. nam erit ille mihi sp̄ deus. vnde d̄r quidam. Nescio q̄d sit
amor nec amoris sentio nodum. Sed scio si quis amat nescit habere mo-
dum. **A**h corydō. Loquitur poeta ad corydōnem dicēs q̄ r̄ elius fuisset
ei cogitare de p̄rijs negocijs suis q̄ amare alexim. quia non licet rusti-
cos quoscuq̄ q̄rere ea q̄ sunt supra se. Semiputata tibi. i. stultus es qui
vis amare 7 tamen vitis tua semiputata ē 7 est in v̄lmo frondosa. frōdes
em̄ nocent vitibus vt habetur in georgicis. **E** hoc intelligit q̄ vitilius est
completere enq̄dem quam inceperat q̄ orare p̄ agris mantuanorum resti-
tuendis. quia melius sic recuperaret gratiam imperatoris. **U**t aliter potest
intelligi quasi diceret poeta. o corydō tu es bene furiosus 7 credo q̄ bibis
tūde vino semiputate vitis. quicunq̄ enim sacrificabat tali vino corripie-
batur furore vel potest aliquando intelligi. i. sicut vitis deserta que non ē
perfecta sed solum semiputata fert tarde fructum maturum ita tarde vel
nunq̄ habebis gratiam cesaris vel alexis. **I**nuenies alium. Hic dat si-
bi remedium quia fortuna non est stabilis. 7 ideo si ille cesar contemnat
re forsitan post eum veniet alius qui re diliger. dicitur enim q̄ fors omnia
a versat. **E**cetera videantur supra textum.

Inclo. Menalcas 7 dameta em̄uli cōcertātes. 7 palemō iudex. eglo. iij.

Ic mihi dameta cuium pecus. an melibei. **D**e.

Construe sic. **D** dameta. id est pastor dic mihi. id est menalce
cuium pecus. id est cuius est pecus. an. id est nunquid est melibei. id est il-
lius pastoris. **T**ercia egloga que dicitur palemon. 7 est obiurgatio
pastoris quia sunt duo pastores altercantes adinuicem cum iurgijs. vnde
pastor est menalcas cornificius inuidens contra virgilium qui extrane-
is incipiebat esse delectus cesari. 7 timebat cornificius illud quod sibi cō-
tigit scilicet postponi virgilio. **S**ecundus pastor est dametas. id est vir-
gilius qui respondet menalce se defendēs viriliter. 7 isti duo loquuntur in-
uicem vsq̄ ad medium eglogę. vbi introducit̄ alius pastor qui audit ista
ta iurgia qui vocatur palemon ibi. **D**icite quando quidem. 7 sic in ista eg-
loga sunt tres p̄cipales personę denominatur tamē a digniori scilicet
a palemone iudice. **C**ornificius autem improperabat virgilio multa cō-
uicia scilicet q̄ possessiones quas tenebat non erant suę sed exul extrane-
us erat et mercennarius 7 q̄ nihil habebat dicebat enim q̄ metra que vir-
gilius scribebat non erant sua federat solum aggregator. **I**ncipit ergo

menalcas a iurgijs interrogans dametam. Dic mihi dameta cuiam pecus. quasi diceret bene scio q̄ non est tuum sed nunquid est melibœi pastoris. id est cuius sunt possessiones quas tenes nunquid sunt cesaris vel cuius sunt metra que scribis nunquid sunt homeri vel theocriti. Unde virgilius quando improperabatur ei se intermiscere dictis suis aliquos vsus homeri. respondebat q̄ fortis est qui eripit clauam ab hercule Et hic notandum q̄ antiqui dicebant cuius cuiam. sicut meus mea meum. sicut patet hic.

Dametam

Non verum egonis: nuper mihi tradidit egon

Construe. pecus non est melibœi sed est egonis. egon id est ille pastor tradidit mihi dametam nuper id est non longo tempore Non verum Hic responderet dametas id est virgilius negatiue. q̄ oues non sunt melibœi sed sunt egonis. quia egon pastor dedit sibi nuper eas id est scientiam bucolicoꝝ habuit a theocrito.

Menalcas

**Infelix o semper ouis pecus: ipse nequam
Dum fouet. ac ne me sibi p̄ferat illa veretur
Dic alienus ouis custos bis mulget in hora
Et succus pecori ⁊ lac subducitur agnis**

Construe. O uis existens semper pecus id est animal. infelix id est infortunatum dum ipse dametas. fouet id est amplectitur. nequam id est illam amantissimam. ac pro ⁊. veretur id est timet. ne illa negra. p̄ferat me sibi. id est ne plus me diligat. Hic custos id est dametas. alienus custos ouium mulget id est fugit oues. bis in hora id est in die. ⁊ succus id est liquor. subducitur id est aufertur. pecori ⁊ lac subducitur agnis Infelix. Dicit menalcas q̄ inter alia pecora oues sunt animalia infelicia quia communiter habent miseros pastores. vbi vult diffamare dametam id est virgilium ex inuidia dicens. Ipse nequam dedignatur ipsum nominare nomine proprio sicut ipsa petenda mihi id est ipse dametas blãditur neque pellici cõmuni pastoribus ⁊ tunc ne ipsa p̄ponat sibi dametã ⁊ sic est inuidus Hic alienus ouis id est in isto loco iste pastor bis in hora mulget oues ⁊ sic est valde auarus ⁊ fugit totã substantiã ouium ⁊ agnorum tanq̄ mercenarius ⁊ nõ verus pastor quasi diceret coruificius q̄ virgilius non erit p̄dilectus a cesare quia non est nisi tyrannus ⁊ crudelis extractor populi

Dametam.

**Parcius ista uiris tamen obijcienda memento
Nouimus. ⁊ qui te transuersa tuentibus hircis
Et quo (sed faciles nymphæ risere) sacello**

O menalca memento ista sc̄z verba esse obijcienda id est dicenda peius id est modestius uiris sc̄z fortibus nã nouimus te sup̄ple ⁊ nouimus qui te corruerit sup̄ple ⁊ nouimus quo id est in quo loco. sacello. i. templo ⁊ hoc dicto hircis tuentibus transuersa sc̄z nymphæ faciles ad miserirordiã. risere. i. derisere te Parcuis ista uiris. Rãdet virgilius dicens. tu nõ debuisses obijcere talia friuola viro cõstanti q̄ nõ timet talia s̄ba inutilia ⁊ sp̄aliter tu quẽ bene cognosco esse infamem q̄ q̄ videt te videt vnũ hircũ ⁊ ecõtra viso em̄ vno hircõ q̄ respicit transuersabiliter ⁊ tu videris id est tu es valde immũdus. luxuriosus sicut hircus qui tempore libidinis respicit oblique

et capitur tibi tranſuerſa aduerbialiter. id eſt nomen pro aduerbio. Et
quo id eſt nomen bene ſcio q̄ tuſcommiſiſti ſtuprum in loco ſacro id eſt in tē/
plo nympharum quod eſt ſacrilegium ⁊ meruiſti lapidari ſi nymphę non
fuſſent tibi miſericordes. faciles id eſt benignę. ⁊ exorabiles id eſt gratio
ſę. deriſus tamen es a deabus tanq̄ turpis Dei.

**Tum credo: cum me arbuſtum videre miconis
Atq; mala vites incidere falce nouellas**

Dameta credo q̄ nymphę deriſere quando videre id eſt viderunt
me ſcilicet menalcam. incidere id eſt amputare. arbuſtuꝝ id eſt arboꝛes in
tali loco exiſtentes. miconis id eſt illius paſtoris. ⁊ etiam quando viderunt
me. incidere vites nouellas. id eſt teneras. mala falce id eſt malo instrumen/
to **Tum credo.** Reſpondet menalcas ruſtice ⁊ naturaliter. ruſtice eniꝝ
quādo obijciuntur eis obprobria non purgant ſe a primis obiectis ſed ade/
unt alia vt forte oſtendant non eſſe vicia magna q̄ dicant non feci quod di/
cis. immo etiam hoc ⁊ hoc. ſed iſta non ſunt magna vicia Naturaliter em̄
homines irati hoc faciunt audent enim non ſolum ſeciſſe mala immo ⁊ il/
la fateri ſine verecundia. dicit ergo menalcas. bene credo q̄ nymphę riſere
quando viderunt me propter ſtuprum. ⁊ hoc fuit verum etiam quando
commiſi vnum aliud crimen. ſcilicet quando abſcidi nouellas vites quod
tamen eſt capitale crimen. ſed antique poſſunt bene ſine damno abſcidi.
quaſi diceret ſi ego comiſi hoc ⁊ illud qd̄ tibi eſt q̄ nō potes me corrigere.

Aut hic ad veteres fagos. cum daphnidis arcum

Fregiſti: ⁊ calamos. que tu peruerſe menalca

Et cum vididi puero donata. dolebas

Et ſi aliqua nocuiſſes mortuus eſſes

Dmenalca nymphę ſuiple viderunt te hic. id eſt in iſto loco ſc̄z ad vete/
res fagos cum fregiſti. id eſt rupiſti arcuꝝ. ⁊ calamos. id eſt phyſtulas. daph/
nidis. id eſt illius pueri. que ſc̄z arcum ⁊ calamos o peruerſe. id eſt peſſime.
menalca cum vididi donata id eſt data. puero id eſt daphnidi. dolebas id eſt
tristebaris. ⁊ ſi non aliqua id eſt aliquatenus vel aliqua ratione. nocuiſſes
id eſt malum feciſſes puero. tu mortuus eſſes. id eſt tu perires ex inuidia.

Aut hic. Dameta. id eſt virgilius iterum. redarguit cornificium inui/
dię ⁊ detractiōis. quia pridie fregit arma ⁊ phyſtulas daphnidis paſto/
ris. ⁊ erat iratus quia arma ⁊ phyſtule erant data daphnidi. ⁊ ex inuidia
mortuus fuſſet ſi non nocuiſſet ei in aliquo. Paſtores em̄ habent arma.
vt dicitur in georgicis. Armacq; amyelum canem creſſaſq; pharetras In
hoc vult oſtendere q̄ cornificius erat ſibi inuidus. quia cęlar ded erat ſibi
ſagios. vult etiam dicere q̄ cornificius lacerauerat carmina heſyodi poe/
tę. in georgicis etiam vtebatur illis tanq̄ ſuis. Inuidebat etiaꝝ virgilius
qui habebat artem poeticam. Deo.

Quid domini facient. audent cum talia fures

Non ego te vidi Damonis peſſime caprum

Excipere inſidijs multum latrantelicysca

Et cum clamarem (quo nunc ſe proripit ille)

Lityꝛecoge pecus. tu poſt carecta latebas

Quid domini. id est principes facient cum fures id est latrones audere
facere talia facta. supple o menalea pessime. id est peruerse. non id est nonne
ego vidi te dametam excipere. i. furari caprum damonis. i. illius pastoris.
insidijs id est occulte. et hoc dicto lycisca. id est cane siluestri. latrante. id est cla-
mante. et cum clamarem id est dicerem tityro. o tityre coge. id est duc pecus
vel serua. quo. i. ad quem locum. ille id est dametas. se proripit. i. transpor-
tauit. tu latebas. i. absconditus eras post carecta. i. illu locu in quo crescunt
carices. **Quid dñi Menalcas** vocat nunc dametam furem. dicens quid
fieret si loqueretur vno dño quando iste fur audet sic respondere **Sunt autem**
quedam nomina q̄ significantur per officia. sicut amator philosophię dicitur
phũs. et nomen trinum h̄arum dicitur fur. sicut Plautus cuidam latro-
ni dicit. tu es h̄o trinu h̄arũ et sic ex officio furadi. vult etiam dicere q̄ virgilius
est seruus miser et indigens q̄ soli tales furatur. dicit enim Latho. Cum de
est aliena sequitur. Nunquid ego vidi te furantẽ caprũ damonis pastoris.
et qñ ego clamaui lycisca clamauit. et tu te abscondisti retro carecta. Et h̄
confirmat se esse furem. q̄ visus est certissimus sensuum. et vult dicere q̄ vir-
gilius furatus est ab homero et a theocrito et hesiodo carmina que dicebat
esse sua. vel q̄ furatus est possessiones vel agros cesaris. Et est lycisca vel li-
ciscus canis qui ex lupo et cane generatur. et est optimus canis contra lu-
pos. ideo dicit q̄ in furando lycisca latrabat et virgilius se abscondit in ca-
rectis. id est locis vbi crescunt carices. **Da.**

**An mihi cantando victus non redderet ille
Quem mea carminibus meruisset phystula caprum
Si nescis meus ille caper fuit. et mihi damon
Ipse fatebatur: sed reddere posse negabat**

An ille. i. damon victus supatus cantando non reddere mihi damete
caprũ supple que scz caprum mea a phystula meruisset carminibus. i. cantibus
a menalea si nescis id est si ignoras ille caper meus fuit et damon. id est ille pa-
stor fatebatur mihi damete illu caprum esse meu sed negabat se damonem
posse reddere. id est restituere **An mihi.** Respondet dametas. id est virgilius
multiplicando vicia sicut prius fecit menalcas. sed dicit se non esse furem
nec cepit rem alienam inuito dño. q̄ ille caper erat suus qd bene sciebat
damon et confitebatur. sed dicebat seipm non posse reddere quia differebat
ipsum dare donec faceret carmen tragicum. Et interrogabat virgilius
cornificium dicens. Nunquid bene scis q̄ ego possum bene obtinere illuz
caprum ex carmine meo. id est nunquid bene scis q̄ possum et bene scio fa-
cere tragedias et carmina que sic vocantur. a trogos quod est hyrcus quia
premium tragicorum erat hyrcus. et sic dato q̄ non fuisset meus tamen po-
teram illum licite accipere quia paratus eram illum mereri cantando. et
per hoc significatur q̄ virgilius si tenebat agros non tenebat nisi suos. et
cesar hoc bene sciebat. sed vix poterat eos sibi restituere quia eos dederat
suis militibus veruntamen propter sui scientiam et magnam prudentiam
et subtilia carmina cum deuotis et humilibus precibus meruit eos sibi re-
stitui. et sic meruit caprum cantando sicut dicit Horatius. Carmine q̄ tra-
gico vilem cantauit. ob hyrcum. **De.**

**Cantando tu illum: haud vnq̄ tibi phystula cera
Iuncta fuit. non tu in triujs indocte solebas
Stridenti miserum stipula disperdere carmen**

Construe sic. Veruisti supple habere illum caprum cantando: quasi diceret non. quia haud pro non phystula nunq̄ fuit tibi iuncta id est con- iuncta. cera non id est nunquid solebas indocte id ē inutiliter. vel indocte potest esse vocatiui casus. disperdere id ē vlulare. carmen miserum in triujs id est in biujs. stipula id est phystula. stridenti id est male resonanti.

Cantando tu illum. Obiurgat iterum menalcas id ē cornificius con- era virgilium dicens. tu meruisses caprum cantando. tu mentiris. quia nunq̄ sciuisti cantare nisi solum vlulare in biujs ⁊ nunq̄ habuisti bonā phystulam iunctam cera. sed solummodo phystulam scissam male ⁊ stridu- le resonant em id est nunq̄ habuisti bonos libros ad studendum nec vn- q̄ bonam philosophiam sciuisti. Et sciendum q̄ pastores qui vendebāt lac timebant esse in quadriuijs vbi vlulabant ad denunciandum lac esse venale in memoriam cereris. quia quando querebat filiam suam pro ser- pinam vlulabat in vrbibus ⁊ triujs sicut dicitur in engide. Nocturnusq̄ echatē triujs vlulata per vrbes.

De.

**Vis ergo inter nos quid possit vterq̄ vicissim
Experiamur: ego hanc vitulam (ne forte recuses)
Bis venit ad mulctrum. binos alit vberē fetus
Depono. tu dic mecum quo pignore certes**

Menalca vis. i. cōsentis vt expiamur. i. probemus inter nos quid v- terq̄ nostrū possit scz cantare ⁊ ego dametas depono. i. in vadium pono hanc vitulā. ⁊ ne forte recuses. i. refutes eam dico tibi q̄ ipsa venit bis ad mulctrū. id est bis mulgetur in die. ⁊ alit id ē nutrit. binos fetus id ē du- os vitulos. vberē. i. māmilla sua. ⁊ dic mihi quo pignore. id est quo vadio certes mecum. Vis ergo. Respondet dametas. i. virgilius tu dicis q̄ nescio cantare vis tu q̄ cantemus ambo inter nos. quia nō habemus iudicē. qz adhuc nō venit palemon ⁊ ponamus vadia inter nos q̄ succedāt victori. ⁊ ego depono vl' assigno p̄ciū vl' vadiū carminis. scz vnā vaccā iuuenā que licet sit iuueuis tamē bis in die venit ad mulctrū. scz manet sero. ⁊ possu- mus dicere mulctrā vl' mulctz vl' mulctariū vas in quo mulgetur lac. di- citur em in georgicis implent mulctaria vacce. Tu dic mecum quo pig- noze certes. id est quod vadium vis ponere.

De.

**De grege non ausim quicq̄ deponere tecum
Est mihi nāq̄ domi pater. est iniusta nouerca
Bisq̄ die numerant ambo pecus. alter ⁊ hēdos
Verum id quod multo tute ipse fatebere maius
Insanire libet. quoniam tibi pocula ponam
Fagina. celatum diuinū opus alchimedontis.
Lenta quibus torno facili superaddita vitis
Diffusos hedera vestit pallente corymbos**

In medio duo signa conon. z quis fuit alter
Descripsit radio totum qui gentibus urbem
Tempora que messor. que curuus arator haberet
Necdum illis labra admoui sed condita seruo

Non ausim .id ē non auferem deponere .id ē sequestrare quicquid .id ē a /
liquid de grege .id ē ex ouibus namque pater est mihi domi nouerca ē in /
iusta domi quod pro z ambo scilicet pater z nouerca numerant .id ē compu /
tant pecus .id ē oues bis in die scilicet mane z sero z alter numerat hedos
verum deponam supple id quod tu fatebere .id ē dices esse maius scilicet
vadium quod sit vacca .z libet .id ē expedit te insanire quoniam pono tibi is /
ta supple Nam ponam pocula id ē vasa fagina .id ē ex fago facta que sunt o /
pus clarum .alchimedontis diuini .id ē illius preclari sculptoris quibus .
id ē i quibus poculis vitis lenta superaddita torno facili vestit .id ē coope /
rit corymbos .id ē vvas hederarum diffusos .id ē dispersos hedera .id ē ar /
bore pallente .id ē pallida in medio illorum peculorum sunt duo signa .
scilicet conon .id ē imago cononis ducis z quis fuit alter agricolę nesciunt
supple sed fuit ille qui descripsit totum orbem gentibus .id ē hominibus
radio .id ē cum virga z descripsit que tempora messor .id est vindemiator
haberet z descripsit que tempora arator haberet .id ē rusticus possideret z
ego menalcas necdum .id ē non adhuc admoui .id ē apposui labra illis po /
culis De grege. Responder menalcas .id ē cornificius sicut ille qui ti /
met vinci quia ipse non auferet deponere aliquod animal de grege quod ha /
bebat nouercam z patrem qui bis in die numerabant gregem scilicet ma /
ne z sero z dicit iniusta quia comuniter nouerce sunt iniuste primogenitis
Verum id quod multo .z . Et tibi dabo vnum aliud precium quod est me /
lius quam vacca tua scilicet vnum vas de fago ad potandum quod factus est
ab eximio sculptore scilicet ab alchimedonte in quo scripta est hedera al /
ba habens corymbos .i. baccam vel grana quedam .z supra illam hedera
est tornata vel cum torno facta vna vitis que cooperit illos corymbos .z in
medio illius vasis est imago cononis que fuit dux z imago vnius alterius
phi. Descripsit radio .i. cum virga qua vtuntur geometri quia fuit as /
trogus Necdum illis .i. illa pocula non sunt adhuc in vsu sed sunt no /
ua .i. recentia. Per ista intelligitur quod cornificius timebat uxorem suam et
non audebat duponere nisi poculum solum .i. quendam librum de quo mu /
lier non curat .z vult dicere quod habet quendam librum quem virgilius
nunquam vidit.

Da.

Et nobis idem alchimedon duo pocula fecit
Et molli circum est ansas amplexus achanto
Ozphæque in medio posuit. silusque sequentes
Necdum illis labra admoui. sed condita seruo
Si ad vitulam spectes nihil est que pocula laudes

Et idem alchimedon .id est ille sculptor fecit duo pocula z ille alchime /
don amplexus est ansas .i. illud per quod tenemus vasa circum .i. vndique achan /
to .i. illa herba molli .i. flexibili z ipse posuit ozphæ illum cantorem z po /
suit siluas .i. nemora sequentes scilicet cantum ozphæi necdum .i. non ad /

E i

huc admouit. id ē posui labra illis vasis. sed seruo illa condita. id ē abscondita
z si spectes. id ē respicias ad vitulam. id ē vaccam nihil est q. id ē qua
re laudes pocula. Et nobis idem. Respondet dametas condemnando
pocula que menalcas reputabat preciosa. Illud enim non ē preciosum qd
est commune. dicit ergo Virgilius ego etiam habeo duo pulchra pocula
ab alchimedonte z circa ansas est sculptus achantus herba volubilis. et
in medio posuit orpheum qui fuit optimus cantor qui faciebat siluas co
reare. z ideo in poculis meis sunt sculpte silue sequentes orpheum.
Necdum illis Derisorie repetit verba cornificij z est hypallage. quia non
mouemus labra ad pocula sed econtra. z si consideres vitulam meam nō
laudabis pocula tua respectu eiusdem

De.

Nunq̄s hodie effugies: veniam quocunq̄ vocaris

Audiat hec tantum: vel qui venit: ecce palemon

Efficiam post hac ne quenquam voce lacesles

o dameta nunq̄s effugies. id ē vitabis disputacionem hodie quocunq̄
id ē ad quemcunq̄ locum vocaris. id ē vocaueris veniam. id ē descendam
aliquis supple. audiat hec. id ē hanc disputacionem vel ille qui venit audi
at nos z ecce palemon qui audiet nos z ego efficiam. id ē faciam post hac
ne lacesles. id ē prouoces quenq̄s. id ē aliquem voce. id ē verbis tuis

Nunq̄s hodie. Loquitur menalcas. id ē cornificius non effugies disputa
tionem ego veniam tecum quocunq̄ volueris z veniet aliquis qui audiat
nos z non curo quis sit. vel veniat a casu. ecce palemon. id ē quidaz pastos
vel meccenas qui audiet nos

Da.

Quin age si quid habes. in memora non erit vlla

Nec quenquam fugio. tantum vicine palemon

Sensibus hec imis (res est non parua) reponas

Construe. Quin. id ē quinimo age. id ē dic si habes. quid. i. aliquid ad
dicendū vlla mora. id ē aliqua tardatio nō erit in me dameta. nec fugio. i.
effugio quenquam. sed o palemon vicine reportes. i. iudices hec. id ē istam
disputacionem sensibus imis. i. bona prudentia qz res. id ē disputatio non ē
parua. Quin age. Respondet dametas. si scias aliquid ostēde illud. co
ram quocunq̄ iudice. Tantum vicine. Palemon captat beniuolentiā
qz notat eū suum viciniū z aduertit eū vt bene consideret argumentatio
nem ambozum quia de magna reagitur

Palemon

Dicite quandoquidem in molli consedimus herba

Et nunc omnis ager: nunc omnis parturit arbor

Nunc frondent silue. nunc formosissimus annus

Incipe dameta. tu deinde sequere menalca

Alternis dicetis. amant alterna camene

o vos ambo dicite carmina vtrā q̄quidem cōsedimus. i. gescimus in
herba molli z nūc omnis ager parturit. i. germinat nūc. Et omnis arbor p
turit nūc. z silue nūc frondent. i. florent z annus est supple formosissimus
nūc o dameta incipe carmina tua. z o menalca sequere deinde. i. dicis post
dametam carmina tua. z vos dicetis carmina alternis scz vicibus qz ca
mene. id ē muse amant alterna. i. alternatim dicta. Dicite. Duculq̄ lo

auti sunt menalcas et dametas nunc loquitur Palemon qui a casa occurrit et e-
ligitur iudex et loquitur more pastorum dicens Dicite carmina vestra supra herbas
viride. nunc enim flores omnis ager et prurit omnis arbor. carmina enim requirunt cor-
sectum. incipe dametra et postea menalcas tibi respondebit **Da.**

Ab ioue principium musæ: iouis omnia plena

Ille colit terras. illi mea carmina cure

Principium musæ. i. carminis mei est ab ioue. i. ab illo deo omnia sunt ple-
na iouis. i. omnia sunt in potestate iouis. ille iuppiter colit. i. arat terras et mea
carmina sunt cure. i. sollicitudini illi ioui Ab ioue principium. i. incipiam
carmina a ioue vel cesare quia omnia sunt plena iouis quia deus est ubique et sp.
vel potestas cesaris est ubique loco. Illi mea carmina. id est iuppiter
vel cesar complacet in carminibus meis **De.**

Et me phœbus amat. phœbo sua semper apud me

Munera sunt lauri. et suaue rubens hyacinthus

Phœbus. id est ille deus amat me et lauri sunt semper apud me. id est
menalcam phœbo. id est illi deo sua munera. id est dona et hyacinthus illa
herba rubens. id est rubea. est suaue donum vel suaue potest esse captum ad-
uerbialiter. Et me phœbus amat. Respondet menalcas dicens Si tu
habes iouem propitium. ego habeo phœbum qui est summus deorum quia
unicuique deus suus est summus. ideo dicit communiter. Si quis amat ra-
nam ranam putat esse dyanam. et phœbus dat mihi sua munera laurum
et hyacinthum herbam rubeam. id est dignus sum corona laurea Ubi
notandum est quod phœbus amavit daphnem que fugiens a facie eius muta-
ta est in laurum. quia amantes virginitatem semper vident sicut laurus.
Phœbus autem et boreas amauerunt puerum hyacinthum boreas ve-
ro qui puer magis delectabatur in amore phœbi. percussit de vno disco hy-
acinthum et interfecit eum. scilicet mutatus est in florem sui nominis **Da.**

Malo me galathea petit lasciuia puella

Et fugit ad salices: et secupit ante videri

Construe sic. Galathea. id est concubina scilicet lasciuia puella. id est
voluptuosa petit. id est percutit me malo. id est pomo et ipsa fugit. id est
currit. ad salices. id est ad loca voluptuosa et cupit se videri scilicet a me an-
te. id est antequam recedat **Malo me.** Hic dametas laudat se ex sua pul-
chritudine dicens quod galathea concubina prouocat et percutit ipsum pos-
mo in signum amoris. et fugit ante eum ad salices. id est ad loca delecta-
bilis. sed vult ante videri ut ipse sequatur eam visam tunc ipse concupiscat
decorem suum Per hoc volunt aliqui quod non solum roma immo etiam
galathea. i. gallia peribat carmina virgilij. et sic laudat se a sciencia **De.**

At mihi sese offert vltro meus ignis amyntas

Notior vti iam sit canibus nondelya nostris

Construe. Et amyntas. i. ille puer meus ignis. i. amor meus notior. i.
a deo notus offert sese mihi ut delya. i. amica vel dyana que est dea venatio-
nis non sit iam notior. i. magis nota nostris canibus sicut est amyntas **At**
mihi **Respondet menalcas dicens sicut tu habes amicam puellam ego habeo**

C U

puerum amicum. id est forte cesarem a puritate sensus vocatum puerum
z est mihi iam tam priuatus q̄ canes mei agnoscunt cum sicut amica me
am deliam vel dyanam a delos insula dictam **Da.**

Parta mee veneri sunt munera: namq; notaui

Ipse locum aerie quo congessere palumbes

Munera. id est dona sunt parta. i. pparata mee veneri. id est mee a/
micę. ipse. id est ego dametas notaui locum scilicet quo. id est in quo loco
palumbes. id est ille aues aerie. id est in aere volantes congessere. id est ni
dos fecere **Parta mee** Iterum dametas gloriatur in domo z possessio
ne sibi data. dicens ego habeo iam locum paratum mee veneri vel delec/
tationi quia signaui meum locū delectabile z pingue vbi palūbes colle
gerūt nidus suos z hoc fit in arborib; spissis z in terra fructifera **De.**

Quod potui. puero siluestri ex arboze lecta

Aurea mala decem misi. cras altera mittam

Et ego menalcas feci quod potui. nam misi puero. id est amico meo. s.
amynę vel cesari decem mala. id est poma aurea. id est aurei coloris lecta
id est collecta ex arboze siluestri z ego mittam cras altera scilicet poma.

Quod potui. Hic menalcas dicit se etiam portasse donum delectabi
le suo amico. scilicet decem poma siluestria que iam sibi misit z cras mie
ret alia. id est mittet cesari decem eglogas bucolicorum z georgica. potest
etiam intelligi per predicta templum delectabile quod virgilius propo/
nit in georgicis construere in reuerentiam cesaris vbi dicit. In medio mi
hi cesar erit templumq; tenebit. z cornificius iactat se in laudem cesaris
facturum bucolica z georgica melius q̄ virgilius **Da.**

Quotiens. z que nobis galathea locuta est

Partem aliquam venti diuini referatis ad aures

Construe. Quotiens galathea locuta est mihi supplez q̄. id est qua/
lia dulcia verba galathea. id est amica locuta est nobis. o vos venti refe/
ratis aliquam partem verborum dulcium ad aures diuini. id est deorum
quia ira dulce locuta est vt deorum auditu eius digna sunt verba.

Quotiens. Hic dametas gloriatur in dulciloquio galathee vbi vult di
cere q̄ cesar priuate z secreta loq̄batur secum optans q̄ aliquis v̄rus de
ferat illa dulciloquia ad aures potentum. quia si ipse se laudaret laus sua
sordesceret. ideo vellet q̄ venti deferrent **De.**

Quid prodest q̄ me ipse animo non spernis amynta

Si dum tu sectaris apros. ego retia seruo

Construe. Quamvta quid prodest q̄ non spernis me animo. id est libe
rissime amas. Si dum. i. si quando tu sectaris apros. i. vadis ad venan/
dum apros ego menalcas seruo. i. custodio retia. **Quid pdest** occulte
menalcas ostendit dametam mentiri z q̄ cesar non diligit ipm qz quādo
cesar vadit ad venationem dametas solū seruat retia qd̄ est minime de/
lectationis in venatione. quasi diceret de virgilio sub p̄ria persona si ce/
sar amasset te duxisset te ad bellum contra anthonium vel ad vnum ali/
ud bellum quod noluit cesar facere **Da.**

Phyllida mitte mihi. meus est natalis yola

Cum faciam vitula pro frugibus: ipse venito

Quola o deus mantuano ꝛ mitte mihi phyllida. id ē amīcam meaz quia est meus natalis. id ē dies natalis mei. ꝛ cū faciam id ē cum. id ē sa-
crificabo vitula. id ē ex vitula pro frugibus ipse. id ē tu yola venito. id ē ve-
nias ad sacrificium Phyllida mitte. Dametas gloriatur in diuitijs su-
is vbi aduertendū est ꝛ antiqui venerabant diem suę natiuitatis ꝛ cum in
omnibus alijs sacrificijs castitas seruaretur tamen specialiter in sacrificijs
illius diei vtebantur voluptatibus. ideo. Dametas orat yolam pastorem
ut in die sui natalis mittat ei phyllida communē eo ꝛ amīcam. ꝛ qñ faciet
vitula. id ē qñ offeret vel sacrificabit vitulam pro frugibus. rogat ipsum
vt adsit etiam in ꝓpria ꝓsona quia tunc non ē opus voluptatum. nec vt
mittatur phyllis. vbi est aduertendū ꝛ antiqui añ messes ducebāt circa
agros vnam vitulā quā postea sacrificabāt ceteri vt etiā habet in *Geor-
gicis*. Tūcꝛqꝛ nouas circū foelix erat hostia fruges Et faciebāt festum suę
natiuitatis. ꝛ est phyllida accūs gręcus huius noīs phyllis. ꝛ yola ē vrūs
gręcus huius nominis yolas

De.

Phyllida amo ante alias: nam me discedere fleuit

Et longum formose vale: vale inquit yola

Ego menalcas amo phyllida añ alias mulieres ꝛ phyllis fleuit me
id est a me discedere. i. recedēter ipsa fecit supple discedēdo longuz. i. longā
recōmendatōem dicēdo mihi. o yola. i. menalca formose vale vale Phylli-
da amo. **Hic** menalcas hz aliud nomē scz yolas vel est Antonomasia sicut
vir fortis vocat Achilles vel Sāpson. ꝛ adulter vocat paris. ita op-
timus pastor vocat yolas q̄ fuit pastor deificat⁹. Et ergo menalcas q̄ ipse
amat foelicitatē ꝛ voluptatem. ꝛ q̄ phyllis ipm diligit plus q̄ alios. qd̄
probat qz quādo recessit ab eo fleuit amare ꝛ longā recōmendatōem sibi
fecit dicendo sepe. vale vale quod est ꝓbum discedentium. Sed capit ibi
vale nominaliter. ꝛ est nomē indeclinabile. seruat tñ accūtia ꝓbi. qz doc-
erinale Et q̄ est ibi sistole ꝛ boethesis ꝓducit em̄ vltima syllaba de vale
In naturam ꝓborum scōde ꝓiugationis. sed in hoc metro corripitur. ꝛ est
boethesis quia vocalis non cedit vocali ꝛ significatur ibi q̄ menalcas tac-
tat se esse ita diuitem sicut est dametas

Da.

Triste lupus stabulis: maturis frugibus hymbres

Arboribus venti nobis amaryllidis irę

Construe Lupus ē triste. i. res tristis vel ꝓtraria stabulis. i. ip̄is agnis
ꝛ hymbres sunt tristes vel cōtrarie frugibus ꝛ venti sunt ꝓtrarij arboribus ꝛ
irę amaryllidis id est vxoris sunt tristes nobis pastoribus id est mihi.

Triste lupus. **Hic** deinde proponit aliqua ꝓouerbia naturalia vt ex-
periatur an menalcas sciret proponere talia. ꝛ dicit q̄ ista sunt contraria.
lupus ꝛ stabula. ꝛ capit ibi stabula pro agnis vel ouibus ꝛ est continens
pro contento. ꝛ pluuia est contraria frugibus maturis. ꝛ venti arboribus ꝛ
vxores iratę suis maritis

De.

Dulce satis humor: depulsis arbutus hędis

Lenta salus feto pecori: mihi solus amyntas

Humor. i. hūiditas ē dulce. i. res dulcis satis. i. segetibus ꝛ arbut⁹. id est

Cij

illa arbor est dulcis hedis .i. capris depulsis .i. seperatis a matribus z salix .i. illa arbor lenta e dulcis pecori .id e gregi .z amyntas ille puer solus est mihi dulcis. Dulce satis Responder menalcas dans prouerbia contraria dicens q licet hymbres sint contrarie frugibus maturis tamen sunt dulces seminibus z arbuta sunt dulcia hedis seperatis a matribus. Salix etiam est dulcis ouibus z capris .sed solus Amyntas est dulcis mihi menalce .z nihil sibi tam placet sicut ille puer vel sicut cesar .quasi diceret q non est sibi cura si amaryllis .id est roma vel ciues romani non diligant eum quia cesar eum diligit .consules enim erant pro virgilio contra cornificum

Da.

**Pollio amat nostram (quis sit rustica) musam
Pierides vitulam lectori pascite vestro**

Pollio ille patronus amat nrām musam .i. carmina nrā quis sit rustica .i. quis carmina sint de reb; vilib; facta o pierides o muse pascite .i. nutrite vitulam .i. vacca vestro lectori .i. pollioni Pollio amat .Hic blanditur dametas suo patrono sez pollioni ad cuius rogatū scā sunt ista bucolica Pollio em amabat carmina z scripsit thragedias z hystorias. Pierides picria est regio macedonie in qua habitant muse deę carminuz ideo orat dametas vt ille muse dent pollioni pingue vitulam .i. premium carminis bucolici quod ei ascribit tanq protectori .z gloriatur in hoc sigillus q habet bonos amicos in senatu.

De.

**Pollio z ipse facit noua carmina: pascite thaurum
Jam cornu petat: z pedibus qui spargat harenam**

Et ipse pollio facit noua carmina .pascite thaurum qui thaurus petat cornu z qui spargat harenam pedibus .qui inuadat homines cornu z scalpat terram suis pedibus Pollio z ipse .Hic ostendit menalcas se etiam diligi a pollione .z blandit ei sicut facit dametas impcando non sibi vitulam .s; thaurum q est fortior .Dametas em p vitula significabat fecunditate carminis Menalcas at p thaurum intelligit fortitudinē sensus ad confingendum carmina alioz poetarum

Da.

**Qui te pollio amat: veniat quo te quoq; gaudet
Mella fluant illi: ferat z rubus asper amomum**

Construe .o Pollio qui amat te veniat .id e perueniat ad talem triumphum quo id est ad quem gaudet te venisse suple .z mella id e illi liquores fluant .id e secunda sint illi .z rubus asper id e durus ferat id e tribuat ei amomū florem redolentissimum. Qui te pollio iterum Dametas blanditur Pollioni impcando omnia bona illi qui ipsum diligit que optat ipsi pollioni dicens O pollio ille qui diligit te pueniat ad talem perfectionem ad qualem veller te peruenire z fluat illi abundantia mellis .z sunt ei secunda z fertilia sic q dumus ferat amomum florem redolentissimum z benedicatur terra in opere suo

De.

**Qui bauium non odit: amat tua carmina mei
Atq; idem iungat vulpes: z mulgeat hircos**

Ille qui nō odit bauium .i. illū poetā o mei .i. o poeta ille amet tua carmina z q amat tua carmina ille idem iungat vulpes .ad e illa aialia aratro z

Ille idem mulgeat hircos. id est lac trahat ex hircis. Qui bauitū Del
nalca facit facerā derisionē volens significare q̄ carmina Virgilij & polliōis
nihil valent q̄ Bauius & Deuius fuerunt duo ignari poetę inimici
Virgilij & Horatij & carmina vnius erāt eque misera sicut carmina alte
rius. ideo dicit meui q̄ non diligit vel odit carmina bauitū amet tua carmi
na. quia similia sunt in stilo de ignorantia atq̄ iungat vulpes. id est ille q̄
diligit carmina vestra perdet tempus suuz sicut ille qui iungit aratro vul
pes vel qui mulget hircos. Da.

Qui legitis flores & humi nascentia fraga

Frigidus (o pueri fugite hinc) latet anguis in herba

O pueri qui legitis. i. colligitis flores & fraga. i. mora rubea nascentia
id est crescētia humi. i. in herbis. fugite hinc. id ē recedite ab illo loco quia
anguis frigidus. i. serpens venenosus latet in herba. Qui legitis hic
dametas proponit vnū enigma loquens ad pueros q̄ colligunt flores et
fraga q̄ sunt mora rubea nascentia ex herbis. & dicit eis O pueri fugite hic
q̄ anguis latet in herba. Et loquitur mātuans q̄ habitabāt inter milites
q̄ anguis mordent & interficiūt sicut anguis & consulit eis cedere maiori
iuxta dogma Lathonis Maiori corde De.

Parcite oues nimium procedere: non bene ripe

creditur: ipse aries etiam nunc vellera siccāt

O pastores. Parcite. id est prohibete oues nimium procedere id ē ne
oues nimis procedant. Nam non bene creditur. id ē confiditur ripe aqua
nim supple. quia ipse aries nunc desiccāt vellera id ē pellem suam. Par
cite. Hic menalcas ostendit se bene intellexisse p̄dictum enigma esse dem
de mantuanis. quia sub vno alio enigmate ostendit illud quod accidit
Virgilio quia cum repeteret agrum suum. Arrius Lenturio interemisset euz
nisi saluissset in fluuium. Et dictum ē sibi veteres migrare coloni. ideo de
Menalcas ad pastores mantuanos. non ducatis oues iuxta ripariaz ne
cadant in fluuium quia nuper cecidit vnus aries. qui adhuc siccāt vellera
sua quia non est diu q̄ cecidit Da.

Tityre pascentes a flumine reijce capellas

Ipse vbi tempus erit omnes in fonte lauabo

O Tityre reijce. id est repelle a flumine. i. a fluuio capellas pascentes &
ipse. i. ego lauabo oēs in fonte vbi tempus erit oportunum supple. Ti
tyre. Hic dametas p̄cipit eijcere capellas a flumine. q̄ ipse lauabat eas
cum tempus fuerit & non lauabat in riuo sed in fonte id ē quādo cesar re
dierit de bello actico Virgilius impetrabit pacem mātuanozū a cesare. Et
loquetur ei in p̄pria p̄sona non per aliam interpositam sicut fecerat prius
anteq̄ haberet noticiam Cesaris p̄ Pollionem. In cuius laudem fecit is
tam eglogam. & dicit Seruius q̄ reijce capellas est pro selematicus pro
dactylo. sed s̄m doctrinale & modernos reijcio & refert pro distat producūc
te. & sic non potest esse pro selematicus. sed est singresis. & confluunt due
vocales in vnā. & debet proferrī rice De.

Logite oues pueri: si lac preceperit estus

Ut nuper frustra pressabimus vbera palmitis

C iij

O pueri id pastores cogite id est in ouilia colligite oues. si estus id est calor preceperit id est preoocupauerit lac ut nuper fecit supple frustra pissa/bimus id est constringemus vbera id est mamillas palmis id est digitis vel manibus **E**ogite oues. **D**enalcas iubet cogere oues in tecta ppter calozē solis qui exterminat lac. et per hoc intelligit q̄ mantuani captiui sub furore tribulationis non possunt fructificare nec tunc est tempus repetē di agros donec pertransseat furor

Da.

Eheu q̄ pingui macer est mihi thaurus in aruo

Idem amor exitium est pecori: pecorisq̄ magistro

Eheu q̄ id est quantum thaurus est macer in aruo. i. agro pingui. i. fertili. Nam idem amor est exitium. i. destructio pecori. i. gregi et sez idem amor est exitium magistro pecoris **E**heu. **H**ic dametas tangit materiam et paupertatem mantuanorum dicens q̄ thaurus suus est macer in agro pingui et dicit q̄ hoc est p̄ amorem q̄ amantes desinunt comedere et obliuiscunt pastus et dicit q̄ idem amor est destructio pastoris et gregis et magis intelligit iste sermo de amore cupiditatis qui crescit immensum q̄ de amore concupiscentie carnalis q̄ ppter auaricia et cupiditate proceperunt multum tribulati fuerunt **H**egilius et alij mantuani. ideo dicit idem amor

De.

His certe neq̄ amor causa est. vix ossibus herent

Nescio quis teneros oculus mihi fascinat agnos

Hic amor non est causa his. id est agnis q̄ sunt macri sed vix herent ossibus. id est vix ossa eorum coherent et nescio. id est ignoro quis oculus. id est quis aspectus fascinat id est corrumpit agros **H**is certe. **R**edit menalcas aliam causam dicens q̄ amor non est causa macerationis. et intelligit de amore concupiscentie carnalis sed superbia excecavit mantuanos et orta est inter eos discordia sicut dictum est prius. en quo discordia ciues perduxit miseros

Da.

Dic quibus in terris (et eris mihi magnus apollo)

Tris pateat celi spacium non amplius vlnas!

O menalca dic quibus in terris. i. in quibus locis spacium celi pateat. i. appareat non amplius. i. vltra tres vlnas. i. vltra illam mensuram. **E**t eris mihi magnus apollo. i. summus sapiens. **D**ic quibus. **H**ic dametas proponit vnu aliud enigma. et est questio talis in qua pte terre coelum non videt vltra spacium trium vlnarum. et est vlna mensura quantum duo brachia pnt extendi. **E**t si respondeat ad istam questionem coronabit sicut apollo sed non datur rursus in textu. **I**ntelligit tñ de puteo vno in quo si quis esset non posset videre coelum vltra latitudinem putei quoniam quis est in fundo

De.

Dic quibus in terris inscripta nomina regum

Nascantur flores: et phyllida solus habeto

O dameta dic mihi quibus in terris flores nascantur. i. crescunt. inscripta id est in scripto habentes nomina regum. et tu solus habeto. id est habebis phyllida **D**ic quibus. **D**enalcas nesciens respondere proponit aliud enigma et est tale in quibus terris crescunt flores habentes nomina regum. **E**t dicunt aliqui q̄ per hoc intelligitur hyacinthus flos rubeus qui natus fuit ex sanguine iacis et hyacinthi sicut dicit **Q**uidius. et isti dud vocant reges quia fuerunt si

lij regum z sic iacintus de nomine aiacis habet vnam syllabam z habet
eorum nomen iacinti regis. z si dametas soluat istam questionem pro/
mittitur ei phyllis tanq̄m apria que est comunis amica pastorum z hoc est
maius donū qd̄ p̄mittere ei posset. nā q̄ fiat apollo hoc ē impossibile.

Non: nostrū inter vos tantas componere lites **Pale.**
Et vitula tu dignus et hic z quisquis amores
Aut metuet dulces. aut experietur amarus
Claudite iam riuos pueri. sat prata bibere

Nō est vestra iudicare sed nostrum i. mei palemonis. cōponere. id ē fi
nire. lites. id est iurgia. inter vos. z tu dameta z hic menalcas est dignus
vitula z quisquis metuet amores dulces. aut quisquis experietur amarus
talis supple est dignus vitula. o pueri claudite iam riuos. id ē finite dispu
tationem sat prata bibere. id est satis dixistis. Non nostrum. Hic lo
quitur palemon iudex volens dare sententiam definitiuam z est ponēda
pauſa post non. quasi diceret non vestrum. sed nostrum est sententiam da
re vel componere lites vestras. quia litigantes non debent esse iudices sue
causę. lectura aut nō valeret si totū cōtinue legeretur. qz diceret palemon
se non facturū quod facit. iudicat em̄ eos esse pares quia vnus dicit prius
se pati tristitiā in ira amaryllidis alter dicit se habere dulcedinē amyntę
et sic videretur esse cōtrarij. s; palemon cōcordat eos z dicit q̄ nō est cōtra
rietas. qz ista duo scz metus z delectatio repiuntur in eodem. qz quicunq̄
amat delectatur in re amata z timet ne perdet eam. **Claudite.** Hic po
nit finem in hac egloga qz in fine diei quando oues satis biberunt claudē
z sunt riuuli aque que hauritur de puteo.

¶ Finis tercię eglogę.

¶ Poeta solus in laudem pollionis z salonini filij
egloga quarta.

Jeledes muse paulo maiora canamus
Non omnes arbuta iuuant. humilesq; mirice
Si canimus siluas. silue sunt consule dignę
Ultima cumei venit iam carminis etas
Dagnus ab integro seclorum nascitur ordo
Jam redit z virgo: redeunt saturnia regna
Jam noua progenies celo demittitur alto
Tu modo nascenti puero. quo ferrea primum
Desinet. ac toto surget gens aurea mundo
Lasta faue lucina. tuus iam regnat apollo
Teq; adeo decus hoc equi te consule inibit
Pollio: z incipient magni procedere menses
Te duce si qua manent sceleris vestigia nostri
Irrita perpetua soluent formidine terras
Ille teum vitam accipiet. diuisq; videbit

**Permixtos heroes. et ipse videbitur illis
Pacatumque reget patriis virtutibus orbem**

Construe sic. **M**use. i. de. sicelides. i. sicilienses. canamus. i. deservimus paulo maiora. i. modicum altiora. et arbuta. i. hylta. et mirice. id est ille arbores non iuvant. i. non delectant oes si canimus silvas. i. carmen bucolicum silve. i. carmina bucolica sunt digne consule. scilicet pallione vltima etas. scilicet ferrea carnis cumet. i. sibyllini veit. i. accessit. et magnus ordo seculo. i. seculorum nascitur. i. reficitur ab integro. i. denuo. et virgo. i. iusticia redit. i. revertitur et regna saturnia. i. aurea secula redeunt. et nova progenies. i. soholes. celo. i. ex celo demittitur. i. deorsum mittitur. o lucina. i. o iuno casta faue puero id est filio pollionis modo nascenti quo scilicet puero nascente gens ferrea. id est dura. primum. id est in primis. desinet. i. cessabit. et gens aurea surget toto mundo. tuus apollo. i. augustus cesar. regnat. i. dominat. **P**ollio decus. id est etas aurea. inabit inchoabit. adeo. id est certe te consule existente. hoc cui. id est tem pore huius etatis. et magni menses incipient procedere id est perpetuo manere et si qua vestigia nostri sceleris. manent illa supple sicut irrita te id est pollione. duce. i. regnate. et soluet. i. dissolvent terras. i. omnes gentes formidine perpetua. ille augustus vel saloninus puer pollionis. accipiet. id est habebit vitam. deum. i. d. oru. et ipse videbit heroes. i. nobiles. permixtos. i. comixtos. diuis. i. diis. et ipse augustus vel saloninus videbitur illis. i. ab illis heroibus. et ipse reget id est gubernabit. orbem id est mundum. pacatum id est pacificatum patriis virtutibus. i. paterna industria

Sicelides muse. Quarta egloga que dicitur interpretatio noui seculi. in qua virgilius laudat augustum cesarem. laudat etiam iunium pollionem et eius paruum filium. et que aggreditur magnam phiam. ideo vocat auxiliu musarum et ea et eloquentiam. et precipue vocat musas sicelides que theocritus que ipse inquitur in bucolicis suis fuit siciliensis. et est sicelides adiectum grecum quia latinum dicunt sicilienses. et ponit virgilius canere paulo maiora. **F**ista enim egloga que dicitur discat a carmine bucolico. tamen non prorsus recedit ab illo que in terferit aliqua bucolica. **N**on omnes hic reddit roem quare vult transcedere bucolica et loqui de alta materia que non semper iuvat vel delectat loqui de rebus que non crescunt in alium. et capitur ibi iuvant personaliter. **U**ltima cum que sibylla diuisit etates et secula per metalla. ita que prima etas fuit aurea. i. optima. **S**ecunda argentea non eque bona sicut prima. **T**ercia etas vel cuprea. et vltima fuit ferrea. i. pessima inter alias. **P**rophetia sibylla non solum etates. sed etiam prophetia quis regnaret in qualibet etate vel in quolibet seculo. **Q**uia in seculo aureo debebat regnare Saturnus. et in decio et vltimo debebat regnare Apollo. dicit ergo Virgilius que prophetia sibylle impleta est. et intelligitur de augusto. de pollione et de suo puero. **P**ollio enim fuit dux exercitus germanici qui cepit salonam ciuitatem dalmatie. et postea meruit consulatum et eodem anno suscepit de vxore filium quem vocauit saloninum a nomine ciuitatis capte. qui puer quando natus fuit incepit ridere quod est contra naturam nascentium in quo parentes notauerunt malum presagium. **S**ed virgilius interpretatur omnia in bonum. ille tamen puer non diu viuit. ideo prophetia sibylle verius pertinet christo que salonino. **D**ag

nus ab integro. Hic tangit opinionem philosophorum antiquorum di-
centium. q̄ quando annus esset completus qui cōtinet decem secula debe-
bāt redire secula sicut prius vt inciperet vita aurea. Dicebāt em̄ mundus
esse eternum z vitam regi z gubernari p̄ astra. ideo q̄n̄ astra redeūt ad cur-
sum que primo habuerunt adducunt mūdo vitā p̄ozem. sicut habet sexto
engidos. illi q̄ erunt in campo eliseo expectabūt illū annū resoluī vt ip̄o re-
soluto redirent ad vitam suā sicut fuerūt. dicit ergo q̄ ordo seculoz nascit̄
ab integro. scz ab illo magno anno quo cōpleto z integro redeūt secula q̄
fuerūt sicut prius. Ista tamē opinio ē erronea qz vitas fidei est q̄ mūdus
inceptz finiet. z sicut inceptz nō p̄ naturā sed p̄ grām. sic etiā finietur per
grām quando deo placuerit. Et est notandū q̄ debet p̄ferri seculo z p̄ synco-
pam qz aliter nō staret versus. Jam redit z p̄go. Philosophi sic intelli-
gunt istū p̄sum. scz q̄ terra in p̄ma etate sp̄ote omnia ferebat sine cultu-
ra. ideo vocāt illā terrā p̄ginez qz sine genitore parit. fidiles tñ intelligūt
de p̄gine maria. Redēūt saturnia regnā. i. regna aurea qz sub augusto cē-
sare debebāt esse pax in vniuersa terra z abundātia bonoz. sed melius in-
telligitur de christo de quo dixerūt angeli. Et in terra pax hoibz bonē vō-
lūtatis. Iā noua p̄genies. i. sub augusto cesare erūt hoies boni z quasi
diuini. sed melius intelligit̄ de christo qui habuit nouū modū geniturę scz
de p̄gine maria. z missus est de celo. tum p̄pter aīam creatā. tum p̄pter di-
uinitatem incarnatā. Lasta faue lucina. Inuitat deā prius q̄ dicitur lu-
cina qz dat nascētibz lumē vitę. z aliqñ vocatur iuno. z aliquando luna. et
aliqñ dyana. dicit ergo ad eā q̄ faueat z a pplaudat. qz apollo qui ē frater
lunę iā regnat. Dicebat em̄ sibylla q̄ apollo regnaret in decimo seculo et
vltimo z potest intelligi de salonino. pollione z de cesare quozuz quēlibet
compat apolloniz p̄cipue videtur intelligi de pollione q̄ dicit tanq̄ apol-
lo. z ip̄m nominat expressius dicēs. q̄ erit ornatuz in mundo ip̄o duce vel
gubernāte politicā. z incipient mēses. i. q̄ntilis v̄l sextilis incipient habere
magna nomīa qz vocabūtur iulius z augustus a noībus impatoz in p̄-
petnā eozum memoriam. Te duce. i. tpe pollionis q̄ erat vnus dux ro-
manoz purgabūtur vestigia malozū p̄ritorū si q̄ remāserint ex tpe p̄cē-
denti z expurgabūtur vetus fermentū z viuent hoies sine formidine. i. secu-
re sine timore p̄petuo. i. lōgo timore. Ille deum vitā. i. saloninus pollio
vel cesar ducet optimā vitā iustā z diuinā z magnates videbunt eū mi-
xtū cum dijs z ip̄e videbit eos diuinos. sed sibylla iur̄tellexit omnia ista de
christo q̄ abstulit peccā mūdi. q̄ dedit magnos mēses. i. vitā eternā. z natus
fuit quādo mēses incipiūt crescere. scz post tropicū capricozni q̄ dedit se-
curitatem assequēdi pacē paradysi z euitādi inferna. qui ascēdit ad celos
videntibz discipulis z accepit vitas deozū. qz deus hō factus est q̄ sedet ad
dexterā patris. Pacatū qz reget. i. saloninus gubernabit impium romanū
prius pacificatū p̄ p̄rem suū. v̄l augustus reget impiū pacatū p̄ iuliu cē-
sarē. sz melius intelligit̄ de christo q̄ celū terrāqz regit in secla seculozū. q̄
fecit voluntatē patris q̄ misit eū z dedit pacē hoibus bonę voluntatis.

Et tibi prima puer nullo munuscula cultu
Errantes hederas passim cum baccare tellus
Mixa qz ridenti colocasia fundet achanto.

Ipsę lacte domum referent distenta capelle
 Uberta: nec magnos metuent armenta leones
 Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores
 Occidet 7 serpens. 7 fallax herba veneni
 Occidet. assyrium vulgo nascetur amomum
 Et simul heroum laudes. 7 facta parentis
 Jam legere. 7 que sit poteris cognoscere virtus
 Volli paulatim flauescet campus arista
 Incultisq; rubens pendebit sentibus vua
 Et dure quercus sudabunt rosida mella

Construe sic. **O** puer. tellus id ē terra. fundet. i. dabit tibi patria. mu-
 nuscula. i. munera nullo cultu. sed sua sponte 7 tellus fundet passim. id est
 vbiq; hederae errantes. id ē illam herbam vagantem cum baccare. i. cum
 illa herba. 7 tellus inq; fundet colocasia. id ē illam herbā mixtā. achanto
 id est cum illa. herba. ridenti. i. odorifera. 7 ipsę capelle referent domum.
 ubera distenta. id est plena lacte. 7 armenta. id est greges. non metuent ma-
 gnos leones. 7 ipsa cunabula. i. lecti pueroꝝ. fundent. id ē dabunt flores
 blandos. id ē molles. 7 serpens occidet. i. morietur. 7 herba fallax veneni.
 id est herba venenosa occidet. 7 amomum. id est illa herba suauissimi. o-
 doris. assyrium. i. de assyria nascetur. vulgo cōmuniter vel passim. 7 tu pu-
 er poteris legere laudes. id est facta. heroum. id ē nobilium. 7 facta. i. gesta.
 parentis. i. patris. 7 poteris cognoscere q̄ virtus. i. qualis virtus sit. 7 cam-
 pus id est ager. flauescet. i. flauus fit. arista. i. spica. molli. i. dulci. agili. et
 vua rubens. id est rubea. pendebit. i. suspensa erit. sentibus. i. vepribus. v-
 spinis. incultis. i. non laboratis. 7 quercus. i. ille arbores. dure sudabunt.
 id est emittent. mella rosida. id ē liquores optimos 7 delectabiles. **At** ti-
 bi prima. **H**ic a plauidit illi puero salonino dicens q̄ terra dabit sibi p-
 ua munera 7 excusat se Virgilius in hoc quod dicit munuscula. dicit ergo
 q̄ tellus patria mater siue cultura vel labor dabit sponte illi puero hede-
 ram in quo signatur q̄ erit poeta 7 vir scientificus quia poetę coronaban-
 tur ex hedera. 7 deerrantes. id est vagantes. qz hedera diffundit spaciose
 ramos 7 radices. terra etiā fundit ei baccar. i. herbā que tollit fascinum. vt
 dicitur alibi. **E**t bacchare frontē **L**ingite. ne vari noceat mala lingua su-
 turo. **E**t in hoc significatur q̄ ille puer erit pulcherrimus **A**chanto. achā-
 tus ē herba odorifera cordialis que nascitur in egypto. 7 silr colocasia. in
 quo significatur q̄ ille puer erit plenus virtutibus. sed melius intelligen-
 tur omnia ista de christo q̄ est sapiētia pris speciosus forma p̄ filijs hoim.
 plenus grā 7 veritate. cuius sapiētia diffusa ē p̄ totū orbem cui reges obtu-
 lerūt munera q̄ sunt terreni reges. Ipsę lacte domum. i. regnāt e illo pue-
 ro v- pollione v- cesare capre 7 oues abundabūt lacte nec indigebūt custo-
 de nec erit aliquis insidiator. qz lupus nō habitabit cū agno **S**ed melius
 intelligitur de christo quo veniente fideles abūdauerunt lacte fidei q̄ nu-
 erit aiām que est substantia rerum sperandarum. 7 valde sapiēter loquitur
 virgilius de istis donis. quia lac cōuenit pueris. et vult dicere q̄ sicut pu-

et crescit ascendēdo de frute in frutem ita crescent sua munera qz istud
cōuenit etati. scz qz puer habeat puerilia z vir virilia. Nec magnos. i. fero
citas leonū refrenabitur. nā feroces hoies mitescent z domabūtur sub iu
go fidei et mansuescent. Ipsa tibi blandos. Lunabula sunt lecti puerorū
et dicitur quasi cynabula. qz cyn grece dicitur niti latine. pueri em adni /
tuntur illis lectis. Dicit ergo qz cunabula ministrabūt illi puero herbas
odoriferas cōtra fascino sic qz nullo egebit sz oīa seruiēt ei. Et melius itel
ligitur de chris̄to qz plenus futuribz grā nō potuit fascino nec decipi ipo
dicēte ad sathanā. nō tētabis dñm deū tuū sz ei soli seruiēs. Occidet et
serpēs. i. qñ regnabit salininus erit pacificata hostilitas rez. inter se sic qz
nihil nocebit hoī nec serpēs nec herba venenosa. Ch̄istus em sup aspidē z
basaliscū ābulabit. Et legit in actibz ap̄loz qz serpēs momordit paulū i dē
gito sz nihil nocuit ei. Assyriū. i. crescēt. salonino crescet i assyria z nasce
tur p oēm terrā mūdi in assyria illud amomū scz qdā pigmentū vl spe
cies aromatica. qz licet lex incepit in hierlm tñ diuulgata ē in oēm terraz
qz in oēm terrā exiuit sonus eoꝝ. i. ap̄loꝝ. At sit heroū. Loq̄tur ad pue
rū vl ad pollionē vl ad cesarē sed magis videt loqui ad puez. dicens ei. o
puer tu poteris cognoscere frutes tuoz parentuz qz pacificauerunt tibi
mundū tuū. Ch̄isto etiā nato manifestata ē hoībz immēsa z miraculosa
dei potētia sicut fuit ptus h̄ginis z mutatio aque in vinū. cognoscere co
gitatōes hoīm resuscitatio mortuoz. z c̄ijs. multis miraculis. Doli
paulatī flauescet. i. illo tpe erit abundātia farris vini z olei. qz valles abū
dabūt frumēto z spineta ferēt yuas qz cessabūt hereses. z rudes hoies cō
uertentur ad maturitatē fidei. Et dure quercus. Dicit qz in illo tpe quer
cus dabit mel vbi oportet vti hypbola intelligendo de salonino. qz nō est
verūm qz quercus amara ferat ex se mel nisi hoc dicatur hypbolice ad de
signandam fecunditatem terre. ideo melius intelligitur de chris̄to in cu
ius tempore viri antiqui nō literati fuerunt repleti scientijs z virtutibz.
sicut dicit beatus Petrus z alij apostoli qui effuderunt mel. id est sapidā
sciētiam vel sapientiam. Paulus etiam ap̄ls qui erat asperz spinosus ple
cutor fidelium effectus ē maturus catholicus z vitis.

**Pauca tamen suberunt prisce fastidia fraudis
Que tentare tethym ratibus: que cingere muris
Oppida: que iubeant telluri infindere sulcos
Alter erit tum typhis: z altera que vehat argo
Delectos heroas: erunt etiam altera bella
Atq; iterū ad troyam magnus mittetur achilles**

Costrue. o Salonine tñ pro sed pauca vestigia. id ē aliq̄ reliquē prisce
fraudis. i. prioris malicie. suberunt. i. erunt. Que scz vestigia. iubeant id ē
precipient. tentare id est nauigare. ratibus id est nauibus. tethym. id ē ma
re. que scz vestigia iubeant cingere id est circū dare. oppida id est ciuitates
muris illis munimētis. que vestigia iubeant infindere. id est sulcare. sul
cos. id est incisiones que fiunt vomere. telluri id est terre. Alter typhis id ē
alius gubernator nauis erit tum id est tunc. z id est etiam altera. argo id
est alia nauis erit tunc que scz nauis vehat. id est ducat. heroas. id est vi

pos fortes et potentes delectos id est ex multis electos. et iam erunt. scilicet
 tunc altera bella scilicet secte lites et pugne. Atque id est et magnus. Achil-
 les ille fortissimus bellator. Aut consimilis mittetur scilicet tunc iterum id est
 secundario. ad troiam id est ad illam vel quacunque aliam ciuitatem. Pauca
 tamen. Dicit quod tunc tunc saloni suberunt. id est erunt modica vestigia
 malorum non ex culpa sua sed precedentis seculi. Prisce fraudis. hoc est ve-
 terioris doli. hoc etiam dicit ad suorum temporum excusationem. Que tenta-
 re. Dicit quod remanebit adhuc auaricia que iubebit homines nauigare. et
 ciuitates muris et fossis fallare et agriculturam exercere. Ostendit etiam
 a sequentibus precedentia que vitauit quasi laudi incongrua. Nam per nau-
 igationem ostendit fore auariciam que homines nauigare compellit. Per
 muros bella significat. per agriculturam famis ostendit timorem. De
 thys huius hys. Hec vxor est oceani. Thetis vero huius idos vel idis
 mater achillis. Ratis. Et est ratis colligatio trabium que solet vehi
 per vndas capitur tamen pro nauis. Alter erit cum typhis. Dicit quod tunc
 alius gubernator nauis erit et etiam erit alia nauis que vehat potentes et
 fortes viros et bellicosos per maria. Etiam altera bella erunt tunc. et achil-
 les fortissimus bellator aut alius potentissimus dux exercitus mittet ite-
 rum ad quacunque ciuitatem. Nam specialia pro generalibus ponit. Ty-
 phis magister fuit eius nauis qua Jason et reliqui delecti heroes ex gre-
 cia in colchos ad vellus aureum nauigarunt. que appellata est Argo a ve-
 locitate. Argos enim grece est velox latine. Heroas accus est greceus plura-
 lis numeri ab heros. et intelligitur apud nos vir fortis et semideus. hoc est
 plus homine detinens. Possunt predicti versus de christo nato sic intel-
 ligi. quia tam in iudeis quam gentibus remansit odium et persecutio christifi-
 delium quos de ciuitate in ciuitatem persequabantur. Et latenter contra
 eos se munierunt per auariciam rerum temporalium cumulationem. Al-
 ter typhis. scilicet sanctus Petrus erit qui vehat Argo que est nauis christi.
 scilicet fide delectos heroas. id est inlytos bellatores christianitatis. Erunt al-
 tera bella quia habebunt tres validissimos inimicos. diabolus. mundus
 et carnem propriam. Atque magnus Achilles. id est christus qui est ma-
 gnus dominus et laudabilis mittetur ad troiam. id est in mundum per in-
 carnationem ad debellandum predictos tres inimicos.

Hinc vbi iam firmata virum se fecerit etas
 Eoet et ipse mari vector: nec nautica pinus
 Mutabit merces: omnis ferat omnia tellus
 Non rastos patietur humus: non vinea falcem
 Robustus quoque iam tauris iuga soluet arator
 Nec varios discet mentiri lana colores
 Ipse sed in pratis aries iam suaue rubenti
 Murice: iam croceo mutabit vellera luto
 Sponte sua sandit pascetes vestiet agnos
 Talia secla suis dixerunt currite fulis
 Concordes stabili factorum numine parec

Aggredere o magnos: aderit iam tempus honores
Chara deū soboles magnum iouis incrementum
Aspice conuexo nutantem pondere mundum
Terrasq; z: tractusq; maris: celumq; profundum
Aspice venturo letentur vt omnia seculo

Construe. Hinc id est post dicta. vbi. i. post q̄. firmata etas. i. virilis etas fecerit te. scz saloniū iam virum scz perfectum. z ipse vector. i. nauis. coedet mari. i. quiescet in terra. nec pro non z et. z nautica pinus. id est arbor nauis. non mutabit. i. non deferet merces. scz de regno in regnū. omnis tellus id est quecumq; terra feret id est dabit omnia supple per se. huius. id est terra. non patietur id est non sustinebit rastros illa instrumenta dentata. vinea. id est vitis non patietur falcem illud instrumentum quo inscinditur quoq; id est z. z robustus arator id est fortis agricola. soluet. id est deponet. iam. i. tunc iuga illa instrumenta quibus currus aut aliud vehiculum trahitur tauris. id est ab illis animalibus ad arandum aptis. Nec lana scz que ab ouibus tonderetur discet. id est incipiet. mentiri. i. ostendere qd non est varios colores. id est tinctos. sed ipse aries scz masculus ouium. mutabit. id est tinget inficiet per naturam vellera. i. lanā suam. suaue. i. dulciter. iam in pratis. i. in pascuis. rubenti murice. id est rubicūda cochlea vnde tingitur purpura z mutabit iam vellera lutho croceo. i. colore rubicundo et sandix illa hecbea. vestiet. id est ornabit. sua sponte. i. ex sua natura agnos illa animalia. pascentes. id est errantes. parte illę deę fatales concordēs. scz existentes. stabili numine. id est firma gratia. fatorum. i. euentuum. dixerūt suis suis scz quibus filant vniuersūq; hominis vitam producendo vel abbreviando currite. id est producite fila. talia secula. id est per talia foelicia tepora. **Salonine chara soboles. i. dilecte progenies. deum. id est deorum supple z magnum incrementum id est magnum nutrimentum. iouis. id est summi dei. aggredere. id est pete. magnos honores. id est eternam laudem tempus. scz tue foelicitatis. aderit iam. id est proximum est. aspice. id est respice. mundum scz vniuersum. nutantem id est trementem presentibus malis. pondere. id est grauedine. conuexo. id est incuruato. q; id est z. z aspice terras q; i. z tractus. i. ambitum. maris q; i. z profundum id est altū celū supple et aspice vt id est quatenus omnia scz entia letentur. i. gaudeāt vcturo seculo id est tibi futuro. Hinc. vbi zc. Dicit o salonine post q̄ euaseris in virtutē perfectū nauē non nauigabūt p maria lucri causa. nec etiaz vehent de regione in regionē mercimonū. Nautica pinus est quā malū vocāt scz arborē nauis qz ex pino arbore fieri cōsuevit z indicat hic nauis. Necessario siqdem coedet. qz ois terra pducit oia ad vsum vitę humanę necessaria. Nō rastros. i. sata nō abscōdēt in terra rastros qd est instrumentū dentatū. neq; amputabit vinea falce z agricola nō coget tauros ad portādum iuga aut deponēda scz ppter terrę sulcatōem. qz ois tellus sua spēte fert oia. Nec varios zc. lana non tingetur. Cū em tingit mentit̄ alienū colorē nō suū. scz aries vt quecumq; ouis variabit lanā suā p naturā rubēti murice in pratis. Et ē hypbole q est excessus vitatis ad designādā fecunditatē tp̄ is. Sicut aliqui dicimus morioz fame id est patioz esuriem maximam. Durex muricis est piscis qui et cochlea vel concha esse dicitur vnde tingitur purpura. Et croceo**

lutho hoc est lutho colore. id ē rubicūdo. Et ē hypallage q: ponitur cro-
 ceo lutho pro croco lutho. qz crocū lutei coloris est vñ lutho pellis dicit
 Et sandicinus color. i. rubeus ornabit agnos sua spē. qz color sandici-
 nus connaturalis erit vt in lana adhuc nō tōsa. Sandix icis penulti-
 mam gti. produciens herba est rubicunda scz olus agreste qd facile come-
 di potest. vt ait Dioscorides Talia sccla zc. dicit qz pcc dec fatales q tres
 sunt scz Atropos Llotho Lachelis cōcordes stabili numine fatoruz qz
 qd vna dixerit due sequūtur. dixerūt suis fufis Llotho bauulat colū. La-
 chelis filat. Atropos filiū frāgit. ita vt cū alicuius fila dirupit morte mo-
 riatur. currite talia sccla pro sccla p syncopen. hoc est nō moriatur pollio
 sed viuat foelix Aggredere. Vocat pollionē vl augustū natū ex sangui-
 ne deoz vt accedat z fruatur immēso honore q debetur ei. aderit em tps
 iouis incrementū. id ē nutrimentū qm magnuz impium administrabat.
 Et est hic vsus spondacis. recipit em spondeū in qnto pede. Et vocat vt
 respiciat mundū nutātem p̄sentibz malis z letum esse futuris bonis. con-
 uero. i. curuo vel inclinato pondere iniquitatum. Et vt respiciat terras ma-
 ria z coelū vt omnia lēta sint in futuro sculo. Si omnia recte inspiciātur
 mystice potius ad christum referuntur.

O mibi tam longē maneat pars vltima vite
Spiritus z quantum sat erit tua dicere facta
Non me carminibus vincet nec thracius orpheus
Nec linus. huic mater q̄uis atq; huic pater adsit
Orphi colliopeia. lino formosus apollo
Pan etiam arcadia mecum si iudice certet
Pan etiam arcadia dicat se iudice victum
Incipe parue puer risu cognoscere matrem
Matri longa decem tulerint fastidia menses
Incipe parue puer: cui non risere parentes
Nec deus hunc mensa. dea nec dignata cubili est

Lostre. **O**. i. vrinā. vltima ps. i. extrema ps. lōgē vite. i. diuturnē ma-
 neat. i. supsit mihi p̄gilio. tam. i. tam diu. z spiritus. id est anima maneat
 mihi tam id est em. q̄tum erit sat id ē satis. dicere id ē describere. tua facta
 id ē opa tua p̄tuosa. Orpheus ille theologus. thracius id ē rex in thracia
 natus nō vincet id est nō excedet me. nec etiam vincet me carminibus scz
 laude pollionis. Nec ille poeta vincet me carminibus. q̄uis pater id ē ge-
 nitor mercurius adsit huic scz lino. z q̄uis mater scz vrania adsit huic. scz
 lino. z q̄uis colliopeia illa musa. adsit orphi. i. orpheo. z q̄uis formosus
 id est pulcer. apollo scz pater adsit lino. Etiam si pan ille deus pastorum
 certet id est contendet mecum carminibus. z hoc dico arcadia illa terra iu-
 dice. i. iudicare. Etia pan ille deus dicat. i. fateatur. se victū. i. superatum. et
 hoc arcadia iudice. i. hoibus vl pastoribz illius terre iudicātibz. **O** que pu-
 er scz salonine incipe cognoscere. i. agnoscere mrem supple tuam risu. i. p ri-
 sum decē mēses. i. q̄b fueras i ytero tulerit. i. fecerit mri scz tuē lōga fasti-
 dia. i. magnū tediū. **O** que puer salonine incipe scz mrem cognoscere risus

supple qz cui .s. vulcano patētes .scz nec ipse pntib' non risere .i. nō riserunt
 nec deus scz Iuppiter dignatus ē .hūc scz vulcanū mensa .i. cōuiuio deoz
 nec dea scz Vinerua dignata ē hunc vulcanū cubili .id ē thoro coniugū
 O mihi poeta optat frui longissima vita z hzē tm spiritū q̄tum possit
 sufficere ad suę p̄tutis cōmemorationem Non me carminib' .zē. Bene/
 re stili sese Orpheo vel Lino fore equalē cōmemorat. Non em̄ p arrogā
 tiam dē .sed demonstrat tantam esse materiā suę laudis vt etiā humile in
 genium in ea supra omnes possit excellere Orpheus theologus fertur fu
 isse Thracius Thrax em̄ nomen gentile est Linus aut thebanus poeta
 Apollinis filius fm̄ eos quos nunc poeta sequitur Diogenes vero refert
 illum a Mercurio ex Urania nymp̄ha genitum fuisse z ab Apolline sa
 gitta transiūm perisse Et quīs Calliopeia adsit orphi Calliopeia vel
 coliope vna ē ex nouē musis alijs excellentior z ponitur hic dētūs gr̄cus
 p̄ singulim pro dō latino .scz Orphi pro orpheo Pan etiam hic re/
 dit ad rustica numia z dē Arcadia iudice q̄ fauet ei z ibidem colitur
Incipe Sententia est Incipe cognoscere nr̄m risu . Nam cū loqui non
 possint infantes risu ipso gratulari z beniuolentiam ostendere videntur.
 Cognosce risu vt hoc bono p̄sagio remoueas matri fastidia decem mensi
 um Optimum p̄sagium antiqui putauerunt esse si quis circa ortum subī
 to risisset sicut de zoroastre z locrate legitur Patri longa decem .id est
 quando istud carmē fuit factū ille puer habebat decez mēses z tanto tem
 pore parentes eius erant tristes Cui non risere parentes Difficile ē hīc
 sententiā elicere .p̄pter ambiguitatē nominū Nam de vulcano intelligitur
 sic . Incipe o salonine cognosce nr̄m risu cum placeas tua pulchritudī
 ne quod non fecit vulcanus cui mater offensa turpitudine non arrisit ab
 ioue precipitatus est in insulam lemnium illic nutritus est absintheis.
 Lum ioui fulmina fabricasset non est admissus ad epulas deorum .poste
 a cum rogaret vt vel minerū coniugium sortiretur spretus est ab ea z sic
 diuinos honores non meruit.

Interloquutores Venalceas z Dopsus amici Cesarem
 sub daphnidis noie deflētēs .egloga quinta **Venalceas**

Ur non Dopsē boni qm̄ conuenimus ambo

Tu calamos inflare leues .ego dicere versus

Hic corylis mixtas inter consedimus vltimos

Construe .o Dopsē nos boni .i. docti ambo .i. vterqz cur .i. quare non
 consedimus .s. nos hic inter vltimos .i. maiores arbores mixtas .i. cōplan/
 tatas corylis minorib' arborib' .s. vt canamus qm̄ .i. qz uenimus .id ē in
 eundem locum venimus tu supple scis inflare leues calamos .i. phystulas
 ego doctus sum dicere versus .i. carmina canere Cur non Dopsē .Hic
 inducuntur duo amici pastores canere ad delectationem vñ z seinuicem
 laudant sibijnuicē cedunt Bonus hic in loco doctus est .z dicit figurate
 boni ambo .Etiam bonus liberalis est vt Assit leticię bachus dator z bo
 na iuno .Etiam aptū z idoneū significat .vt Et bona bello cornus Con/
 neutre .hic non ē transitiuū .trāsit tñ aliqñ .vt cōueni panphilum in foro.
 Quēdam instrumenta musica .vt tibia s tubas z huiōi inflamus . quēdā
 vt cytharam pullamus **Inter p̄positio qz postposita ē mutauit accētum**

61

sicut circum. Corylus arbor est cuius nuces auellane dicuntur siue pice.
siue ex ea fiebant faces ad nuptias celebrandas Dop

Tu maior: tibi me est equum parere menalca

Siue sub incertis zephyris motantibus vmbas

Siue antro potius succedimus: aspice vt antrum

Siluestris raris sparsit labrusca racemis

Construe. **D** menalca tu maior. id est dignior scilicet es equum est. id est iustum est me. scilicet mopsium parere. id est obedire tibi Siue id est vel succedimus id est confedimus sub vmbas arboris. incerta. scilicet ex solis circuitu et hoc dico zephyris illis ventis occidentalibus motantibus. id est mouentibus Siue aut succedimus potius. id est libentius antro aliquo aspice. id est vide vt. id est quali ter siluestris. id est fera labrusca. id est vitis sparsit. id est cooperuit antrum. id est foramen istud raris racemis. id est raris botriombus **Tu maior.** Hic ostendit qualiter inferiorem oporteat esse erga superiorem **D**opsius pollicetur se obtempatum menaleg nec recedere a veneratōe quā illi prestare debet. tū occulte vmbam arboris vitupat et antum laudat **Siue sub incertis** Hic pponit duo loca apta ad cantandum vt eligat melior. quia vnus locus est sub vmbra arboris alius locus est in antro vel in cauerna scilicet antum pualet quod est locus quietus magis. pro hoc enim vult fecare suam suam esse meliorem. Nam vmbra est incerta tum propter ventos turbatius foliorum et vmbra. tum etiam propter solem qui sepe mouetur et non sepe manet eadem vmbra. scilicet antum est magis tutum a ventis et locus secretus a calore nimio. quia sepe antum debet habere labrusca id est vitis agreste que dicitur a labro quia crescit in labro vel in imagine agri vel in superficie terre. sicut labra vel labia sunt in corpore De.

Montibus in nostris solus tibi certet amyntas

D mopsie ego volo quod amyntas. id est ille pastor solus certet. id est pugnet in nostris montibus tibi. id est tecum **Montibus in nostris.** Replicat menalcas dicens quod mopsus debet incipere quia non est in alijs finibus aliquis sibi comparabilis nisi amyntas pastor. scilicet cornificius inimicus p̄gilij Dop.

Quid si idem certet phœbum superare cauendo:

D menalca quid dicitis est indignantis si idem. scilicet amyntas certet superare. id est vincere phœbum. id est deum carminum canendo. id est cantando **Quid si idem certet** Respondet mopsus indignanter quia menalcas p̄pauit eum ignaro poetę. Quis menalcas non dixerit illud amare dicit ergo non est mihi cura si amyntas certet mecum quia non vereor illum sicut nec phœbus illum veretur qui phœbus est deus carminis De.

Incipe mopsie prior: si quos aut phyllidis ignes

Aut alconis habes laudes. aut iurgia codri

Incipe: pascentes seruabit tityrus hœdos

D mopsie incipe. scilicet primus canere si tu habes aliquos ignes. id est aliquos amores phyllidis illius amasie. aut si habes laudes. id est glam alconis. id est illius sagittarij. aut si habes iurgia. id est bella codri. id est illius ducis. o inquit mopsie incipe cantare quia tityrus. id est ille pastor seruabit hœdos. id est capras vel agnos pascentes **Incipe mopsie prior** Hic menalcas pponit materiā de qua deat cantare. id est de amore phyllidis vel de laudibus alconis vel de iurgijs codri vbi non

randū q̄ phyllis regina trinaeria seu siciliensis amauit demophontem re-
gem atheniensem filiū thesei redeuntē de bello troiano. ⁊ rogauit eū sibi co-
njugē. ille at̄ acq̄uit dū tñ prius vidisset athenas ⁊ disposu-
isset de rebz suis vbi qz ip̄e diu moratus ē phyllis existimās se deceptā de-
spata se suspēdit ad arborē amigdalū sine frondibz. ⁊ statim redijt demo-
phon ⁊ qz phyllis iā murata erat in arborē amigdali demophō āplexus
ē stipite arboris q̄ senties p̄itiā sui amici statim p̄duxit frondes Alchō
fuit sagittarius optimus. cuius filiū draco inuasit. s; ip̄e sagitta interfecit
draconē sine lesura filij. Codrus fuit dux atheniesis vñ ortū fuit bellum in-
ter lachones ⁊ athenieses ⁊ datū est rñ sum a dijs q̄ illa ps cuius dux in-
terficeret obtineret victoriā Tūc ille codrus volēs mori p̄ p̄lo iuit in hē-
tu dissimulato ad exercitiū lachonū dicēdo ⁊ puocādo eos ad multas in-
iurias vt lachones eū interficerent q̄ ⁊ ip̄i fecerunt **Dop.**

**Immo hec in viridi nuper que cortice fagi
Carmina descripsi: ⁊ modulans alterna notaui
Experiat: tu deinde iubeto certet amyntas**

Contrue. Ego mopsus expiar. i. canam hęc carmina q̄ descripsi in cor-
tice. id ē folio viridi fagi illius arboris. ⁊ q̄ carmina ego modulans. id est
canens alterna. id ē subaltermarim dicta notaui id est signaui ⁊ tu menal-
ca iubeto deinde. id est postea ea q̄ amyntas certet. s. canendo **Immo**
hec. ⁊c. **Responder.** mopsus q̄ illa materia nō sibi placet sed vna alia ma-
teria quam ipse incepit ⁊ scripsit in cortice fagi quia pastores non hñt pa-
pirum nec p̄gamenum ad scribendum. ⁊ illa materia est funeralis cuius-
dam sui amici **Alterna.** id est varia quia in musica sunt varij soni. ⁊ in
illis funeribus sunt duo genera carminum alterna. id est vnum post aliud
est ei vnū carnē epiche diū q̄ d; cadauere nōdū sepulto ⁊ epithaphium
q̄ d; cadauere iā sepulto sicut patebit in sequentibus **De.**

**Lenta salix quantum pallenti cedit oliue
Puniceis humilis quantum saluunca rosetis
Iudicio nostro tantum tibi cedit amyntas
Sed tu desine plura puer: successimus antro**

Quantum salix. id ē illa arbor. lenta. id ē flexibilis cedit. id ē dat locū
oliue illi arbori palenti. i. pallide ⁊ c̄stum saluunca illa herba humilis. id
est vilis cedit rosetis. id ē rosarijs puniceis. id ē purpureis tñ iudicio nrō
amyntas ille pastor cedit tibi sed o puer desine. id ē cessa plura loqui. suc-
cessimus antro. id ē venimus in speluncam. **Lenta salix.** quia menal-
cas percepit q̄ mopsus indignanter sustinet comparari amyntę. ideo blā-
ditur ei ⁊ pacificat eum dicens q̄ mopsus excellit amyntam sicut rosa sa-
liuncam. ⁊ est saluunca vilis spēs tribuli **Sed tu desine** id est dimitte vt
desiste loqui de amynta ⁊ venimus ad principale postq̄ sumus in antro
id est in loco apto ⁊ tuto ad cantandum **Dop.**

**Extinctum nymphy crudeli funere daphnin
Flebant: vos corvli testes: ⁊ flumina nymphis
Dum complexa sui corpus miserabile nati
Atq; deos atq; astra vocat crudelia mater**

D ij

Non ulli pastos illis egere diebus
 Frigida daphni boues ad flumina. nulla neq̄ amnem
 Libauit quadrupes. nec graminis attigit herbam
 Daphni tuum p̄cnos etiam ingenuisse leones
 Interitum: montesq̄ feri. silueq̄ loquuntur
 Daphnis z armenias curru subiungere tygres
 Instituit. daphnis thyasos inducere bacho
 Et folijs lentas interexere mollibus hastas
 Vitis vt arboribus decori est: vt vitibus vuḡ
 Ut gregibus thauri: segetes vt pinguibus aruis
 Tu decus omne tuis postq̄ te fata tulerunt
 Ipsa pales agros: atq̄ ipse reliquit apollo
 Brandia sepe quibus mandauimus ordea sulcis
 Infelix lolium: z steriles nominantur hauenḡ
 Pro molli viola. pro purpureo narcisso
 Larduus z spinis surgit paliurus acutis
 Spargite bumum folijs. inducite fontibus vmbrias
 Pastores: mandat fieri sibi talia daphnis
 Et tumultum facite. z tumulo superaddite carmen
 Daphnis ego in siluis hinc vsq̄ ad sidera notus
 Formosi pecoris custos: formosior ipse

Nymphę. id ē deę flebant. i. plorabant daphnim. i. illū deum pastoz v̄t
 illum v̄t pastorem extinctū. i. mortuū funere crudeli. i. morte horribili. z
 o coryli vos estis testes nymphis z vos flumina estis testes q̄ nymphę fle
 uerunt supple tūc cū. i. qñ mater. i. roma āplexa ē corpus miserabile. i. dig
 num miseratione nati. i. filij sui. i. daphnidis z ipsa mater vocat. i. inuocat
 deos in vindictā z vocat. i. āpellat astra. i. stellas crudeles o daphni non
 ulli. i. nulli pastores supple egere. i. duxerunt boues pastos. i. ad pascendū
 vel saturatos illis dieb. i. tpe mortis tuę ad flua frigida z nullus quadru
 pes. i. nullū animal libauit. i. hausit amnem. i. aquā fluuū. nec quadrupes
 attigit. i. comedit herbā graminis z o daphni montes feri. i. duri z silue. i.
 nemora loquunt. i. dicunt leones p̄cnos. i. africanos ingemuisse. i. ploras
 se interitum tuum. i. tuam mortem z daphnis instituit subiungere. i. sup
 ponere tygres armentas illa aīalia de armenia curru. id ē aratro z daph
 nis instituit inducere id ē celebrare thyasos. id est choreas bacho. id est illi
 deo z daphnis instituit interexere id est circumdare hastas. id est tyrosos len
 tas. i. flexibiles folijs. i. panpinis mollib; dulcib; z vt. i. sicut vitis. i. vineę
 ē decori. i. pulchritudini arborib;. z vt vuḡ sunt decori vitib; z vt thauri
 sunt decori gregib;. i. pecorib; z vt segetes. i. fruges sunt decori aruis. i. cā
 pis p̄guib;. i. fertilib; o daphni tu es decus oē. i. oīs honor z laus tuis rus
 ticis vel pastorib; z postq̄ fata. i. dij tulerūt. i. abstulerunt te pales. i. deę
 pabulorum z ipse apollo. id ē deus pastozum reliquit. i. dimisit agros id

est campos quibus. scz agris. sulcis. id ē laboratis mēdauimus. id est com-
mendauimus grādia ordia. i. magna grana frumēti lolii illa herba infce-
lit. i. infecundū dñatur z auenē. i. illę herbe dominantur id ē crescūt steri-
les. i. infecundez carduus. i. illa herba inutilis z paliurus. i. alia herba sur-
git. i. crescit. acutis spinis. i. spinosa vel hñs spinas acutas p molli viola
id est loco illius floris z p narcisso purpureo. i. loco illius floris purpurei
et o pastores spergite. id ē implere humū. i. terram. folijs. i. floribus z indu-
cite vmbrias fontibz. i. facite nemora circa fontes nā daphnis mandat. idē
vult talia sibi fieri. i. cōpleri. z o pastores facite tumulū. i. sepulchrū. z su-
peraddite. i. inscribite. carnē. id est varfus tumulo. i. sepulchro. z ego sum
supple daphnis notus id ē cognitus in siluis. z ego suz notus hinc. id ē ab
hoc loco vsqz ad sidera. i. ad cōclū. z ipse i ego daphnis eram supple custos
formosior i. dignior vl' bonus impator formosi pecozis. i. optimi gregis.

Extinctū nymphę. Hic aggredit materiā pncipalē huins eglogę. z in-
cipit lugere sup morte daphnidis pastoris optimi. z dat modū plāgēdi in
alijs funeribz. vl' fm alios hic defletur iulius cęsar quē brutus z cassius in-
terfecerunt in senatu. id ē crudeli vulnere. vl' p̄t intelligi de q̄ntilio varro
cognato p̄gilio. dicit ergo q̄ nymphę pietate morte deflebāt daphnim pa-
storē vl' iulii cęsarē vl' q̄ntiliū varrū. z qz incredibile ē q̄ defleuerūt. ideo
adduxit testimoniū scz cozplos z flumina morte pastorū q̄ sunt simplices
vocādo in testimoniū res irrōnales. vl' hoc facit ad designandū aliq̄ d̄ mi-
raculū qd̄ fuit sc̄m tpe illo. vl' qz p̄sona tristis credit q̄ oīa sentiāt tristitiā
sicut ipsa. Cū cōpleta sui. i. tūc nymphę fleuerūt an daphnim mortuum
amplexa est sua mater sicut faciūt fugētes. z illa mater in dolore suo iniu-
riabat coelestibz. qz vocauit astra crudelia qz dederūt filio suo tale fatum

Nō vlli pastos. Dicit q̄ mors daphnidis fuit ita damnosa toti mun-
do q̄ oīa aīalia muta senserūt in dolorem z iacturam nec voluerunt illis
diebus comedere nec bibere. z hoc ē etiā incredibile. ideo adduxit ad testi-
monium **Daphni tuū.** i. leones feroces de aphrica genuerunt z voces
dederunt siluę **Daphnis z armenias.** Hic dicit laudes illius mortui
vt dolor accrescat. z maxime intelligit de iulio cęsare q̄ p̄mus adduxit ro-
mam sacra z festa lyei vl' liberi z facere thyasos bacchi. i. coreas z saltatio-
nes quę fiebant in festo bachi. ipse etiā instituit domare rygres sic q̄ pos-
sent ligari ad aratz sicut alia aīalia ipse etiā instituit sustinere vity in vl-
mis. Vitis vt arboribz. Itēz laudat eū qz ipse erat de cōelo pulcritudo to-
tius suę p̄geniei. sicut vitis decorat arbores z vuę vites z thauri greges.
campos segetes **Postqz te fata.** i. post mortē tuā pales dea papuli. z a
pollo deus herbarz reliquerūt agros z vbi seminabātur ordea nō nascebā-
tur nisi herbe inutilis z auenę steriles. nec creuerūt post herbe vtilis sed p
viola vl' flore narcisso pulcerrimo nascuntur in terra cardui z papauer et
paliuri spinosi. z ē paliurus q̄dam species tribuli sicut lapa vl' glis
Spergite humū. Hic mandat alijs pastoribus vt faciant tumulum et
statuant arbores circa fontes. quia animę nobilij dicebantur vagari cir-
ca siluas lucos fontes z flumina. mandat etiam z rogat vel ordiat in suo
testamento sepulchrum sibi fieri. **Superaddite carnē.** i. super tumulum.
scribite epithaphiuz istud quod sequitur. **Daphnis ego in siluis.** id ē hic
facet daphnis qui est notus vsqz ad sidera qui fuit pastor pulcerrimus pul

cestrimi pecoris inter omnes pastores.

De.

Tale tuum carmen nobis diuine poeta
Quale sopor fessis in gramine. quale per estum
Dulcis aque saliente sitim restringere riuo
Peccalamis solum equparas sed voce magistrum
Fortunate puer tu nunc eris alter ab illo
Nos tamen hec quocumq; modo tibi nostra vicissim
Dicemus: daphnimq; tuum tollemus ad astra
Daphnim ad astra feremus: amauit nos quoq; daphnis

Construe. *Q* poeta diuine tuum carmen id est *tuum* epitaphium est. tale. id est tam gratum nobis. quale. id est qualis res est. sopor. i. somnus. fessis. id est fatigatis. in gramine. i. in herba. z quale. i. qualis res est. restringere. id est o pprimere. sitim. i. a ppetitum bibendi. riuo. i. apud riuum. saliente transeunte dulcis aque. o puer fortunate. i. felix. non solum equiparas. id est non es similis. calamis. i. phytulis. sed equparas magistrum voce. i. cantu. z o puer tu eris nunc alter. i. scds ab illo magistro. z nos dicemus. id est proponemus. vicissim. id est alternatim. hec nostra carmina quocumq; modo poterimus. z nos tollemus. i. erigemus. tuum daphnim ad astra. id est ad sidera. z nos feremus. id est portabimus daphnim ad astra id est ad coelum. quia daphnis amauit nos pastores. Tale tuum carmen hic menalcas laudat Dopsium dicens q; suum carmen est tam delectabile sicut est somnus fessis hominibus vel aqua frigida sitientibus. Hec calamis solum. id est tu es par magistro tuo non solum in instrumentis musicis. sed etiam in voce quia vteris pulcris vocibus z sententis delectabilibus. z iam tu eris secundus ab illo magistro. Nos tamen id est quocumq; uis non sum dignus cantare tecum. tamen alternatim taliter qualiter ergo etiam volo laudare Daphnym qui fuit amicus meus. *Dop.*

An quicq; nobis tali sit munere maius

Et puer ipse fuit cantari dignus: z ista

Jampridem stimichon laudauit carmina nobis

Construe sic. *An* id est verum. quicq;. id est aliquid. sit maius. id est prestantius. nobis. id est pastoribus. tali munere. id est dono q; celebrare seu lenare istum daphnim vsq; ad astra. z ipse puer. id est daphnis fuit dignus cantari. id est cantando laudari. z stimichon. id est quidam pastor laudauit. iampridem. id est iam dudum ista carmina facta de Daphnide.

An quicq; nobis tali. Respondet Dopsius quod vere iustum est. vt ambo faciant carmina pro Daphnide mortuo. Hec potest esse melius opus quia salubris est cogitatio pro defunctis exorare vt a peccatis soluantur. et mortuos sepelire. Hoc etiam dixit pastor. quidam Stimichon id est quidam bonus poeta.

Laudus insuetum miratur lumen olimpi
Sub pedibusq; videt nubes: z sideta daphnis
Ergo alacris siluas z cetera rura voluptas
Panaq; pastoresq; tenet: dr yadasq; puellas

Nec lupus insidias pecori: nec retia ceruis
 Vlla dolum meditantur: amat bonus ocia daphnis
 Ipsi leticia voces ad sidera iactant
 Intonsi montes. ipse iam carmina rupes
 Ipsa sonant arbusta: deus deus ille menalca
 Sis bonus o felixque tuis: en quattuor aras
 Ecce duas tibi daphni. duoque altaria phœbo
 Pocula bina nouo spumantia lacte quotannis
 Cratherasque duos statuam tibi pinguis oliui
 Et multo in primis hilarans conuiuia baccho
 Ante focum si frigus erit: si messis in ymbra
 Vina nouum fundam calathis aruisia nectar
 Cantabunt mihi dametas et liccius egon
 Saltantes satyros imitabitur alpheisibœus
 Nec tibi semper erunt. et cum solœnia vota
 Reddemus nymphis. et cum lustrabimus agros
 Dum iuga montis aper: fluuios dum piscis amabit
 Dumque thymo pascentur apes: dum rose cicade
 Semper honos nomenque tuum laudesque manebunt
 Ut baccho cererique tibi sic vota quotannis
 Agricole facient. damnabis tu quoque votis

Construe sic. Daphnis candidus. i. deus. miraf. i. admiraf. lumē olim-
 pi. i. ingressum cœli. insuetū. i. omnino insolitū videri et ipse videt nubes
 sub pedibus suis. et videt sidera. id est stellas sub pedibus. ergo voluptas. id est
 leticia. alacris. id est letia. tenet. id est amplectitur. siluas. id est nemora. et cœtera
 rura. i. alios agros. et tenet inque pœna. id est deum pastorum. et pastores ip-
 sos et puellas dyadas. id est illas nymphas. et lupus. id est illud animal. non
 meditantur. id est non cogitat. insidias id est deceptionē. pecori. id est gregi. et vl-
 la retia non meditantur dolum. id est fraudem. ceruis. i. allis animalibus. et
 daphnis amat ocia. i. pacem. et ipsi montes intonsi. id est herbam vel arbores
 habentes. iactant. id est emittunt. voces ad sidera. id est vsque ad cœlum. leti-
 cia id est propter leticiam. et rupes ipse. id est ipsa saxa iactant carmina. et ipsa ar-
 busta. id est ipse arbores. sonant. id est cantant. Menalca ille. id est daphnis
 qui est mortuus est deus. et o daphni felix sis bonus. id est propitius. tuis. id est
 famulis. en. id est ecce consecramus supple quattuor aras. id est altaria. Ecce
 o daphni consecramus duas aras tibi. et consecramus duo altaria. phœbo
 id est illi deo. et ego statuam. id est constituam. quotannis. id est singulis annis
 bina pocula. id est duo vasa. spumantia. id est redūdantia. lacte nouo. et ego sta-
 tuam duos cratheras. id est duo vasa oliui. pinguis. id est olei dulcis. et ego
 hilarans id est letificans. conuiuia in primis. id est super omnia cum mul-
 to baccho. et ego fundam. id est spargam vina aruisia. id est vina opti-

ma de illa patria scz necrat nouum calatis .i. vasis. z si frigus erit fundas
ante focum .i. ignem. z si mellis .i. estas sit ego fundam vinum in vmbra
et post potum dametas .i. ille pastor. z egon .i. alius pastor. lixius .i. creten/
sis cantabunt mihi. z alphetiberus .i. alius pastor. imitabitur .i. reprensio
bitur. satyros saltantes .i. siluestres. z hec sacrificia erunt semp tibi. z cuz.
id e quando. reddemus .i. dabimus. nymphis .i. deabus. vata .i. sacrifici
solenia .i. magnifica. z cu lustrabimus .i. circudabimus agros. z dum aper
id e porcus siluestris. amabit iuga montis .i. colles montium. z duz piscis
amabit fluuios z dum apes .i. illa animalia. pascentur .i. nutrientur. rhy
mo. id e illo flore. z cicade. i. illa animalia. pascentur roze .i. pruina semp
honus tuus z nomen tuum .i. fama tua. z laudes manebunt .i. erunt. in me
moriam hominum. z agricolę .i. rustici colentes terram facient tibi vota. id
est sacrificia. quotannis .i. singulis annis sicut faciunt baccho .i. illi deo. z
cereri .i. deę frugum. z damnabis. id est obligabis. homines voris .i. ad sa
crificia facienda **Candidus** Hic menalcas incipit carmen suum conti
nens viginti quinqs metra. sicut fecit pdictum carmen mopfi epycedium .i.
extinctum nymphe z epythaphium. ibi. Daphnis ego in siluis. Dicit er
go menalcas q daphnis e nuc candidus scelix z gloriosus in celo respici
ens sub pedibz suis lumē coeli. scz spherā ignis z alioz elementoz z quia e
in celo altissimo cum magnis videt sub pedibz suis astra z quando dicit
candidus vult dicere q ideo viuit sup ethera qz per cōtrarium mortui di
cuntur nigri Ergo alacris .i. luctus pdictus vertitur in gaudiū z omnia
illa que fleuerunt mortem daphnidis nunc exultat qz viuit z regnat in coe
lo. z sic moeror vertitur in gaudium **Hunc ergo voluptas alacris .i. leta**
tenet siluas rura z pana deum pastorum z pastores z dryadas. id e deas
montium z florum contra illud quod dictum fuerat extinctum nymphe.
Nec lupus .i. lupus z animalia ferocia exultant laudātes daphnim dol
ficatum .i. tam amici qz hostes laudabunt iulium cesarem post mortem.
In tonis montes .i. pleni arboribus z arbusta scz iuuenes homines et
barbati homines vocat ipsum deum dicendo bis. deus deus est ille. quis
geminatio vocabuli facit certitudinem **Sis bonus o scelix. dii dicuntur**
scelices ab effectibus. scz quando dant scelicia dona. sis ergo scelix .i. ppici
us tuis amicis. quia augustus persecutus est acerrime percussores iulij
cesaris patris sui **En quattuor aras. Dicit se facturum quattuor aras**
duas daphnidi z duas phoebo. Ara em est cōmunis inferis z superis dijs
sed altaria pinent solis superioribus dijs. z dicuntur ab altitudine. **Sed q**
ritur quare non dat phoebo altaria in numero impari qz postea dicitur.
numero deus impare gaudet. Respondetur q fm Porphirium Apollo
habet triplicem potestatem dicitur sol apud superos. et dicitur liber pa
ter in terris. et apollo apud inferos. Ideo simulachrum apollonis habet
tria insignia scz lyram que significat celestem armoniam et potestatem
solis in celo. z habebat gryphem que ostendebat eum esse terrenum. z ha
bebat sagittas ostendentes eum esse noxium z deum infernale. ideo **Hof**
rarius vocat eum tam pestilentię qz salutis actorem. ideo **Virgilius per**
altaria ostendit nomen supernum. et per duas aras in numero pari ostē
dit nomen infernum **Pocula bina .i. statuam duo vasa plena lacte no**
no ad sacrificandū quotannis .i. singulis annis **Cras herasqz duos .i.**

est duo vasa plena oleo ad infundendum super sacrificium. Et multo
in primis. id est ego letificans conuiuia in primis cum multo baccho fun-
dam vina aruisia. scilicet nectar nouum et dulce mustum ante focum in hye-
me et sub umbra in estate. Et est aruisium promontorium in Italia ubi sunt
optima vina. Cantabunt mihi. id est post potum erunt ibi pastores leti-
scilicet Dametas et Egon lycius. id est cretensis qui cantabunt mihi car-
mina quia vinum letificat cor hominis. Saltantes satyros. id est ibi erit
Alpheibœus pastor qui saltabit sicut satyri dei camporum. unde licitum
et religiosum est saltare in sacrificiis ad ostendendum quod quilibet pars
corporis sentit in se leticiam sacrificii et gaudium anime redandat in cor-
pus. Hec tibi semper erunt. id est non sufficiet nobis semel sacrificare
immo perseuerabimus quolibet anno quando lustrabimus agros sicut
prius dictum est. Lum faciam vitula. et etiam in festo nympharum
Dum iuga montis aper. id est quod diu manebit rerum natura sacrificabi-
mus tibi. sicut alibi dicitur. In freta dum fluij current. et dum pisces a-
mabunt fluuios et apes amabunt thymum et cicadę rorem. Et bac-
cho cereri. id est sicut agricolę maxime colunt illa duo numina. scilicet bac-
chum et cererem quia sunt necessaria vite. sic etiam sacrificabunt tibi quo-
rannis. id est omnibus annis. Damnabis tu quoque votis. id est munera
sumpta ligant et obligant et condemnant vel iudicant hominem esse ob-
noxium datorum. Dicit ergo o daphni nos sacrificabimus tibi et tu dabis
multa bona quare erimus tibi obnoxij et obligati. *Prop.*

**Quę tibi quę tali reddam pro carmine dona
Nam neq; metantum venientis sibulus austri
Nec percussa iuuant fluctu tam littoza: nec quę
Saxosas inter decurrunt flumina valles**

Construe sic. Quę dona. id est munera o menalca reddam. id est dabo
tibi pro tali carmine nam neq; sibulus. id est flatus austri. id est illius ve-
ti venientis. id est spiriantis non me delectat tantum sicut carmina tua ne-
q; littoza id est ripę percussa id est mora fluctu. id est vndis. tantum me iu-
uant. id est delectant nec flumina quę decurrunt. id est fluunt inter valles
saxosas. id est plenas saxi tantum me delectant. Quę tibi. Hic Prop-
sus laudat Menalcam quia ipse optime cantauit. et in isto dicto est solli-
citus quo munere donabit eum quia carmen suum est sibi tam iocundum
quod iocundus est sibulus venti australis in calore solis vel sonitus aque de-
currentis per valle s saxosas *De.*

**Hac te nos fragili donabimus antecicuta
Hęc nos formosum cor ydon ardebat alexim
Hęc eadem: docuit cuium pecus an melibgi**

Construe. Nos donabimus te mopsium cicuta hac. id est ista phystula
fragili. id est molli et hęc scilicet phystula docuit nos illam eglogam quę
incipit. Formosum pastor cor ydon ardebat alexim. Et docuit nos ali-
am eglogam. i. Dic mihi damera cuium. etc. Hac te nos fragili do. etc.
Hic menalcas tanq; liberalis pastor preoccupat donum. quia qui cito

E i

dat bis dat. z dat Dopsio vnam phystulam factam ex fragili cicuta cū
qua cantauit illas eglogas. Formosum pastor. z dic mihi Dameta. z est
donum pastorale. De.

At tu sume pedum (quod me cum sepe rogaret
Montulit antigenes) z erat tum dignus amari
Formosum paribus nobis. atq; gre menalca

Construe sic. o Menalca sume. i. accipe pedum baculum curuū quod
pedum Antigenes. i. ille pastor non tulit. id ē non habuit cuz rogaret me
sepe et ipse antigenes erat tum. id ē tunc dignus amari. dico ergo pedum
formosum. id ē pulchrum nodis paribus. id ē equalibus. gre. id ē clauis
An tu sume pedum id ē baculum ad retinendum pecudes per pedem qd
pedum ipse nunq; voluit dare Antigene pastori. qui tamen erat iuuenis
z dignus amari quod pedum est nodosum sed ē politum z in quolibet no
do est vnus clauis greus ad ornatum baculi. Ideo dicit Formosum pari
bus nodis atq; gre.

Poeta Sileni cantilenam recitat ad Varrum de vita
Epicurea z mundi ortu. Egloga sexta

Rima syracusio dignata est ludere versu
Nostra nec erubuit siluas habitare thalia
Lum canerem reges vel prelia cynthius aurem
Uellit. z ammonuit pastorem tityre pingues
Pascere oportet oues. deductum dicere carmen
Punc ego. namq; super tibi erunt qui dicere laudes
Varre tuas cupiant vel tristia condere bella
Agrestem tenui meditabor harundine musam
Non iniusta cano. si quis tamen hec quoq; si quis
Laptus amore leget. te nostrę verre mirice
Te nemo omne canet. nec phebo gratior vlla est
Quam si que varri prescripsit pagina nomen
Pergite pierides chromis z minasylus in antro
Silenum pueri somno videre iacentem
Inflatum hesternis venas (vt semper) iaccho
Serta procul tantum capiti delapsa iacebant
Et grauis attrita pendebat cantharus ansa
Aggressi (nam sepe senex spe carminis ambos
Luserat) iniiciunt ipsis ex vincula fertis
Addit se sociam timidisq; superuenit eggle
Aegle naiadum pulcherrima. iamq; videnti
Sanguineis frontem moris z tempora pingit

Ille dolum rēdens quo vincula nectitis inquit
Soluite me pueri. satis est potuisse videri
Carmina que vultis cognoscite. carmina vobis
Duc aliud. mercedis erit simul incipit ipse
Tum vero in numerum faunosque ferasque videres
Ludere. tum rigidas motare cacumina quercus
Hectantum phebō gaudet parnasia rupes
Hectantum rhodope miratur ismarus orphea
Quantum omnis mundus gaudet cantante sileno
Namque canebat uti magnum per inane coacta
Semina terrarumque. animaque. marisque fuissent
Et liquidi simul ignis. ut his exordia primis
Omnia. et ipse tener mundi concreuerit orbis
Tum durare solum. et discludere nereā ponto
Esperit. et rerum paulatim sumere formas
Jamque nouum terre stupeant lucescere solem
Altius. atque cadant summotis nubibus imbres
Incipiant silue cum primum surgere. cumque
Rara per ignotos errent animalia montes
Hinc lapides pyrhe iactos saturnia regna
Hinc hominum quoddam genus et primordia rerum
Laucaseaque refert volucres. furtum promethei
His adiungit hylam nauē quo fonte relictum
Clamassent. et lictus hyla hyla omne sonaret.
Et fortunatam (si nunquam armenta fuissent)
Pasiphen niuei solatur amore iuueni
Ah virgo infelix que te demencia cepit
Pretides implerunt falsis mugitibus agros
Et non tam turpes pecudum tamen vlla secuta est
Concubitus. quamuis collo timuisset aratrum
Et sepe in leui quesisset cornua fronte
Ah virgo infelix tu nunc in montibus erras
Ille latus niueum molli fultus hyacintho
Ilice sub nigra pallentes ruminat herbas
Aut aliquam in magno sequitur grege. claudite nymphę
Dicte nymphę nemorum iam claudite saltus
Si qua forte ferant oculis sese obuia nostris

Errabunda bouis vestigia: forsitan illum
 Aut herba captum viridi: aut armenta sequutum
 Berducunt aliquę stabula ad cortymia vacce
 Tum canit hesperidum miratam mala puellam
 Tum phętoniadas musco circumdat amare
 Corticis: atq; solo proceras erigit alnos
 Tum canit errantem parmessi ad flumina gallum
 Bonas in montes vt dixerit vna sororum
 Utq; viro phebi chorus assurrexerit omnis
 Ut linus hęc illi diuino carmine pastor
 Floribus atq; apio crines ornatus amaro
 Dixerit: hos tibi dant calamos (en accipe) muse
 Ascree quos anteseni: quibus ille solebat
 Cantando rigidas deducere montibus ornos
 His tibi grynci nemoris dicatur origo
 Ne quis sit lucus: quo se plus iactet apollo
 Quid loquar: aut scyllam nysi: quam fama secuta est
 Candida succinctam latrantibus iguina monstri
 Dulichias verasse rates. z gurgite in alto
 Ah timidos nautas canibus lacerasse marinis
 Aut vt mutatos teri narrauerit artus
 Quas ibi philomena dapes: quę dona parant
 Quo cursu deserta petinerit. z quibus ante
 Infelix sua tecta super uolita uerit alis
 Omnia quę phebo quondam meditante beatus
 Audijt eurotas: iussitq; ediscere lauros
 Ille canit: pulse referunt ad sidera valles
 Logere donec oues stabulis: numerumq; referre
 Iussit. inuito processit vesper olimpo

Construe sic. Thalia. id est illa musa. prima. id est principalis. digna
 ta est. id est voluit ludere. id est cantare. versu syracusio. id est versu buco-
 lico. et ipsa thalia non erubuit. id est non puduit eam habitare. id est fre-
 quentare siluas. id est nemora. et cum canerem reges. id est cum describe-
 rem facta regum et prelia. id est bella. Apollo cynthius. id est in illo mon-
 te natus vellit. id est amouit aurem. et ipse admonuit. id est docuit pasto-
 rem. id est me virgilium dicendo. o Tityre. id est o Virgili oportet pasce-
 re oues pingues. id est dicere carmen bucolicum et oportet dicere carmen
 deductum. id est bene digestum et ego Virgilius meditabor. id est cogi-
 tabo musam agrestem. id est carmen bucolicum harundini tenui. i. phęstu-
 la dulci nam aliqui super erunt tibi. id est superabundabunt qui cupiat

scilicet o varre dicete. id est describere tuas laudes et qui cupiant condere. id
 est narrare tristia bella id est prelia dura. Et ego non cano iniussa si quis ta-
 men sit captus amore. id est leticia leget carmina tua et laudes tuas. et o ver-
 re nostre mirice. id est ille arbores et nemus omne. i. silua canet te. i. lauda-
 bit tua facta. et nulla pagina. i. charta est gratior. i. delectabilior phoebo quam
 illa pagina que prescripsit nomen. i. laudes ipsius varri o pierides o muse p-
 gite. i. carate chromis. i. ille iuuenis et Dnasilus. i. alius iuueis videre. i.
 viderunt silentium. i. illum pedagogum bachi iacentem. i. quiescentem som-
 no. id est propter somnum inflatum venas. i. plenum venas iacho. i. bacho he-
 sterno. i. hesterna die sumpto ut se solet et ferta. i. coronę iacebant. i. erant
 delapsa. i. remota capiti. i. a capite procul. i. longez cantharus. i. illud vas
 grauis. i. ponderosum pendebat. i. pensus erat ansa attrita. i. fracta et ipsi
 pueri aggressi sunt et iniiciunt. i. adiungunt vincula ex ipsis sertis. i. corois
 quia ille senex. i. silenus luserat. i. deriserat illos ambos pueros spe carnis
 .i. sperando carmina ab illo et Egle. i. illa puella addit. i. adiungit se sociam
 Timidis. i. illis pueris timentibus egle. i. illa dea pulcherrima naiadum
 id est nympharum fontium pingit. i. maculat videnti. i. sileno frontem mo-
 ris sanguineis. i. illis fructibus rubeis et pingit tpa. i. illas partes capitis
 ille. i. silenus ridens. i. deridens dolum. i. fraudez inquit. i. dixit quo. i. prop-
 ter quid necitit. i. colligitit vincula. i. ligamina o pueri soluite. i. dissolui-
 te me satis est me potuisse videri a vobis et cognoscite. i. eligite o pueri illa
 carmina que vultis et carmina erunt vobis pro mercede et aliud mercedis
 id est alia merces erit huic scilicet egle et ipse silenus incipit cantare simul id
 est pariter tum. id est quando silenus inceperit cantare videres. id est videre po-
 tuisses faunos. id est deos siluestres et feras. id est animalia siluestria ludere. i.
 saltare in numerum. i. fm armoniam cantus et tum videres quercus rigi-
 das. id est asperas et frondes motare. id est frequenter mouere cacumina et ru-
 pes pnafi. i. mons thessalię non tñm gaudet phoebo. i. illi deo et ismarus et
 rhodope. id est illi montes thracię non mirantur. i. admirantur orphoea. id
 est orphoeum cantantem quatum omnis mundus gaudet. i. letatur sileno ca-
 tante et ipse silenus canebat uti. i. sicut semina terrarum et animę. i. aeris et
 maris. i. aque et ignis liquidi. i. puri fuisset coacta. i. collecta p inane mag-
 num. i. p magnum aerem vacuum et ipse canebat uti. i. sicut omnia exordi-
 a fuerint ex his primis scz seminibus et uti. i. qualiter ipse orbis. i. mūdus
 concreuerit. i. simul creuerit ex his primis seminibus et canebat sicut solū
 id est terra coeperit durare. i. fieri dura et canebat quō orbis coeperit disclu-
 dere. i. in diuersas partes claudere. Herea. id est deum marinum Pontho.
 id est mari Et canebat qualiter orbis coeperit paulatim sumere formas. id
 est figuras rerum. et canebat sicut terre stupeant. id est mirantur solem lucif-
 cere. id est lucem emittere nouum. id est insolitum. et ipse canebat sicut hym-
 bres. id est pluuie cadant. id est decidant altius. id est ab ethere su immotis nu-
 bibus. id est eleuatis nubibus altum et ipse canebat sicut silue. id est nemora
 incipiant surgere. id est crescere primum. id est a principio et ipse canebat cūqz
 id est quo tempore animalia rara. id est pauca animalia errant. id est vagan-
 tur per montes ignotos. id est incognitos et ipse refert. id est canit lapides
 pyrę illius mulieris iactos. id est proiectos post se. Et canit Saturnia
 regna. id est diluuium ipsius saturni. et ipse canit hinc. id est post hoc quod

Eiij

dam genus hominum. id est origine humane nature et primordia. i. incicia rex. id est
vni omnes res ortu duxerunt et ipse refert. i. narrat. volucres. id est aues cau
cafeas. id est a caucaso monte dictas et ipse refert fructum pmerhei. i. illius
astrologi et ipse silenus adiungit hylam. id est illu puez relictu. id est submer
sam in fonte quo. id est in quo fonte nautę. id est nauigates clamassent. id
est clamando vocassent ita vt omne litrus sonaret. i. resonaret illas vo
ces deiectas sez hyla hyla et ipse silenus solat. id est consolat pasiphen. id est
prozem mynois regis amore iuueni. i. propter amorem vnius tauri for
tunatam. id est felicem si nunq; armenta. i. tauri fuissent. et ipse sic canebat
ah pgo. i. o mulier infelix. i. misera q; dementia. i. stulticia cepit. i. decepte
te nam pcrides. i. ille filie impleuerunt. i. repleverunt agros falsis mugiti
bus. i. falsis vocib; tñ nulla eaz secuta est tam turpes pcurbitus. i. tam ma
la connubia pecudum. i. tauro p quauis ille timuissent aratz. i. iugū collo
i. in collo et quis ipse q; sissent. i. q; sissent cornua in fronte leui. i. plana frō
te et ipse silenus canebat ista verba. Ah pgo infelix. i. misera tu nunc er
ras. i. vagaris in montib; et ille. i. taurus suffultus latus niueum. i. habes
latus niueum. i. candiduz in hyacintho. i. illa herba ruminat. id est digerit
herbas palleres. i. pallidas sub ilice. i. illa arboze nigra. i. ymbrosa aut. i.
vel ille taurus sequitur aliquam. i. vaccam in magno grege. i. in magno ar
mento bouum et vos nymphy dicteę. i. creteses claudite. i. claudatis saltus
id est saltationes nemo p. i. silua p si qua vestigia bouis. i. tauri errabunda
ferant sese. i. veniant obuia. i. facta in obuiam nostris oculis forsitan aliq;
vaceę pducant. i. ducant illum taurum captu amore vnius vacę in her
ba viridi aut secutum armeta. i. alios boues pducant inq; ad stabula cor
ethinia. i. cretensia et ipse silenus canit puellam sez Arhlantam mirata. i.
q; mirata est mala. i. poma hespidum. id est poma aurea. et ipse silenus ctt
cundat. i. narrat phetontidas. i. sorores phetontis esse mutatas musco.
id est in muscu corticis amare. i. acerbe et ipse silenus erigit. id est eleuat al
nos. id est arbozes pceras. i. altissimas solo. i. a terra Et silenus canit vt. i.
quemadmodu vna soroz. i. vna musa p duxerit in montes aonas. i. in mō
tes parnasi Gallu. i. illu poetā errantē ad flumina. id est aquas pmissi. i. il
lius fluuū et silenus canit vt ois chorus id est ois ppls phcebi id est illius di
assurrexit. i. honorē fecerit viro Gallo et silenus canit vt linus id est ille pas
tor ornatus crines id est habes crines ornatos apio id est illo flore amaro et
ornatus floribus dixerit. id est prulerit diuino carmine hec pba sequētia il
li sez Gallo O galle musę. id est nymphy dant tibi hos calamos id est istas
phystylas tu accipe illos quos calamos musę dederunt añ poetę supple
Ascreo id est de illa ciuitate sez hesiodo seni id est antiquo quib; calamis ille
Lynus vel hesiodus solebat deducere id est deorsum ducere ornos rigidas
id est illas arbozes duras cantando id est modulādo illis calamis et o Valle
dicatur id est canat origo id est principiu nemoris Bryngi id est silue dedicate.
Apollini ne quis sit lucus id est ne aliqd sit nemus quo id est de quo Apollo
iactet se id est aplius qd loquar id est qd debeo dicere aut loquar id est canam
Scyllam. id est filia Hysi id est illius regis quam sez Scyllā succintaz. id est
circundatam inguina candida. id est illas partes candidas monstris mari
nis. id est canib; marinis Fama secuta est. id est de qua dicitur ipsam vexasse.
id est perlasse rates dulichias. id est naues ylixis quam fama secuta est lace

raffe gurgite. id est in mari alto. id est profundo nautas. id est nauigantes
 timidos canibus marinis. id est illis monstris. Aut quid ego loquar. id
 est dicam ut Silenus narrauerit artus. id est membra. Theri. id est regis
 theri mutatos. id est variata propter dapes. quas dapes. id est que cibaria et
 que dona. Philomena. id est vxor sua pararit. id est parauerit illi thereoz sile
 nus canit quo cursu. id est qua velocitate ille Thereus petiuerit deserta.
 id est loca et quibus alis. id est cum quibus alis ille thereus infelix. id est mi
 ser volitauerit sup tecta sua et ille scz silenus canit. id est narrat oia que.
 Eurotas id est ille fluuius que beatus. id est felix audijt. id est audiuit Phoe
 bo quondam meditante. id est canente et canit omnia que eurotas supple
 iussit suos lauros. id est illas arbores ediscere. id est comprehendere et val
 les pulse. id est percussę referunt illa dicta a sileno ad sidera et ipse Sile
 nus canebat donec vesper iussit. id est precepit cogere. id est includere oues
 stabuliu et donec iussit referre numerum. id est reducere numerum et cane
 bat donec vesper processit. id est venit olimpo. id est ab illo monte inuito
 id est nolente quia ille mons libenter audiebat armoniam cantus ipsius
 Sileni. Prima syracusio Titulus huius Eglogę est faunorum satyro
 rum silenoz delectatio. et sunt Fauni dij pastorum satyri vero sunt par
 ui dij reprehensores sileni dij incubi. Vitam eglogam fecit Virgilius p
 rincipaliter ad laudem Terri amici sui et sepe fuit decantata in cytharis qz
 delectabilis est et iocosa. Et primo excusat se virgilius quia sub stilo bu
 colico decantat laudes varri. Possit em reprehendi eo q non est vsus sti
 lo grandiloquo dicit igitur q no est rephendendus stilius bucolicus quia
 talis patria et principalis musa dignata est ludere vel cantare versu cyra
 cussio. id est musa sicula locuta est per Theocritum poetam qui erat de sy
 racusa ciuitate et est syracussius deriuatio gręca quia latine dicitur syracu
 sanus. Iste enim theocritus fecit bucolica et ipsum infecutus est virgili
 us in hoc opere bucolico quod intelligitur nunc p siluas et nemora. Lum
 canerem. id est quando pponerem scribere eneidem et gesta regum roma
 norum apollo cynthius diuertit aurem meam a carmine heroico. Et dicit
 notanter apollo. quia ipse est deus carminum. Et dicitur cynthius a mon
 te cyntho vbi colit vbi nutritus fuit atęq esset deificatus. Per hoc vult
 dicere q quādo volebat scribere eneidem Octavianus iussit eum scribere
 bucolica et iocosa carmina. Admonuit pastorem. id est dixit virgilio. Ti
 tyre oportet pascere pingues oues. id est dicere carmen bucolicū deductuz
 id est bene degestū et subtile et est translatio sumpta a lana bene carpinata q
 deducendo subtiliatur. Nunc ego. Ponit aliā excusatiōem qz multi a
 lij erunt q dicent laudes et plia Varri q obrinuit cōtra germanos et acq
 fuit magnā gloriā et pecuniā maximā qui varrus procurauit Virgilio
 q plurimos honores et fauores apud cesarem. Non iniussa cano. Po
 nit aliā excusationem qz ex pcepto cesaris vtitur stilo bucolico. Si q
 tū. id est quis iste stilius non sit grādiloquus sed bucolicus et humilis si
 cut murica est arbutum humile tū in eo videbuntur laudes varri.
 Nec phæbo. id est nullū carmen est delectabilius cesari q illud qd est inti
 tularum de Varro. Et est alia excusatio. Cesar multum dilexit varruz
 et libenter audiuit carmina de eo facta. siue bucolice siue altero quocun
 q modo scripta. Pergite pierides. Hic virgilius vocat pierides

E iij

id est musas que sunt in monte pyreneo ut canter et dicant illa que silenus dixit
pueris et ponit hic nomina pueroz quoz vnus vocabatur Lhromis et alius
mnasylus que secum habebant vnam puellam sociam et Nympham que voca-
batur Egle isti tres petebant carmen a sileno poeta vel deo incubo Et
est notandum que varrus et virgilius studuerunt sectam epicuri phi sub Si-
rone doctore ideo propter viciniam vocabuloz per silenum intelligit syro-
nem loquentem et per Lhromin et mnasylum intelligit se et varrum et adiu-
git puellam ad ostendendum sectam epicuream que posuit felicitatem in
delectationibus corporeis Et quidam ibi habent scriptum truncatum Lhro-
mis mnasylus egle sed non est verus inimo quidam titulos continens no-
mina personarum sequentium Silenum pueri id est isti pueri predicti scilicet
Varrus et virgilius viderunt silenum id est syronem magistrum suum iacentem
in antro Et describit hic virgilius vnum hominem ebrium et epicurei enim po-
nebant felicitatem in delectatione ciborum et venereorum ut dictum est di-
xit ergo que ille magister tantum potauerat que dormiebat in antro quia ceci-
derat in foueam et tam alte leuauerat nasum suum in potando que sertum
suum id est laurea magistralis ceciderat a capite et Lantharus id est gobele-
tus vel vas aptum ad poculum ceciderat ex alia parte et habebat ansam at-
tritam frequenti tractatione Aggressi nam sepe id est isti pueri sunt ag-
gressi ad illum senem cum egle puella et quia ipse senex sepe promiserat eis
carmina sed soluere recusabat ideo in se conspirauerunt ligare pedes et ma-
nus eius et nunquam eum dissoluere donec daret eis promissa sepe carmina Ex-
perunt igitur virgas ex quibus erat facta corona et ex illis virgis ligauerunt
eum ut proposuerant Egle autem musa pulcherrima cepit moram et intinxit ei
faciem Ille dolum ridens id est ille magister silenus videns se deceptum ri-
dit nec verecundatus est quia secundum sectam epicuri non erat verecundum inebriari et
de ad pueros quo vincula neccitis id est soluite me eodem iure quo ligastis
quod pro dilectione debet vobis sufficere videlicet me ebrium et ligatum et hoc
etiam dicit quod fauni nymphę et silenus non vident nisi quando volunt soluite er-
go me et dabo vobis ambobus carmina que vultis scilicet socia vestra scilicet egle habebit
aliam mercedem quam carmen scilicet stuprum quod virgilius dicit verecunde Simul incipit ip-
se id est in his dictis silenus incipit dicere carmen quod sequitur Tum vero id est
quando silenus incipit cantare tunc carmen suum erat tam suauiter et tam iucundum
que omnia coreabant scilicet fere siluam montes et nemora Et dicit in numerum quia
saltantes in coreis mouent secundum mensuram carnis et motare frequentat in
de moueo moues Hec tamen phoebe id est mos pegasus ubi adoratur phoebe
in thessalia non habuit tamen gaudium cantante ibidem phoebe quantum gaudium
habuerunt motes et silue cantante sileno nec ismarus et rhodope motes thra-
cie In quibus cantauit orpheus tamen gauisi sunt ex carmine orphei quantum ex
carmine sileni Namque canebat Hic reddit carmen illius leticie quia cane-
bat silenus quomodo mundus incipit et quomodo ex principijs constat omne quod est et quomodo semi-
na reze fuerunt coacta per inane Unde de reze origines sic habet in phisicis Di-
uersę fuerunt philosophorum opiniones que Anaxagoras dicebat omnia fieri ex igne et
Thales milesius ex humore Ideo vocatur poeta Oceanum patrem Alij
ex quattuor elementis sicut Empedocles Sed epicurei dicunt duo esse re-
rum principia scilicet corpus et inane Dicunt etiam corpus esse Atho-
mos id est paruas partes indiuisibiles que apparent in radijs solaribus po-

cauerunt inane illud spacium in quo sunt arthomi. Donatus etiam sa-
piebat istam sectam quando dixit nomen significare corpus aut rem. quia
corpus vocat rem sensibilem. rem vero vocat illud quod non sentitur. et quod
omne quod est. aut est continens aut contentus. ideo ex istis duobus sunt
quattuor elementa et ex elementis sunt mixta. ideo dicit quod ista duo sunt
semina terrarum. Et animus. id est venti vel aeris ignis aquae. Vocat enim aere
animam vel ventum aut spiritum. Liquidi. id est puri et postea totus orbis
creuit ab istis. Lanebat etiam quomodo mundus incepit crescere et accipe
re diuersas figuras. Jamque nouum. id est canebat quomodo sol incepit
lucere et est luceo inchoatum de luceo luces. Altius atque cadant. id est
canebat quomodo fiebat pluuia ex vapore aquoso eleuato sursum et cum
frigiditate medietatis regionis aeris concreto et in guttas constricto quae a sua
pluralitate dicuntur pluuia. Rara per ignotos. id est canebat quomodo
animalia inceperunt discurrere per montes nouos et ignotos. Hinc la-
pides. Hic tangit fabulam de origine mundi quam late ponit Ouidius in
primo metamorphoseos. loquitur enim hic ad pueros praedictos. pueri autem de
lectantur in fabulis. fabulae etiam in parte inuentae sunt ad delectationem.
Illa autem fabula dicit quod post diluuium pyrtha et deucalion remanserunt
soli. sed a phoebo habuerunt oraculum seu responsum ore prolatus quod mu-
lier proiceret post se lapides. et similiter vir. et ex lapidibus mulieris debe-
bant nasci mulieres. et ex lapidibus viri nascituri. erant mares. Satur-
nia regna. Hic mutat ordo fabulae. quod primum diluuium non fuit tempore Saur-
ni sed tempore egidis regis thebanorum. Secundum vero diluuium fuit tempore deucali-
onis et pyrthae. Laucas seque. id est silenus canebat quomodo in caucaso mon-
te altissimo assyriorum. Mercurius deus eloquentiae. deus rationis
deus prudentiae ligauerat ad petram prometheum cuius cor corrodebat aqua
et causa huius fuit quod cum omnis ignis ex iouis institutione esset extinctus in ter-
ris. Minerva dea sapientiae dedit consilium prometheo ut cum quadam facu-
la furaretur ignem phoebi et ipsum dedit hominibus. ideo dum fuerunt irati et
immiserunt mundo famem. per quam fictionem intelligit quod prometheus
fuit prudentissimus astrologus. et primus docuit assyrios astrologiam. quam
studuit in monte caucaso cum maxima sollicitudine et cura vigili quam intel-
ligitur per aquilam. corrodentem cor. quod cura dicitur quasi cor vrens. Iste prome-
theus consilio minervae furatus est ignem solis id est cognouit per rationes natu-
rales quomodo generatur ignis in aere. et ostendit hominibus quomodo potest ignis ge-
nerari in terris ex collisione duorum corporum solido et sicut in fusillo.
Ubi irati dum miserunt famem in terram. quod ex visu ignis generatur famem. quam
sepe bellatores incenderunt urbes et villas. et etiam si homines omnes vacarent ad fa-
bricam auri et argenti totus mundus efficeretur sterilis et famelicus. His
adiungit hylam. id est silenus adiunxit praedictis hystoriam hylem quam fuit quodam spe-
ciosus puer quem amauit hercules qui iuxta misiam ciuitatem quam vadabat e-
quos submersus est. quem fecit queri hercules per nautas clamantes et altis
vobis dicentes. Hyla hyla. et non est inuentus locus eius. Et fortunatam
id est canebat etiam silenus de Pasiphae uxore regis minoys quam concubuit cum
tauro contra quam exclamat. quod turpissime amauit dicit. Ah virgo infex-
lix. Et est ah interiectio fremoris sicut sy vel poe. Pasiphaen autem meretri-
cem vocat virginem non a virtute sed ab etatis viriditate. Degetides imple

runt. Iste p̄tides fuerunt filie P̄t̄ et Anthiope que filie arroganter
presumpserunt dicere se esse iunoni pulciores. quare Juno indignata im
misit in eas talem fantasiam q̄ semper putabant se esse vaccas. creden
tes se habere cornua et timentes aratra. Nulla tamen earum commisit
tam turpe connubium sicut facit Pasiphe. et in hoc vituperat eam plus
q̄ p̄tides. Et capitur ibi leui pro plano et habet primam longam. Iux
ta illud. Pro plano leui. pro leuitate leui. et est vltima de p̄tides breuis
more grecorum. sicut in primo eneidus. Ah virgo infelix. Exclamat
iterum contra eius infortunium vocans eam virginem sicut prius dicens
tu virgo infelix erras et vagaris nunc in montibus. et taurus amicus tu
us tuus iuxta te cubans super lacus in herba molli. scz hyacintho vel alia
herba ruminat herbas virides. vel forte sequitur aliquam vaccam in ali
quo grege in silua cortines in qua cortine fuerunt aliquando stabula ar
mentorum. Et non dicit q̄ ille taurus sequatur aliquam vaccam in nemo
re gnosis. quia Dynos maritus Pasiphes ibi regnabat. ideo thaurus
non audebat illuc accedere. Et in his videtur pasiphes sperare liberari a
tauro et ipsum dimittere quadiu ruminat et quando sequitur alia armen
ta. ideo precatur Nymphas p̄dictas vt claudant tauro saltus nemorum
scz introitus vel exitus eorum. Et dicuntur silue saltus. quia ibi saluunt
animalia siluestria Rumen est pars gutturis ad quam animalia mittunt
iterum herbas quas prius gulose sumpserunt. et ruminare est herbas sic
digerere Tum canit hesperiodum Filie athlantis vocat̄ fuerunt he
sperides. quia regnauerunt in hesperia. inter quas fuit vna nomine Ath
lantis cursu potissima que interfecit multos maritos quos currendo supe
rauit. sed Ipmenes eam deuicit in cursu in virtute pomorum que sibi de
dit venus. vt latius habetur super tercio eneidus Silenus ergo canebat
istam hystoriam scilicet quomodo Athlanta mirabatur illa poma.
Tum phetontiadadas. id est Silenus canebat quomodo filie solis desle
bant mortem Pherontis fratris sui. et mutatae sunt in alium arborem vel
in populum. vt habetur decimo eneidus Tum canit errantem. id est si
lenus canebat quomodo Gallus poeta fuit effectus poeta et diuinator.
Unde gallus semel ambulabat iuxta parmesium fluuium Boetie grece
regionis qui parmesius habet multa brachia. ideo dicit Parmessi ad flu
mina. Et tunc assumpsit eum quedam nymp̄ha in motes aonas vel aonos
et est aonas accusatiuus grecus et possessiuus. et in illis montibus Linus
filius Apollinis dedit sibi coronam magistralem et calamos musicales.
quos prius dederat cuidam antiquo poet̄e de Esera ciuitate scz Euphor
oni qui fecit quedam carmina de certamine calcantis. et Mopsi in grineo
nemore de pericia diuinandi. sed mopsus obtinuit qui melius diuinavit
de paritate vel imparitate pomorum cuiusdam arboris. et ex dolore con
fusus calcas interijt. sed Gallus de quo est hic sermo transtulit in latinus
carmina illius Euphorionis ciuis Ascrei. qui euphorion carmine letifica
bat ornos et alias arbores Quid loquar an scallaz? Due fuerunt. Scil
icet vna fuit filia Nysi et alia phorci. sed poetice hic accipitur vnum pro a
lio. scz scilla nysi p̄ scilla phorci sicut in georgicis. domitus pollucis habe
nis. i. castoris qui fuit domitor equorum. Scilla em̄ filia Nysi non fuit mu
tata in monstrum marinum. sed filia phorci. Scilla autem filia nisi regis

megarensium mutata fuit in alaudam. 2 pater suus in nyfus auem sui no-
 minis. de qua scilla sic mutata. 2 de patre suo solet dici. Non est tuta nisi
 sine nyfo filia nyfi. quia nyfus semper prosequitur scillam. i. alaudam. 2 scil-
 la nyfi est regimen supplementi sicut Valida samisonis. Quam fama se-
 cuta est. id est fama dicit illam versasse 2 infesta sienaues vlyxis redeuntis
 a bello troyano. 2 est dulichius adiectiuum possessiuum regionis in qua
 regnabat vlyxes. Aut vt mutatos. id est silenus canebat quomodo ma-
 bra thesi regis thraciz fuerunt mutata 2 turbata propter Dapes quas
 sua vxor dedit sibi comedendas. Et capitur nomen pro nomine sicut pri-
 us scz Philomena pro progne sorore sua. Unde thereus duxit progne-
 in vxorem suam que erat filia Pandionis regis Athenarum. que rogauit
 maritum suum. vt iret athenas 2 adduceret sibi suam sororem videndam.
 scz Philomenam quam cum Thereus adduceret violauit eam in via. 2 ne
 ipsa eum accusaret in via abscidit ei linguam. dimisitq; eam in nemore. ip-
 sa tamen de proprio cruore scripsit in veste quam misit suz sorori quicquid si-
 bi contigerat vel melius scripsit acu in tapetis. Que cum percepisset sce-
 lus patrum accepit Ithim filium suum de Thereo. quem interfectus
 et bene coctum dedit patri suo comedendum. Cui patri instantissime que-
 renti vbi erat Ithis. mater respondit. Quod petis intus habes. id est fili-
 us tuus est in ventre tuo. Quo audito pre desperatione thereus fugit in so-
 litudinem tanq; furiosus. Igitur isti quattuor mutati sunt in aues. scilicet
 thereus in hupupam fedam auem. Ithis in phasianum volucrem co-
 mestibilem. Progne in hyrundinem auem instabilem. 2 Philomena in
 lucinam auem canoram. Et sic patet q; philomena accipitur in textu. pro
 progne sorore sua vel pro seipsa. quia ipsa fuit occasio dandi illis dapes.

Omnia que phoebo. id est silenus canebat omnia carmina. que phoe-
 bus cantauit in Eurota flumio laconum qui erat phoebo consecratus. iu-
 xta quem sunt lauri plurimeq; arbores phoebi quas docebat phoebus sua
 carmina. Ille canit. scz quando silenus canebat. valles resonabant
 vsq; ad coelum. hyperbolice loquendo. Logere donec oues. i. canebat vs-
 q; ad vesperam. sed solei quasi inuitus tendebat ad occasum propter delecta-
 tionem quam habebat in illo canen.

Interloquutores Delibcus Corydon Thirsis

Egloga septima

Delibcus

Dixte sub arguta considerat ilice daphnis

Lopulerantq; greges corydon 2 thirsis in vnum

Thirsis oues. corydon distentas lacte capellas

Ambo florentes etatibus. arcades ambo

Et cantare pares. 2 respondere parati

Hic mihi dum teneras defendo a frigore myrtos

Vir gregis ipse caper deerrauerat. atq; ego daphnim

Aspici o. ille vbi me contra videt ocus inquit

Huc ades melibee. caper tibi saluus 2 hedi

Et si quid cessare potes requiesce sub vmbra

Huc ipsi potum venient per prata iuuenti
 Hic viridis tenera preterit harundine ripas
 Myntius: eque sacra resonant examina quercu
 Quid facerem: neque ego alcipem nec phyllida habebam
 Depulso a lacte domi que clauderet agnos
 Et certamen erat corydon cum thirsidae magnum
 Posthabui tamen illorum mea seria ludo
 Alternis igitur contendere versibus ambo
 Lepere. alternos muse meminisse volebant
 Nos corydon: illos referebat in ordine thirsidae

Construe sic. Daphnis. id est ille pastor. considerat. i. susterat. forte. id est a casu. sub ilice. sub illa arboze. arguta. i. sonora et Corydon et Thirsidae illi duo pastores. compulerant. i. congregauerant. greges. i. armenta in vnu et thirsidae. i. ille pastor compulerat oues. et Corydon compulerat. capellas. id est capras distentas. id est plenas lacte. et ambo scilicet Corydon et Thirsidae erant florentes et atibus. i. iuuenes et ambo erant Arcades. i. pastores arcadie. et ambo erant pares. id est equales. cantare. id est ad cantandum. et ambo erant parati respondere hic. id est in isto loco dum defendo. id est prohibeo. Myrthos. id est illas arbozes. teneras. id est molles. a frigore. id est frigiditate. caper vir. id est masculus. gregis. id est armenti. deerrauerat. id est deuiauerat. et ego aspicio illum daphnim pastorem. et vbi. id est postquam ille daphnis videt. i. aspicit. contra. i. contrario. ipse inquit. id est ait. O Meliboee ades huc. id est veni huc. ocius. id est citius caper est saluus tibi. et hedi. i. capri sunt salui. et si potes cessare aliqd. i. dimittere labores requiesce sub umbra. et iuuenti id est ipsi boues venient huc potum. id est ad potandum. per prata. id est per agros. et myntius. id est ille fluuius. preterit. id est cooperuit. ripas virides harundine. id est calamo. tenera. id est recenti. et examina. id est apum congregationes. resonant. id est murmur faciunt. quercu sacra. id est de illa arboze consecrata. Quid facerem in isto loco: quia ego non habebam alcipem. id est illam puellam. neque phyllida. id est amantissimam illam. que clauderet. id est includeret. agnos depulso a lacte. id est ab uberibus matris. et corydon erat. id est habebat. magnum certamen. id est magnum iurgium. cum Thirsidae. id est cum illo pastore. et ego posthabui. id est postposui. mea seria. id est meas delectationes. ludo. id est ioco ambozum duorum. et ambo coepere. id est inceperunt. contendere. id est certare. versibus alternis. id est alternatim dictis. Et muse. id est deus. volebant. id est cupiebant. meminisse. id est memorasse versus alterius. et Corydon referebat. id est proferebat hos versus. et thirsidae referebat illos versus in ordine. id est per ordinem. Forte sub arguta. Huic epi-
 gloge preponitur talis titulus meliboeus et Corydon thirsidae. tamen in textu pro meliboeo ponitur Daphnis et introducuntur duo pastores scilicet Thirsidae et Corydon qui certant inuicem. et vocant Daphnim. ut au-
 diat eorum certamen. Et volunt aliqui intelligere per Daphnim cesare. et per corydonem Virgilium. et per thirsidam inimicos Virgilij. et vincuntur

sicut fuerit badius z meuius poete miser. dicitur ergo forte id est fortis /
 tu z est abltus de fors alias no staret xpus. daphnis sedebat sub ilice ar /
 boze. arguta. i. sonora resonati vl strideti. sed alibi argutu significat bre /
 ue sicut in georgicis. argutuqz caput. p daphnim aut intelligit qdam diui /
 nus poeta q fuit filius mercurij Copulerat. i. cōgregauerat in vnu. id ē /
 simul. z est plepsis. Thirsis oues. i. thirsis compulerat oues z corydōn ca /
 pras distentas lacte. id ē plenas qz plena ybera distenduntur Ambo flo /
 rentes etatibus. i. iuuenes archades ambo. i. non fuerunt de archadia qz res /
 agebat in mantua que nō ē in archadia sed archades. i. sapientes sicut si /
 essent de archadia vbi fuerunt multi philosophi. Et cantare pares. id ē /
 erant in scientijs equales z parati respondere Hic mihi. id ē quādo col /
 ligebana myrthos teneras in estate pro ouibus ne corrūpantur a frigore /
 hyemis Vir gregis. z capitur ibi vir abasiue. qz solum prinet homini /
 sed tunc aspicio daphnim. z ipse me vocauit o melibœe. id ē o virgili quia /
 nūc capitur melibœus pro virgilio Ades huc. id ē veni. quia non soluz ca /
 per ē tibi saluus. immo z hedi. id ē patres mātuani z eozū filij quod daph /
 nis certificabat tanq̄ diuinus poeta Et si qd id ē scio te esse virum labo /
 riosum. tamen si potes cessare z quiescere a labore requiesce mecum sub ym /
 bra Huc ipsi potum. id ē maneat hic qz locus ē delectabilis quia hic ē /
 mntius circūdatus harūdine z herba viridi. z ē patria abundans melle. /
 quia sunt examina id ē societates apum in quercu Quid facerem. Hic /
 virgilius tacite excusat se non posse hic morari qz nō habet hic suā coniu /
 gem sicut habent illi duo certatores q gubernarēt. agnos suos z maxime /
 quia longū z magnū ē certamē Posthabui id ē postposui meā necessita /
 tem qrendi capū ludo eoz id ē xpus eoz. qz dictū ē prius ludere q velles /
 Alternis id ē musē volebant qz ego seruarem omnia dicta eozum His /
 corydōn id ē corydōn incipiebat hos versus z thirsis respōdebat Cory.

Nymphę noster amor libetrides: aut mihi carmen
Quale meo codro concedite: proxima phœbi
Versibus ille facit: aut si non possumus omnes
Hic arguta sacra pendebat phystula pinu

Construe. O nymphę libetrides id ē sic dicte existentes noster amor /
 id ē nostre delicia. concedite id ē date mihi corydōni tale carmen quale de /
 distis meo codro id ē illi poete. quia ille codrus facit carmina proxima id /
 est similia versibus phœbi. id ē illius dei. aut si non possumus facere om /
 nes versus similes phœbi versibus phystula arguta id ē sonora pende /
 bit in pinu id ē in illa arboze. sacra id ē consecrata Nymphę noster a /
 mor. Hic incipit corydōn z inuocat nymphas. quia vt dicit Varro nym /
 phę z musę idem sunt. quia aque in motu suo faciunt musicam. z dicuntur /
 libetrides a libetrio fonte vbi coluntur nymphę. orat ergo nymphas vt /
 concedant sibi facere talia carmina qualia faciebat codrus qui faciebat /
 versus similes versibus phœbi Aut si non possumus. quia postea di /
 cet. non omnia possumus omnes. orat vt si non possit omnes versus face /
 re similes versibus codri saltem pro sacrificiorum munere suspendet phy /
 stulam suam ad pinum sacram que est arboz consecrata matri deozum.

Thirsis.

**Pastores hederæ crescentem ornate poetam
Arcades: inuidia rumpantur vt ilia codro
Aut si vltra placitum laudarit: bachare frontem
Lingite ne vati noceat mala lingua futuro**

Construe. O pastores arcades. ornate. id est adornate me poetam cre-
scentem. id est nascentem. hederæ. id est illa herba. vt ilia. id est viscera. rum-
pantur. id est frangantur. inuidia. id est propter inuidiam. codro. id est illi
poetæ. Aut si ille laudarit. id est laudauerit. vltra placitum. id est quam pla-
ceat mihi. cingite. id est ornate. frontem. id est caput. bachare. id est illa her-
ba. ne mala lingua noceat vati id est poetæ. futuro. id est mihi. qui sum fu-
turus poeta. Pastores hederæ. Hic thirsis responder corydoni p quat-
tuor versus et loquitur humiliter non dicens se poetam nisi solum incipi-
entem. et sibi displicet quod iam corydon orauit fieri similis codro. id est corni-
ficio in arte poetiæ. ideo orat pastores arcadiæ vt dent sibi coronas ex he-
deræ ex qua coronabantur poetæ. quia semper viridis est sicut et carmina
merentur eternitatem. Et petit illam coronam sibi dari vt codrus per in-
uidiam crepetur medius. quia inuidus plus nocet sibi quam inuidioso. et quia
inuidia est inter pares et inuidia respicit in alterum. ideo ostendit se maio-
rem vel parem codro. Aut si vltra. id est si codrus derisorie laudauerit me
ad vituperationem o pastores arcadiæ cingite frontem meam bachare. id
est herba quæ valet contra fascinum. siue est espericon herba perforata vt
herba sancti Iohannis quæ dicitur fuga demonum ne mala id est ne lingua
inuida codri noceat mihi. **Corydono.**

**Setosi caput: hoc apri tibi delia paruus
Et ramosa mycon viuacis cornua cerui
Sipprium hoc fuerit leui de marmore tota
Puniceo stabis suras euincta cothurno**

Construe. O delia. id est dyana. mycon. id est seruus tuus. paruus. id
est iuuenis dabit tibi dono. caput apri setosi. id est habetis setas. et dabit tibi
cornua ramosa. id est ramis plena. cerui viuacis. id est illius animalis diu
uiuētis. et si hoc setis donum meum fuerit sipprium. id est si tibi placet. scilicet
cerui stabis. id est eris tota de marmore leui. id est plano dico euincta. id est
ornata. suras cothurno. id est illo calciamento. puniceo. id est rubeo colore
tincto. **Setosi.** Hic loquitur corydono ad dyanam quattuor versibus
dicens quod Mycon iuuenis pastor seruus et nepos suus dabit munera quæ
est dea venatorum dabit enim sibi caput apri et cornua cerui viuacis. id
est diu uiuentis. quia sicut dicit Plinius in hystoria naturali. Ceruus se-
nex querit serpentem et ex respiratione anhelitus trahit eum de foramine
et ipsum comedit et in illa comestione uiuiscit et resumit vigorem. Si
proprium fuerit. id est si acceptum fuerit tibi mihi dare munus quod peto
faciam tibi statuam de leui marmore. id est plano et terso et dabo tibi cali-
gas puniceas. id est purpureas et cothurnus calciamentum vtriusque pedi ap-
tium. ideo dicitur cothurno in singulari. et suras. id est tibias in plurali et p-
tinebant poetis et venatoribus. **Thirsis.**

Sinum lactis et hæc tibi liba priape quotannis

**Expectare sat est: custos es pauperis horti
Hunc te marmoreum pro tempore fecimus: an tu
Si fetura gregem suppleuerit: aureus esto**

Construe. Priape id esto deus hortorum. sat ē expectare. id est satis expectasti. sinum lactis. id ē vas plenum lacte. et hęc liba. id ē hęc sacrificia. quotannis. id ē singulis annis. et tu es custos horti. i. agri pauperis et nos fecimus te marmoreum. i. imaginem tuam marmoream pro tempore. Si tamē fetura. i. nutrimentum vel partus. suppleuerit. i. augeat. gregem tu esto aureus. i. faciam tuam statuam auream. Sinus lactis. Hic thirsus facit votum priapo deo hortorum et dicit q̄ tpe sue paupertatis habebat eius imaginem marmoream in horto pauperes presentabat ei munera pua scz sinū lactis v̄l placentas q̄ in estate iocose comeduntur in hortis et v̄m aliquos sinū pro vase ē neutrius generis. sed pro vase ē prima longa. et p̄ gremio prima breuis. iuxta illud Replet manna sinum lactisq̄ coagula sinū. et ē ip̄ quartę declinationis. vt in sinu abrahe pro vase sinus ē vas in quo coagulat lac mulsum. Dicit ergo thirsus ad deū horti. o priape iā satis expectasti sinū lactis et liba. et fuisti horti custos pauperis. Sed si musc vellent mihi cōcedere quod postulo ego tibi faciam statuam auream scz si sim diues et si fetura. id ē nutrimentum a fouendo suppleat gregem id ē administret et augeat gregem.

Coridon

**Ferine galathea thimo mihi dulcior hyble
Landidior cygnis: hedera formosior alba
Lum primum pasti repetent presepia tauri
Si qua tui cor ydonis habet te cura venito**

Construe. Galathea. id ē amica mea. nerine. id ē nereis filia. est dulcior. id ē suauior mihi cor ydoni. thimo. i. illa herba. hyble. i. illus oppidi. et galathea ē mihi candidior cygnis. i. illis aubus. et est formosior. id ē pulchrior. hedera. id ē illa herba. alba. id ē candida. et o galathea si qua cura. id est aliquis amor tui cor ydonis. id ē amatoris. habet te. id ē detineat. venito. id est veni ad eum. cum tauri. id ē illa animalia. pasti. id ē saturati. repetent. id ē querent vel redibunt ad presepia. id ē ad stabula sua. Ferine galathea. Hic loquitur cor ydon certando de pulcritudine amicę. et dicit q̄ nerine. i. galathea filia neneris est sibi dulcior q̄ sit heimus apibus in illo oppido vbi est abundantia thimi herbe quę diligunt apes et est nerine patronymicum grecum qz foemina patronymica terminantur in ne sicut nerine. aut in ias sicut pelias. aut in is sicut colchis. Landidior id est albius illa aue scilicet cygno et pulchrior q̄ hedera alba cuius lignum est pulchrius q̄ hedere nigre. Lum primum. Precatur cor ydon amicam suam nerinem vt veniat ad eum quando tauri erunt pasti saltem si habeat curā cor ydonis vel diligit eum.

Thirsus

**Inmo ego sar donis videar tibi amarior herbis
Horridior rusco proiecta vilior alga
Si mihi non hęc lux toto iam longior anno est.**

Redomum pasti (si quis pudor) ite iuenci

O amica mea immo ego videar. id est videri possum. tibi. id est a te. a marioz herbis sardonis. id est de sardonis. et videar horridior. id est asperior. ruscio. id est illa herba amara. et videar tibi vilior. id est turpior. alga. id est illa herba. proiecta. id est contempta. Si hec lux. id est dies ista non est iam longior mihi toto anno. o iuenci pasti. id est saturati. ite domum si quis pudor vobis. id est si qua habetis verecundiam. Immo ego. Thirsus per contrarium loquitur de amica sua dicens quod ipse bene diligit eam sed non diligitur ab ea. immo ipse est amarior ei quam herbe sardonice. quia in sardonis sunt herbe similes aptastro. que mel faciunt amarissimum et contrahunt labra hominis edentis ac si vellet ridere. et interficiunt hominem ridendo. Et ruscus est herba amara et alga etiam quam projicit mare super littoza ex qua stercozantur agri. Si mihi non hec lux. ostendit se amare eam quia una dies est illi longior anno. Ite domum. Loquitur ad gregem ut redeat domum. quia pudor est tam diu morari in pascua. et hoc dicit. quia sperat quod quando venient iuenci de pascuis sicut prius dicit corydō cum primum pasti tunc veniet amica sua. **Lozodon**

Duscosi fontes. et somno mollior herba

Et que vos rara viridis tegit arbutus umbra

Solstitium pecori defendite: iam venit estas

Torrida: iam leto turgent in palmite gemme

Construe sic. Vlos fontes muscosi. id est herba musco cooperta. et tu herba mollior. id est dulcior. somno et arbutus viridis. id est illa arbor que regie id est cooperit. vos fontes umbra rara. id est parua. defendite. id est prohibete. solstitium. id est calorem solis. pecori. id est gregi. quia estas. id est calor. torrida. id est vehemens. venit et gemme. id est botri. turgent. id est inflantur. in palmite leto. id est ramis vinearum. **Duscosi fontes.** Hic loquitur corydō et certat de alia delectatione temporis estiuu precando quod crescat herba que est mollis ad dormiendum et quod fontes sint muscosi id est herba cooperiat eos. et sint arbuta frondosa. orat ergo omnia ista sibi dari ut depellant solstitium. quod quoniam ista nascuntur recedit solstitium hyemale et accedit estas. **Thir.**

Hic focus et tede pingues: hic plurimus ignis

Semper: et assidua postes fuligine nigri

Hic tantum boze curamus frigora: quantum

Aut numerum lupus: aut torrentia flumina ripas

Construe sic. Focus. id est locus ignis. est hic. id est in patria mea semper et tede pingues. id est ille arbores grosse sunt semper hic. et plurimus ignis. id est est copiosus ignis est semper hic. id est in patria mea. et postes. id est pilularia domorum sunt facti nigri. id est nigra. fuligine. id est fumo. assidua. id est continuo. et nos curamus. id est timemus. tantum frigora boze. id est illius venti. quantum lupus timet numerum ouium et quantum flumina torrentia. id est aque abundantes timent ripas. id est littoza. **Hic focus.** Loquitur thirsus dicens. quod per contrarium in patria sua semper sunt ignis. et tede pingues. et postes domorum semper sunt nigri propter ignem assiduuz.

Et est fuligo nigra sordicies carnarij. Hic tantum borez id est propter
ignem quem facimus non dubitamus Boream sicut nec lupus veretur
numerum ouium quia bene comedit oues numeratas vel sicut flumina
torrentia non verentur ripas quas transcendunt z superuenient. vel con-
tra quos fluctuant

Lozygon

Stant z iuniperi z castanez hirsute

Strata iacent passim sua queq; sub arbore poma

Omnia nunc rident. at si formosus alexis

Montibus his abeat: videas z flumina sicca

Construe sic. z Juniperi. id est ille arbores. z Castanez hirsute. id est
spinose stant. id est sunt in venetia z poma queq; sua iacent. id est sunt strate
id est demissa sub arbore z omnia rident. id est sunt leta. At si alexis. id est ille
iuuenis formosissimus abeat. id est recedat ab his montibus videas. id est
videbis flumina sicca Stant z iuniperi. Hic cozydon iterum laudat
Veneciam z redit ad illud quod iam dixit. Turgent in palmite gemme
ibi etiam sunt Castanez hirsute. Juniperus est arbor turifera z dura dic-
ta quasi gignens pir. id est ignem quia eius ligno optime nutritur ignis.

Castanea significat arbozem z fructum. sicut nux z ficus z dicitur casta-
nea quasi caste nata per contrarium quia eius fructus nascitur in follicu-
lo ad modum duoz testiculozum absconditorum. Et est notandum qd is-
te versus est hexameter sine dactylo in quinto pede z vocalis non cedit vo-
cali. nec fit collisio vocalium in fine de Juniperi cum illa coniunctione et
nec in fine de castanez cum principio de hirsute z sic sunt ibi due boethe-
ses sicut in doctrinali. O vtinam alme deus. zc. Strata iacent. id est
in venetia abundant fructus pomozum strati sub arboribus Omnia
nunc rident. id est ibi abundant herbe florentes At si formosus Hic re-
torquet totam laudem predictam in cesarem qui est bonus rector imperij
quasi diceret at si Alexis. id est cesar abeat ab illa patria ipsa manebit ste-
rilis z inculca quia bonus pastor impinguat oues z flumina sicca. id est a-
rida z est hyperbole ad ostendendum magnam sterilitatem patrie que no-
habet bonum rectorem.

Thursis.

Aret ager. vicio moriens sitit aeris herba

Liber pampineas inuidit collibus vmbas

Phyllidis aduentu nostre nemus omne virebit

Juppiter z leto descendet plurimus hymbri

Construe. Ager. i. campus aret. i. desiccatur defectu aeris. z herba mo-
riens vicio. id est defectu aeris corrupti sitit. i. affligitur z liber. i. bachus
inuidit. i. propter inuidiam detrahit vmbas pampineas folia vitis a col-
libus z omne nemus. i. omnia silua virebit. i. frondebit aduentu nre phyl-
lidis z iuppiter. i. aer superior descendet plurimus. i. abundans hymbri. id est
pluuia leto. i. dulci Aret ager. Hic Thursis sub alijs vbis laudat ce-
sarem dicēs qd sine eius dominio tota patria est pestifera z aer corruptus et
herba fit carens pluuia. z bachus non dat folia vitis sed si Phyllis veiat
id est amica sua habeat gram cesaris. oia tibi bene succedent z virebit om-
ne nemus z aer superior dimittet pluuiam

Lozydon.

F i

Populus alcide: gratissima vitis iacho
Formose myrtus veneri: sua laurea phebō
Phyllis amat corylos illas dum phyllis amabit
Nec myrtus vincet corylos: nec laurea phebī

Construe sic. Populus. id ē illa arbor est gratissima alcide. id est hercu-
 li z vitis est gratissima iacho. id ē bacho z myrtus. id ē illa arbor est gra-
 tissima veneri. id ē illi deę z sua laurea. id ē ppria laurea ē gratissima phos-
 bo. z phyllis. id ē amica mea amat corylos. id ē illas arbores. z dum phyl-
 lis amabit illas corylos myrtus non vincet corylos z laurea phebī non
 vincet corylos. Populus alcide. Hic corydon iterum laudat cesarem
 dicens. q̄ hercules amat populum arbozem sibi consecratam z bachus a-
 mat vitem z phebū laurum z venus amat myrtum. Sed phyllis p̄ quē
 intelligitur cesar pulcher z delectabilis amat corylos arbores nuciferas.
 id est mantuanos. z quādiu cesar amabit eos. nulla gens superabit eos
 quod intelligitur in hoc quod dicitur. Nec myrtus vincet corylos nec lau-
 rea phebī. Thursis

Fraxinus in siluis: pulcherrima pinus in hortis
Populus in fluuijs: abies in montibus altis
Sepius at si melicida formose reuisas
Fraxinus in siluis: cedit tibi pinus in hortis

Construe. Fraxinus. id est illa arbor est pulcherrima in siluis. id ē ne-
 moribus z pinus est pulcherrima in hortis. z populus id est illa arbor est
 pulcherrima in fluuijs. z abies. id est sapinus est pulcherrima in monti-
 bus altis. O lycida o puer meus formose si reuisas me. id est si venias ad
 videndum me fraxinus cedit. id est dabit tibi locum in siluis z pinus ce-
 det tibi in hortis. Fraxinus in siluis. Thursis iterum laudat cesarem
 qui intelligitur per licidam. z dicit q̄ fraxinus naturaliter crescit in siluis
 z ibi est pulcherrima. sed pinus est pulchrior in hortis z populus est pul-
 cherrima iuxta fluuios. z abies est pulchrior in montibus altis. quelibet
 enim res melius se habet in loco naturali. Sed si licidas dignetur re-
 uisere vel visitare thursim. tunc ipse thursis faciet ipsum pulchriorem quā
 sit fraxinus in siluis. vel pinus in hortis. id est laudabit eum super omnes
 principes. sed ista laudatio non est liberalis quia est conditionalis. z mer-
 cenaria scilicet si bene feceris laudabo te. z ideo corydon liberalius canta-
 uit. id ē laudauit q̄ thursis Melibceus

Nec memini: z victum frustra contendere thursim
Ex illo corydon corydon est tempore nobis

Construe. Ego memini hec carmina vestra z memini thursim esse vi-
 ctum. z frustra contendere cum Corydōne. z ex illo tempore est nobis a-
 micus id est ex illo tempore cepti amare Corydōnem propter victoriam.
 Nec memini. Nunc loquitur melibceus qui erat electus iudeę. z quia pri-
 us dixit. Alternos musę meminisse volebant. Ideo nunc dicit se meminisse
 se carmina p̄dicta z recenser. Thursim. id est cornificium victum et Co-
 rydōnem victorem. z ex illo tempore Corydōn fuit sibi amabilis

Pharaoceutria poeta. Interloquutores. Damon^r z Al/
phesibeus ad Polionem Egloga octaua Poeta

Alstorum musam damonis z alphesibei

Inmemor herbarum quos est mirata iuuenca

Certantes: quorum stupe facte carmine lynces

Et mutata suos requierunt flumina cursus

Damonis musam dicemus z alphesibei

Tu mihi seu magni superas iam saxa timauit

Siue oram illirici legis equoris: en erit vnquam

Ille dies: mihi cum liceat tua dicere facta

En erit vt liceat totum mihi ferre per orbem

Sola sophocleo tua carmina digna cothurno

Ante principium: tibi desinet accipe iussis

Carmina cepta tuis: atq; hanc sine tempora circum

Inter victrices hederam tibi serpere lauros

Frigida vix celo noctis decesserat vmbra

Lum ros in tenera pecori gratissimus herba est

Incumbens tereti damon sic cepit oliue

Construe. Pos dicemus. id e cantabimus musam. id e cantilenam pas-
torum scz Damonis z Alphesibei quos certantes scz pastores iuuenca
immemor herbarum. id e oblita herbarum. id e pastus mirata est. id e admi-
rata e. z quo z scz pastorum carmine. id e cantilena. Lynces. id e illa aia/
lia fuerunt stupefacte. z quo z carmine flumina mutata. id e aque sepe-
re a loco requierunt. id e dimiserunt proprios cursus suos. z dicemus musam
Damonis z Alphesibei z tu pollio seu tu superas id e vincis mihi. id e
ad materiam mei carminis saxa. id e lapides. Timauit magni. id e illius
fluuuii venetię siue tu legis. id e transis oram. id e regionem equoris illirici
id e maris dalmatię En vnq; erit ille dies. id e nunquid veniet mihi tem-
pus vt liceat. id e expediat mihi dicere. id e decantare tua facta. id e gesta
tua. En erit. id e certe erit. id e veniet dies vt liceat mihi ferre. id e dicere p
totum orbem. s. tua carmina sola. id e que sola sunt digna cothurno so-
phocleo. id e stilo thragico. quo vsus e Sophocles. principium muse ineg
erit a te Augusto. z musa desinet. id est finiet in te. Et tu accipe carmina
cepta. id e incepta tuis iussis. z sine. id e permitte hanc herbam id e par-
uam coronam meam circum tempora serpere. id est latenter ire inter lau-
ros victrices. id e inter maximos triumphos. z vmbra frigida noctis vix
decesserat a celo. cum. id e quando ros. id est pluuia est grauissimus peco-
ri. id est gregi in herba tenera Damon incumbens oliue. id est baculo
oleastri tereti. id est rotundo sic cepit loqui. Pastorum musam.
Huic eglogę preponitur talis titulus. damonis z Alphesibei pastorum
contentio. Unde in ista egloga primo pponit poeta. deinde prosequitur
ibi. Pastore. Primo ergo proponit se dictur carmina Damonis z Alphesibei

F u

boei scilicet. Lornificii & Virgilij quam eglogam fecit Virgilius in lau-
dem Pollionis de cuius puero dicit. Incipe parue puer dicit ergo Vir-
gilius. Nos dicemus mulam damonis & Alpheiboei pastorum qui con-
tendunt de suis amoribus vt dicitur post & est eorum carmen tam delecta-
bile q̄ iuuenca. id est iuuenis vacca obliuiscitur pastum & lynces feroces
bestie sunt stupefacte in dulcedine illius carminis. Et incipit constructio
in illo verbo dicemus. Tu mihi. Hic Virgilius affectat videre diem
in quo possit laudare pollionem & sperat illud fore statim quia vtitur ad-
uerbio demonstratiuo scilicet en vel optandi quia vtramq; habet signifi-
cationem & est timanus fluuius venetię & mare iliricum est mare dalm-
tie vbi pollio habuit multas victorias. Et solo sophocleo Sopho-
cles fuit vnus ex optimis poetis & alto loquis. Humiliter ergo dicit vir-
gilius Quis sensus meus non sufficit dicere laudes pollionis magnas
que sunt digne solo sophocleo. tamen pro posse meo dicam laudes tuas

A te principium. id est ista egloga facta est ex tuo precepto et finitur
in laudibus tuis. Hanc sine tempora. Hic est Anastrophā & quia
Pollio erat etiam poeta. Ideo cœlo. id est hora matutina. Damon ince-
pit loqui vt sequitur. Et dicitur teres illud quod est longū & rotundum sicut
lancea vel arbores Damon

Nascere (preq; diem) veniens age lucifer alium
coniugis indigno nylē deceptus amore
Dum queror & diuos. quanq; nil testibus illis
Profici. extrema moriens tamen alloquor hora
Incipe menalios mecum mea tibia versus
Denalus argutumq; nemus pinosq; loquentes
Semper habet semper pastorum ille audit amores
Panaq; qui primus calamos non pessus inertes
Incipe menalios mecum mea tibia versus
Dopso nylsa datur: quid non speremus amantes?
Iungentur iam gryphes equis. quosq; sequenti
Lum canibus timidi venient ad pocula damme
Dopse nouas incide faces: tibi ducitur vxor
Sparge marite nuces: tibi deserit hesperus oetam
Incipe menalios mecum mea tibia versus
Odigno coniuncta viro dum despicias omnes
Dumq; tibi est odio mea phystula: dumq; capelle
Hirsutumq; supercilium: proluxaq; barba
Nec curare deum credis mortalia quenquam:
Incipe menalios mecum mea tibia versus
Sepibus in nostris parua in te rosida mala
Dux ego vester eram: vidi cum matre legentem

Alter ab vndecimo tum me iam ceperat annus
 Jam fragiles poteram a terra contingere ramos
 Ut vidi vt perij: vt me malus abstulit error
 Incipe menalios mecum mea tibia versus
 Hunc scio quid sit amor. duris in coribus illum
 Iमारु. aut rhodope aut extremi garamantes
 Nec nostri generis puerum nec sanguinis edunt
 Incipe menalios mecum mea tibia versus
 Senus amor docuit natozum sanguine matrem
 Lōmaculare manus. crudelis tu quoq; mater
 Crudelis mater magis: an puer improbus ille
 Improbus ille puer: crudelis tu quoq; mater
 Incipe menalios mecum mea tibia versus
 Hunc z oues vltro fugiat lupus: aurea dure
 Mala ferant quercus: narcisso floreat alnus
 Pinguia corticibus sudent electra mirice
 Lertent z cygnis vlule: sit tityrus orpheus
 Orpheus in siluis: inter delphinas arion
 Incipe menalios mecum mea tibia versus
 Omnia vel medium fiant mare: viuite silue
 Preceps aerij specula de montis in vndas
 Deferat extremum hoc munus morientis habeto
 Desine menalios. iam desine tibia versus
 Hec damon: vos que responderit alphesibeus
 Dicite pierides non omnia possumus omnes

Construe. Lucifer. id ē stella praueniens. id ē ante veniens nascere et
 age. id ē duc vel fac diem alnum. i. clarum duz ego damon deceptus amo
 re indigno quasi nō sum dignus amore. nysē. i. illius puellę conjugis meę
 queroz deos. i. lamentoz apud deos. q̄quā. id ē q̄uis. nil profeci. i. nulluz
 fructum feci illis testibus. i. illis dijs scientibus. tamen ego moriens. i. sta
 tum moriturus alloquor. id est duos conuenio in extrema hora. o mea ti
 bia. i. mea phystula. incipe. i. canca. mecum versus menalios. id est versus
 arcadicos. menalus. i. mons ille semper habet nemus. argutus. i. siluaz re
 sonantem. z habet pinos. id est illas arbores. loquentes. id est sonum fact
 entes. z ille scz menalus audit semper amozes pastozum. id ē carmina de
 amoribus facta ipsozum pastozum. z ipse audit pana. id ē illum deum q̄
 non est passus. primus. id est qui primus non permisit. calamos inertes. i.
 phystulas sine arte Incipe menalios zc. et nysa. id est illa puella datur
 in vxorem Dopsō. id est illi pastoz. quid non speremus amantes. id est
 quid vel quod non debeamus sperare. quasi dicat omnia. z. griphes. id est

illa animalia iungentur. id est coniungentur. equis. id est cum equis. iam
id est dainceps et suo. sequenti. i. etate sequenti damme timidi illa animalia
timentia. venient. id est accedent cum canibus ad pocula. id est ad fluvium.
o Dops. o tu deformis incide. id est incidas. nouas faces. id est tedas. Na
vroz sez coniunx ducitur. id est datur tibi o marite. id est mopse. sparge id
est infunde nuces hesperus. id est illa stella. deserit. id est dimittit. tibi oeta
id est illum montem thessalie. Incipe menalios etc. o coniuncta. i. vroz vi
ro. id est marito. digno. i. nobili. dum tu despicias. i. spernis omnes homi
nes. et dum mea phystula est tibi Hysle odio. id est in odium habes et du ca
pelle sunt tibi odio. et dum supercilium. hirsutum. id est dum grauitas pi
losa est tibi odio. et dum barba proluxa. id est magna est tibi odio. tu non
credis quem deum aliquem deorum curare mortalia. i. sollicitum esse de
rebus humanis. Incipe menalios etc. et ego vidi te nysam puam. i. iuuenem
legentem. id est colligentem cum matre tua mala. id est poma rosada. id
est roze sparsa in nostris sepibus. id est clausuris nostris. et o Lapelle tunc
ego eram vester dux. id est ducebam vos et alter annus. id est secundus ab vnde
cimo anno. tum. id est tunc ceperat me. id est attigerat. et tunc ego poteram co
tingere. id est attingere ramos fragiles. i. faciles a terra. i. stans in terra. vt
vidi. i. mox vel postquam vidi vt perij. i. qualiter perij. et vt malus error. id est
amor abstulit. i. arripuit me. Incipe menalios etc. Et nunc scio. i. cogno
sco quid sit amor ismarus. i. ille mons et rhodope. id est alius mons et gara
mantes extremi. i. illi populi longinqui generant amorem illum in cotibus
duris. id est inter saxa aspera. et illi non edunt. i. non pariunt illum puerum.
id est amorem nostri generis vel sanguinis idem amor ipse non est natus
ex hominibus mansuetis. Incipe menalios etc. Et amor seuus crudelis do
cuit matrem. i. medeam maculare manus sanguine natozum. i. puerorum
et tu mater id est medea es crudelis. an. i. vtz. mater. i. medea sit magis cru
delis an puer. i. amor. improbus. i. crudelis fuerit magis. dico quod ille puer. i.
amor fuit improbus. et tu mater. i. medea es crudelis. Incipe menalios etc.
Hunc lupus. i. illud animal fugiat vltro. i. sponte. oues. i. agnos. et quercus. i.
ille arbores. dure. i. rigide. ferant. id est producant. mala. i. poma aurea. i. ma
tura. et alnus. i. illa arbor. floreat varcisso. i. producat illum florem. et mi
rice. id est ille arbores. sudant. id est emittant. electra pingua. id est gemmas
cygnis. id est cum illis animalibus. et tyrysus. id est ille pastor. sit orpheus. i.
bonus musicus sicut fuit orpheus sit inquam orpheus in siluis. et sit arion id
est ille alius cytharedus inter delphinis. id est inter illos pisces. Incipe
menalios etc. Et omnia fiat. id est efficiatur mare medium. et o silue viuite
id est valetate quia nolo plus habitare siluas. et ego pceptus deferat. id est deoz
sum ferat. de specula. i. de altissimo montis aeris id est montis altissimi. in vn
das. i. in aquas. et o tu Hysla habeto. id est accipe. hoc munus. id est donum.
extremum id est vltimum mei damonis morientis. et o mea tibia define.
id est cessa cantare versus menalios. id est archadicos. et damon dicit hec car
mina. et o pierides dicite. i. canite carmina que alpheibocus. i. ille pastor
respondit. id est cantauerit. et nos omnes non possumus cantare omnia car
mina. Nascere proque diez. Hic prosequitur quod promiserat sez damonis
mufam a introducitur damon faciens coquestionem ad deos sup impieta

te suę coniugis quę ipsum dimisit et alium desponsauit et nomē illi *Hysa* fuit. Dum quorū prima syllaba de quorū est breuis et est deponens. sed quando est passiuum producit primam syllabam. Dicit ergo quēris ego conqueſtus sum ad deos de deceptione meę coniugis et nihil mihi profuit. tamē tanquā desparatus dicam verba vltima. dicit ergo coniugis non quā habebat sed quā habere sperabat. Nil profeci. Hic loquitur secundum epicureos quę non sperant per hanc vitam premium nec supplicium. Juxta illud. Nec bene pro merito capitur nec tangitur ita. Extrema hora. sicut in quarto enchiridos. Incubuitque thoro dicitque nouissima verba moriens id est statim moriturus. Incipe menalios. Hic est fictio nouę personę et loquitur ad rem irrationabilem per prosopęam figuram scilicet ad phystulaz quā vocat tibiam quę est instrumentū longū ad modū tibię. Dicit ergo ad suum magistrum musicum. Incipe mecum dicere carmina menalia. id est optima. quia menalus est mons vbi fuerunt optimi poetę qui locuti sunt de amoribus pastorum. et dicitur iste versus intercalaris sicut sunt aliqui dies in kalendario qui sepe resumuntur. sicut est dies bisextilis. *Mopso* *nyſa* datur. Hic incipit carmen miserabile et dolorosum quia *nyſa* vxor sua datur alteri marito. scilicet *mopso*. Quid non speremus amātes: quę amatores sperant oīa fieri possibilis immo etiā sperant illa quę sunt contra naturā est enim contra naturā quę illa speciosa *nyſa* detur illi rustico scilicet *mopso* sicut et contra naturam ē quę gryphes et equi diligant se inuicem et quę dammę timidi canum ibant simul cum canibus. Est autē gryphes volatilis habens corpus sicut leo et caput et pedes aquilę. et naturaliter odit equos. *Damma* ē dubij generis et ē animal cornutum timens canes gryphes habet vltimam breuem sicut nomina gręca. *Mopse* nouas. quę antiquitus vxores nocte ducebantur ad maritos cum facibus. *Spargere marite*. quę consuetudo erat spargere nuces quando sponsus erat cum sponsa. vt pueri vacantes raptum nucum cum magno strepitu cassando et colligendo illas nuces impedirent audiri colloquium sponsi cum sponsa. et est *Oera* mons altus in thracia vel in theſſalia vbi videtur stelle occidi sicut in ida videntur oriri. et ē *vesperus* stella prima noctis. Juxta illud *Vesperus* ē stella etc. Incipe menalios etc. Iterum resumit versum intercalarem. *O digno coniuncta viro*. Hunc insultat et obiurgat illi *Hysę* quę dimisit omnes alios maritos pro illo rustico. *Mopso*. et est sarcasmus hostilis derisio. quasi diceret Tu es miserima quę diligis illum rusticum et dimittis me et meam phystulam qui habeo supercilia aspera et pilosa et barbā longam. quia sunt signa fortis viri et robusti. Juxta illud Est homo pilosus fortis vel luxuriosus. Nec curare deum. id est non putat deos habere curam de rebus inferioribus. Et loquitur secundum stoicos qui dixerunt quę deus circa cardines cęli perambulat. et nostra non considerat dicentes quod non est cura deo de bobus et asinis. Itaque *Hysa* credit quę dii eam non puniant. *Sepibus* in nostris. Hic daemon aggrauat suum dolorem et increpat cupidinem deū amoris qui necdum fecit hoc malum matrimonium immo multa alia. loquitur ergo ad *Hysam* dicens quę ipse a puericia eam cognouit ab illo tempore quādo cum matre sua colligebat poma rosca id est humida sicut res et viridia quia pueri talia amant. *Dux ego vester*. Loquitur ad capras suas quarū iam erat pastor. vel loquitur ad *Hysam* vel matrem suam. quas ad poma

ducebat. Alter ab undecimo. id est tunc erat annorum tridecim. quia duodecim non est alter ab undecimo. immo est primus et tunc incipit puertitas et tunc etiam Damon incipit amare et iam erat magnus. quia iam attingebat ad ramos arboris et est parenthesis (dux ego) quia una clausula commiscetur cum alia. Et vidi ut perij. Notandum est quod istud aduerbium ut aliquando est temporis. et aliquando est similitudinis. ut vidi id est mox vel postquam vidi. ut perij. id est qualiter perij. ut me malus. id est qualiter amor fecit me errare. et est boethesis. sed nec cedit vocalis vocali illius verbi perij. Nunc scio quid sit amor. Hic definit amorem describens eius naturam quia nunquam fuit natus ex hominibus mansuetis sed fuit natus ex montibus asprimis. sicut sunt ismarus et rhodope. vel ex hominibus siluestribus seclusis ab humana conuersatione. sicut sunt garamantes populi extranei finibus affricę. Seuius amor docuit. Narrat mala que fecit amor. quia medea videns se contempnam a Iasone inter fecit pueros suos. Crudelis tu quoque. Incepit etiam ipsam medeę ut non videatur proflus excusari ne sit tota culpa libidinis. homo etiam qui est animal rationale debet habere rationem dominantem super insultum amoris. verumtamen puer scilicet cupido fuit crudelis incitando. et mater fuit crudelis etiam obediendo. Nunc et oues. Hic tanquam desperatus optat perverti totum ordinem nature. quia postquam Nysa quam ipse cognouit a puerticia auertitur ab eo. optat ut lupus timeat oues quercus ferat poma rubea et alnus ferat narcissum florem optimum et geneste ferat electę gummi preciosum. Lertent et cygnis vlulę. id est hup upe que sunt aues turpes cantent sicut cygni. et tityrus pastor videatur in siluis cantare sicut orpheus optimus lyrista. et videatur in mari inter delphinis optimus cytharista. sicut fuit Arion. qui cum fuisset deprehensus a pyratis rogauit eos ut diceret vnum carmen in cythara. et statim congregati sunt delphines circa nauem ad audiendum sonum. ipse autem salit super vnum delphinem. et sic euasit a pyratis. et est delphinis accūs grecus et corripit as. Omnia vel medium. Hic tanquam desperas optat quod non sunt amplius aliquę herbe immo omnia sunt in medium id est sint in mare. sicut dicit Ouidius in primo metamorphoseos. Omnia pontus erat. Mare igitur dicitur medium. quia tenet plus quam medium mundi. Viuite siluę. viuo verbum est cum desperatione recedētis sit ac si diceret valete viuite et ad deus sitis. Preceps aeris. Hic optat precipitari in mari de cacumine alicuius montis. et sic mori. et vult quod nysa habeat istud carmen pro munere ab ipso moriente. Desine menalios. id est non vult amplius cantare post mortem. Hęc Damon. Hic loquitur poeta dicens. quod Damon dicit que dicta sunt. sed illa que dicenda sunt non sunt verba humana sed potius diuina. ideo requirunt deas carminum. quasi dicat. omnia predicta sunt vtriusque dicta sed ad sequentia necesse est inuocare diuinum auxilium ubi homines non sufficiunt per se ipsos. quia non omnia possumus omnes.

Alphesibœus

**Effer aquam. et molli cinge hęc altaria vitta
Verbenasque adole pingues et mascula thura
Loniugis ut magicis sanos auertere sacris
Experiar sensus. nihil hic nisi carmina desunt**

Ducite ab vrbe domum mea carmina ducite daphnim

Carmina vel celo possunt deducere lunam

Carminibus circę socios mutauit vlixis

Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis

Ducite ab vrbe domū. zc.

Terna tibi hęc primum triplici diuersa colore

Licia circundo. terq; hęc altaria circum

Effigiem duco: numero deus impare gaudet

Ducite ab vrbe. zc.

Hecte tribus nodis ternos amarilli colores

Hecte amarilli modo. z veneris dic vincula necto

Ducite ab vrbe. zc.

Limus vt hic durefcit. z hęc vt cera liquefcit

Uno eodemq; igni sic nostro daphnis amore

Spargemolam. z fragilis incende bitumine lauros

Daphnis me malus vrit. ego hanc in daphnide laurum

Ducite ab vrbe. zc.

Talis amor daphnim qualis cumi fessa iuuenctum

Per nemoza atq; altos querendo buccula lucos

Propter aque riuum viridi procumbit in herba

Verdita nec serę meminit decedere nocti

Talis amor teneat. nec sit mihi cura mederi

Ducite ab vrbe. zc.

Has olim exuius mihi perfidus ille reliquit

Pignora chara sui. que nunc ego limine in ipso

Terra tibi mando. debent hęc pignora daphnim

Ducite ab vrbe. zc.

Has herbas atq; hęc ponto mihi lecta venena

Ipsededit meris. nascuntur plurima ponto

Bis ego sepe lupum fieri z se condere siluis

Merym sepe animas imis exire sepulchris

Atq; satas alio vidi traducere messes

Ducite ab vrbe. zc.

Fer cineres amarylli foras riuoq; fluenti

Transq; caput iace: ne respexeris bis ego daphnim

Aggrediar nihil ille deos nil carmina curat

Ducite ab vrbe domum mea carmina ducite daphnim

Si

Aspice corripuit tremulis altaria flammis
Sponte sua (dum fere moroz) cinis ipse bonum sit
Nescio quid certe est z hylas in limine latrat
Credimus: an qui amant ipsi sibi somnia fingunt
Parcite ab vrbe venite: iam parcite carmina: daphnis.

Construc Effet. id est deferas aquam z cinge. id est circunda hec altaria
vitra. id est fascia molli. id est tenui z adole. id est incende verbenas. id est her/
bas illas pingues. id est crassas z adole thura mascula. id est fortia vt ego ex/
periar auertere. id est peruertere sensus sanos. id est non amates coniugis mei
sacris magicis. id est arte magica z nihil deest in isto loco nisi carmina. id est
incantationes defunt. id est deficiunt. O mea carmina ducite. Daphnis
id est meum maritum ab vrbe. id est a ciuitate domum. id est ad domum rus/
ticam z carmina. id est incantationes possunt deducere. id est deorsum duce/
re lunam ex coelo. id est de coelo z circe. id est illa mulier mutauit carminibus
id est incantationibus socios vlixis. id est illius nobilis z anguis. id est ser/
pens frigidus. id est noxius in pratis. id est per prata rumpitur. id est amittit
viam suam cantando. id est dum incantatur Ducite ab vrbe. zc. Daph/
ni. Ego circundo. id est cingo tibi terna licia. id est tria fila hec diuersa colore
triplici primum. id est in primis z ego duco. id est traho effigiem. id est imagi/
nem coniugis ter. id est triplicem circa hec altaria deus gaudet numero im/
pari Ducite ab vrbe. zc. O amarilli nocte. id est liga ternos colores. id
est illos triplices colores tribus nodis z O amarilli nocte. id est colliga mo/
do. id est nunc illos colores z dic ego necto vincula veneris. id est deq amo/
ris. Ducite ab vrbe. zc. et vt. id est sicut limus. id est terra durefcit. id
est fit dura. et vt. id est sicut hec cera liquefcit. id est fit liquida vno z eodem
igni. id est per ipsum solem sic. id est eodem modo. Daphnis durefcit z li/
quefcit amore nostro. O amarilli sparge. id est infunde molam. id est far/
z salem z incende. id est combure lauros fragiles bitumine. id est diuino
igni. z Daphnis malus. id est amor anxius vrit me. z ego combura hanc
laurum. id est arborem in Daphnide. id est propter amorem daphnidis
Ducite ab vrbe. zc. Talis amor teneat daphnim qualis amor fuit cum
buccula. id est parua iuuenca procubuit. id est quicuis in herba viridi perdi/
ta scilicet buccula propter amorem prope. id est iuxta riuum aque queren/
do iuuenam suam per nemora z per lucos altos. id est siluas magnas et
ipsa bucca non meminit decedere. id est recedere nocti serq. id est tarde z ta/
lis amor teneat Daphnim nec curra. id est sollicitudo mcederi. id est dan/
di medicinam sit mihi Ducite ab vrbe. zc. Ille scilicet Daphnis per/
fidus. id est malus reliquit mihi has exuias. id est vestes tanq pignora. id est
munera chara sui. que scilicet pignora o terra ego mando tibi in ipso limi/
ne. id est in introitu domus z ipsa pignora debent Daphnim ipsum redu/
cere ad vrbe Ducite ab vrbe. zc. Ipsa moeris. id est ille magicus homo
dedit mihi has herbas z dedit hec venena mihi lecta. id est collecta potho
id est in illa insula z ego vidi moerim. id est illum magicum sepe fieri. id est
mutari in lupum his id est herbis et vidi se condere. id est abscondere. in
siluis et vidi animas exire. id est extra ire. sepulchris imis. id est profundis

et vbi ipsum traducere. id est transmutare alio. id est ad alium agitur inefficis
 id est blada satas. id est seminat. **Ducite ab vrbe. rē.** **O** amarylli fer
 id est porta cineres foras et iace. id est projice illas trans caput. id est retro ca
 put riuo fluenti. id est in aquam currentem et caue ne respexeris retro te
Et ego aggrediar. i. adoziar Daphnim his artibus magicis. et ille daph
 nis nil curat deos et nil curat carmina. id est incantationem **Ducite ab**
vrbe. rē. **O** amarylli respice ipse cinis corripuit. id est rapuit altaria sua
 sponte flammis tremulis. id est cum flammis tremulentibus dum moroz. id
 est tardo ferre ad est portare et vtinam hoc sit bonum. certe nescio quid hoc
 est et Hylas. id est ille canis latrat. id est clamat in limine. id est in illo loco cre
 dimus. id est ita iudicamus an. id est vtrum qui amant fingunt. id est cogitant
 somnia sibi et o carmina mea parcite quia nolo amplius cantare quia iam
 Daphnis venit ab vrbe **Affer aquam** Loquitur Alpheiboeus in p/
 sona vxoris Tullij vel Daphnidis loquentis ad ancillam suam amaryl
 lidem vt afferat sibi aquam et alia que requiruntur ad fascinum construendum
 pro marito suo qui repudiat eam et vult facere incantationes et car
 mina ad mouendum et mutandum animu mariti sui vt conuertatur ad eam et
 precipit ancille sue afferre aquam et circumdare altaria de vitca. id est fascina
 vel benda et debet vitca scribi per duplicem et **Herbenasqz** **Herbena** a
 verberando dicta est quia est congrua in sacrificijs amoris quia est genera
 tina lactis et respicit mamillas et inde potest dici verberina quia confortat
 verbera. vel verbera quasi veruena. quia viridis sicut herbe castę dicunt a
 virtute virides quia virtus non senescit. **Antique** vero glose habent verbe
 nas. id est herbas illas vel folia oliue **Adole.** id est incende vel inflamma
 mascula thura. id est fortia que sunt ad modum testiculorum. **Coniugis** vt
 magicis. id est da mihi predicta vt possim puertere sensus sanos coniugis mei
Sanos. id est non amantes quia per contrarium amantes dicuntur insani et
 non amatores sunt sani sicut erant Daphnis et Tullius ad vxores su
 as repudiatas **Nihil** hic nisi. id est non dubito quin reuocem ad amore
 meum Daphnim si fiant incantationes vel carmina **Ducite ab vrbe**
 id est scio que carmina compellent Daphnim redire a ciuitate ad domum rusti
 cam et pastoralem plus vxorem suam **Larmina** vel coelo. Facit argu
 mentum ad pbandum a fortiori que carmina pnt mutare mentes hoim quia
 carmina possunt facere que luna descendat de coelo. quia sortilegi dicunt que qua
 do luna est in defectu ipsa non est apertius in coelo sed descendit ad terra per
 incantationes mulierum. Luna enim habet potestatem in coelo super terra
 et in inferis. Et ideo dicitur in eneyde tria virginis ora dyane Et dicitur luna quasi
 lucentium vna **Larmibus** circę. Hic facit aliud argumentum quia
 circę filia solis mutauit socios Ulixis in bestias per suas incantationes
 et per sua carmina **Frigidus** in pratis. Larmuna nedum mutant sensu
 sum hominis. Immo faciunt serpentes venire ad incantatorem. ita etiam
 faciam amato rem meum venire ad me **Terna** tibi. Hic incipit face
 re fascinum circumdando altare triplici litio. Et dicitur litium quasi liga
 tium per quod ligantur stamina textorum intruncata ideo conuenienter
 vtitur litio ad incantandum amatores et ad intruncandum eos. **Et**
 erant ter tria litia tribus coloribus. scilicet tria rosea et tria alba et tria
 nigra. Et sic erant nouem. sicut in principio missę moules dicitur. **Ryri**

S u

eleyson. rē. diabolus em̄ vult suum sacrificium fieri sicut diuinum.
Effigiem duco quia incantatrices ⁊ malefici faciebant duas imagines v
nam de luto ⁊ aliam de cera quas imagines ducebant ter circa altare
Numero deus Assignat causam quare dicit ter quia deus gaudet nume
ro ternario vel impare cuiusmodi est ternarius qui ē diuinus numerus et
pfectus habet em̄ principium mediū ⁊ finem sed poetę hoc echate vel luf
na q̄ habet tres potestates vt dictū ē ascribūt ppter pfectionē dicti nūeri
ternarij. Nec te tribus. Loquitur itez vxor Tullij ad ancillam suam
dicens. facias in quolibet colore p̄dicto tres nodos. ⁊ sic erunt tres nodi. ⁊
dicas. Ego necto vincula amoris. ⁊ est modus incantandi forrilegarum.
Linus vt hic Ponit aliud mysterium sacrificiorum paganorum Prius
tm̄ dictum est q̄ fiebant duę imagines vna de luto alia de cera nunc facit
oroem̄ dep̄cando q̄ sicut vnus ⁊ idem sol dure facit lutum ⁊ liquefacit ce
ram ita vnus ⁊ idem amor reddat cor istius amatoris molle ⁊ tenerum ⁊
postq̄ conuersum fuerit cor amatoris in amorem meum possit confirma
ri ⁊ solidari sicut lutum solidatur a sole Sparge molem. Tangit a
liud mysterium quod fiebat a maleficijs antiquoz quia fiebat quoddam
pulmentum ex sale ⁊ farina quod dicebatur mola salsa quę aspergebatur
super sacrificium ⁊ ignem holocausti ignis aut̄ ille fiebat ex lauro quę est
arbor viridis sicut amor ⁊ cum sulphure quod est vehementer ardēs ⁊ flā
mabile. Et intelligitur p̄ bitumen quod generatur ex fulmine circa ba
bylonem vbi cadunt multa fulmina ⁊ est quędam terra tenax ad signifi
candum tenacitatem amoris Daphnis me malus. Verba sunt ipsi
us qui faciebat maleficium. id est sicut ego vxor amore daphnidis ita ego
ppter eum vram istam laurum Talis amor Loquitur opratiue. id ē
vtinam daphnis habeat talem amorē sicut buccula. id ē parua vacca vel
suenca que est felse querendo tauz p̄ nemora ⁊ lassā procūbit in riuo fri
gido ⁊ ibi remanet tota nocte Sic contingat daphnidi amare me arden
ter ⁊ ego nolim sibi dare remedium p̄ artem magicam nec me sibi iungē
do quia istis duobus modis refrigeratur amor Has olim exuuias
Dicit q̄ daphnis sibi dimisit quędam vestimenta sua in pignus sui amo
ris. quę ipsa vult nunc sepelire in introitu domus qui est locus sacer ⁊ di
catus vestę scz deę ignis Et dicit quod ista vestimenta debent sibi daphni
dem reddere in virtute artis magicę ⁊ facit prolopopoyam loquendo ad
rem irrationabilem cum dicit. Terra tibi mando Has herbas Poit
fiduciam in suo opere quia herbe sunt collectę in pontho insula vbi sunt
optima venena Ipse dedit mceris. id est ille qui fuit optimus magicus
docuit illam His ego Confirmat p̄ experientiam q̄ ars sua est efficax
cum ipsa iam mutauit homines in lupos ipsa etiaz vidit q̄ mceris pastor
magicus reuocabat animas a sepulchris ⁊ resuscitabat mortuos ⁊ trans
ferabat segetes vnius agri in alium agrum Fer cineres. Postquam
laurus et imagines predictę sunt redactę in cinerem illa domina precepit
ancillę suę afferre cineres et projicere eos retro caput suum in riuum flu
entem et non respiciat retro. Ad designandum quod malicia daphni
dis sit deleta et nunquam redeat amplius in suum errorem nec ampli
us dimittat vxorem suam vel iubet q̄ non respiciat retro nec videat de
os qui sunt in sacrificio. Dij enim ab hominibus nolunt videri nisi mi

faculose et supernaturaliter **N**ihil ille deos. id est Daphnis dicit deos
 non curare de istis inferioribus sicut opinantur stoici. nec credit quod carmi-
 na possint immutare mentes hominum. sed ego probabo sibi contrarium
 et ipsum reducam ad me **A**spice corripuit. Loquitur ancilla ad domi-
 nam dicens. Vide quomodo ille cinis sponte sua sine igne inflammat al-
 taria quod diu ego retardo ipsum proicere retro me. sicut iussisti nescio quid
 significat. quia Hylas catulus noster fortiter clamat in limine ubi sunt
 abscondita vestimenta in terra quando dictum est Terra tibi mando
Credimus. Iste textus reperitur varius quia quidam habent En qui a-
 mant. et alij habent An qui amant. Et videtur esse melius capiendo. An
 disiunctiue pro vel. et est trocheus in secundo pede hexametri. nam en qui
 et prima de amant faciunt trocheum faciendo synaliphnam non obstan-
 te doctrinalis regula. Sedes nulla datur. et quia iste liber factus est mul-
 to ante alexandrum qui locutus est finem vsu metricandi modernum. et
 vult ibi dicere ancilla vel poeta sub eius persona quod nescit quid est de illis
 magicis et de visionibus que illic sunt. sed credit quod ipsi amatores estimant
 somniant tales visiones fantasticas in quo notat quod Virgilius purgat se
 a talibus magicis incantationibus **P**arcite ab vrbe. id est nolo am-
 plius carminare. quia iam certa sum quod daphnis venit ab vrbe ad me.

**Interloquutores Lycidas et Dæris amici Eglo-
 ga nona. Ly.**

Note meri pedes. an quo via ducit: in vrbem

Construe. Dæris. id est o pastor quo. id est ad quem locum
 pedes tui ducunt te. an quo. id est ad quem locum via ducit te an in vrbe?

Quo te meri. Hec est nona egloga in qua narrantur calamitates
 mantue ciuitatis de qua fuit Virgilius que ciuitas erat iuxta Cremonam
 ciuitatem que cremona fauebat Antonio contra Augustum. sed capta
 fuit ab Augusto violenter et dedit eam Augustus suis militibus. et quia
 illa possessio non erat satis ampla. data est eis mantua quam dure trac-
 tauerunt sic quod Arrius centurio voluit interficere Virgilium volentem
 defendere agros suos et coactus est Virgilius relinquere locum et dimi-
 sit procuratorem suum cui ordinauit facere de possessionibus quod meli-
 us est et obedire illi tyranno donec fieret aliqua alia bona promissio. Et
 finguntur hic duo pastores. scilicet Lycidas et Dæris procurator Vir-
 gilij et querit Lycidas a Dæris quo vadis. vel ad quem locum pedes tui
 portant te vtrum ne ad vrbem **Dæ.**

**O lycida viui peruenimus. aduena nostri
 (Quod nuuq̄s veniti sumus) vt possessor agelli
 Diceret. hec mea sunt: veteres migrate coloni
 Hunc victi tristes (qm̄ fors omnia versat)
 Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hēdos**

Construe sic. D Lycida nos viui. id est diu videntes peruenimus ad
 istam miseriam quod. id est quam miseriam nunquam veniti sumus. id est
 nunquam dubitauimus vt aduena possessor. id est extraneus possessor no-
 stri agelli. id est agri. diceret. id est auderet dicere. hec mea sunt et vos colo

ni. id est habitatores veteres. id est antiqui. migrare. id est recedite. et nos
ego tristes victi mittimus hos hodos illi adueni. scilicet istud donum he
dorum quod non bene vertat. id est proficiat. quia fors. id est fortuna ver
sat. id est mutat omnia **O** Lycida viui. Respondet Dæris. **O**
Lyca da vix viximus vsq; ad istam miseriam quam nunquam speravi
mus scilicet quod extraneus homo auderet dicere. Veteres migrate colo
ni ab isto agro quia non est vester sed noster. Et dicitur notanter quod nu
quam veriti sumus quia iacula p̄quisa minus ferunt. **L**euus l̄dit que
quid p̄quidimus ante. Ideo nunc victi tristes portamus hodos et dona
illi adueni tyranno quod donum non vertat sibi in bonum. sed sibi male
proficiat qz fortuna oia versat s; vtiā istud p̄tatur in peius **Ly.**

Lerte equidem audieram qua se subducere colles
Incipiunt. molliq; iugum demittere cliuo
Vsq; ad aquam. **z** veteris iam fracta cacumina fagi
Omnia carminibus vestrum seruasse menalcam

Construe sic. Equidem. id est certe. Ego audieram Menalcam. ves
trum seruasse. id est retinuisse omnia scilicet p̄dia carminibus ea parte.
scilicet qua colles incipiunt subducere. id est in campos dissolui. et qua
montes incipiunt demittere. id est deorsum mittere. iugum. id est sum
mitatem cliuo molli. id est ascensu dulci vsq; ad aquam. et vsq; ad cacu
mina. id est summitates fagi. id est illius arboris antique **L**erte equi
dem. Respondit Lycidas et querit quomodo potest hoc fieri. quia ego
audieram qz vester menalcas. id est Virgilius tuebatur totam mantua
z descripsit illam patriam z fines eius z situationem **Dæ.**

Audieras. **z** fama fuit. sed carmina tantum
Nostra valent lycida tela inter maria. **q̄stum**
Lhaonias dicunt aquila veniente columbas
Quod nisi me quacung; nouas incidere lites
Ante sinistra caua monuisset ab ilice cornix
Nec tuus hic ingris: nec viueret ipse menalcas

Construe sic. **V**erum est quod tu audieras et fama. id est ru
mor fuit sed nostra carmina tantum valent. id est possunt inter tela mar
tia. id est inter facta bellicosa quantum homines dicunt columbas. id est
illas aues. chaonias. id est Epiroticas valere. ipsa aquila. id est aue illa ve
niente quod nisi **C**ornix. id est illa auis monuisset sinistra ab ilice. id est a
queru caua. id est concaua me **D**ærim incidere. id est abscindere. lites no
uas. id est magnas lites contra **L**enturionem quacung; s; ratione. nec tu
us **D**æris viueret hic. id est in mantua. nec ipse menalcas viueret hic. id est in
mantua **A**udieras Respondit Dæris. Bene potuisti audire z ver
fuit qz Virgilius bene erat dilectus ab Augusto propter sua carmina. et
erat ei mantua recomdata per Virgilium. sed nūc in furore belli carmina
nihil p̄sunt sicut nō valet paruū auguriū adueniente maiore. nam in cha

onia silua græciæ in qua columbæ dant responsa et auguria. si superueniat
aquila tunc cessat augurium columbæ. Quod nisi me. id est si ego non
preuidissem mihi ego et Menalcas fuissimus nunc mortui sed per augu-
rium cognouimus quod non debeamus resistere arrio centurioni. et ponit mo-
dum augurij. quia cornix est avis garrula et que aliquando iuuat alias
aues descendit a sinistris super ilicem concauam quod fuit nobis auguri-
um quod armigeri garruli descenderent super ilicem. id est super manuum pa-
triam fertilem. et quia descendit a sinistris ideo erat malum signum. et ar-
bor concaua signabat incolas esse frustratos bonis suis. et quia in alium
est contra augurium recalcitrare. ideo cognouerunt Doeris et Menal-
cas quod non debebam resistere litibus immo recedere. Juxta illud La-
thonis. Lede locum. et cetera

Lycida

Heu cadit in quæquam tamen scelus: heu tua nobis
Pene simul tecum solatia rapta menalca
Quis caneret nymphas. quis humum florentibus herbis
Spargeret. aut viridi fontes induceret umbra:
Vel que sublegi tacitus tibi carmina nuper
Cum tu ad delicias ferres amaryllida nostras
Tityre dum redeo (breuis est via) pasce capellas
Et potum pastas age tityre et inter agendum
Occursare capro (cornu ferit ille) caueto

Construe. Heu. id est prochydolor. tantum scelus. id est nephas. cadit. id
est incidit in quæquam. Heu o menalca tua solatia sunt pene. id est quasi si-
mul tecum. id est cum teipso. rapta. id est excepta a nobis. Quis caneret. id
est cantaret. nymphas. id est carmen bucolicum si Virgilius fuisset mortu-
us: et quis spargeret. id est cooperiret. humum. id est terram. herbis flo-
rentibus aut quis induceret. id est regeret fontes umbra viridi. Aut quis
caneret carmina que ego tacitus sublegi. id est furatus sum tibi. nuper cum
id est quando. tu ferres. id est duceres. amaryllida. id est amicam nostram ad
delicias nostras o Tityre pasce capellas dum redeo. id est reuertar et via est
breuis. et o Tityre age. id est duc capellas pastas. id est saturatas. potum.
id est ad potandum. et inter agendum. id est dum tu ducis. caueto. id est ca-
ueas. occursare. id est obuiare capro. id est Arrio. quia ille arrius. ferit. id est
nocet. cornu. id est gladio. Heu cadit. Lycidas admirando condolet
quomodo potest esse tyrannus tam crudelis quod interficeret vitum tam so-
lemnem sicut erat Virgilius qui non finierat adhuc carmina sua. immo
fuissent mortua cum eo Quis caneret. id est si Virgilius fuisset mor-
tuus quis fecisset bucolica et georgica et agriculturas? Vel que suble-
gi. Fingit enim se sustulisse Virgilio sua carmina quando Virgilius ibat
ad amaryllidam. id est romam que dicitur amor transponendo litteras
Tityre. Hic virgilius recommendat suas possessiones suo procura tori.
quia Virgilius vadat romam et statim redibit. quia breuis via est. et spe-
rabit habere promissionem et remedium ab Augusto cesare contra tyra-
num Arrium. Et inter agendum. Iterum debes agere illud quod se

quitur scz occurrere vel obuiare capro scz arrio. sed caute agendum est ei blandiundo z non rigorem faciendo qz ille caper cornu petit vel ferit quia percurit gladio occurrere est frequentatiuum de o curreo **De.**

**Immo hec que varro necdū perfecta canebat
Varre tuum nomen (superet modo mantua nobis
Mantua ve miserē nimum vicina cremone)
Lantantes sublime ferent ad sidera cygni**

Construe. Immo quis cantasset hec carmina que ipse virgilius canebat. i. coponebat. varro. i. illi duci necdum pfecta. i. q̄ nō erāt cōpleta. **O** varre. i. o dux cygni. i. poetę cantātes. ferent. i. portabunt. tuum nomē sublime. i. nobile ad sidera. modo. id ē dummodo. mantua. id ē nostra ciuitas superet. i. supersit nobis mantuanis. dico mantua vicina. i. p̄p̄nqua. nimum cremone. i. illi oppido Immo hec. Prius dicit. lycidas quis caneret nymphas: sic dicit moeris. quis caneret carmē qd̄ ego incepti varro amico meo qd̄ non ē adhuc lūmitatū nec pfectum. z intelligit engadem quā facere p̄p̄oluerat in honore cesaris **Varre tuū nomen.** i. nūc maneat nomen tuū nobis p̄p̄icium vt tantūmodo nobis reddatur mantua **Mantua ve miserē.** i. defleo miserā mantuę que nullo mō malefecit cōtra augustum. sed patitur multa damna p̄pter vicinitatem cremone ciuitatis q̄ renebat p̄tem antonij **Lantantes.** o varre fac reddere mantuam z cygni id ē poetę candidi leuabunt nomen tuū vsq̄ ad astra **Ly.**

**Sic tua cyrneas fugiant examina taxos
Sic cytisō pastē distentent vbera vacce
Incipe si quid habes: z me fecere poetam
Pierides sunt z mihi carmina: me quoq̄ dicunt
Vatem pastores: sed non ego credulus illis
Nam neq̄ adhuc varro videoz nec dicere cynna
Digna. sed argutos inter strepere anser olozes**

Construe. O meri incipe cantare si quid habes. z sic. i. eo pacto oro vt tua examina. i. tuę apes fugiant taxos cyrneas. i. illas arbores sic dictas. et oro q̄ vacce pastē. i. saturatę. distentent. i. repleāt. vbera. i. mamillas lacte. **Incipe ergo si quid habes z pierides.** i. illę musę me fecere poetaz. z carmina sunt mihi. i. apud me habeo carmina. z pastores dicunt. i. nomināt me vatem. i. poetam. sed ego non sum credulus illis. sed ego non videoz dicere carmina que sunt digna varro. i. illo poeta. vel cynna. id est illo poeta. sed ego tanq̄ anser videoz strepere. id ē strepitū emittere inter olozes. i. cygnos. argutos id ē sonoros. **Sic tua.** Hic lycidas adiurat moerim vt dicat vnum carmen z ē mos loquendi. sicut si diceret. sic deus te adiuuet tua. id ē exoro q̄ omnia tua prosperent z q̄ omnes apes tuę fugiant taxos cyrneas id ē cyrneę regionis scz ptis gręcię vbi sunt multi taxo arbores pestiferę apib; depcor etiā vt vacce tuę post pastū repleantur lacte. z iō incipe si quid habes id ē dic si scis aliqd̄ carmen qz ego libenter audiā. nā etiā ego sum poeta z musę fecerunt me poetam **De quoq̄ dicūt.** Loq̄tur humiliter nec audet se dicere poetā. sed solum q̄ pastores reputāt eum

ralem. ne audeat dicere q̄ viri sapientes reputa nerunt eum vatem. Virgilus em̄ fuit poeta verecundus sicut dictum est in principio huius libri Sed non. id est non credo pastoribus. nam neq̄ id est Varius fuit magis poeta. ideo sibi magis crederem q̄ pastoribus. nec videoz eē dignus dicere carmina digna cynna qui fuit alriloquus poeta. s̄ videoz interstre pere. id est discordanter canere. vel imperfecte sicut anser canit inter olozes vel cygnos qui optime cantant. et dicit argutos olozes. id est sonoros. si cur prius forte sub arguta.

Delibocus

**Id quidem ago. z tacitus lycida mecum ipse voluto
Si valeam meminisse. neq̄ est ignobile carmen
Huc ades o galathea. quis est nam ludus in vndis
Hic ver purpureum varios hic flumina circum
Fundit humus flores: hic candida populus antro
Imminet. z lente texunt vmbacula vites
Huc ades. insani feriant sine littora fluctus**

Construe. Id quidem ago. i. cogito apud me facere aliq̄ carmen. o lycida ipse tacitus cogitabū dus. voluto. i. cōsidero mecum. si valeam. i. si possum. meminisse illoz carminū. z carmē meū nō ē ignobile. i. inutile. o galathea. i. o amica. huc ades. i. venias. q̄s ludus. i. quē delectatio est. in vndis. id est aquis. z hic ver. id ē tempus purpureum. id est delectabile est apud nos. z humus. i. terra. fundit. i. spargit varios flores circum flumina. i. in circuitu fluuiozū. z populus illa arbor candida imminet antro. id est in foenea. z vites lente. i. flexibiles. texunt. i. componūt vmbacula. o huc ades id est venias. z sine. i. p̄mitte vt fluctus insani. i. magni feriant. i. tangant littora **Id quidem.** Loquitur mœris. ego etiā cogito apud meipm̄ ali quod carmē glorificū in memoriā mei z cesaris si possum memorari. quia tribulatiōes mundanę impediūt memoriā **Huc ades.** Hunc inuocat galatheā quē fuit vna nymphaz quā amauit ciclops z vocauit eā vt dimissis fluctibz veniret ad ipm̄ sup̄ terrā. dicit ergo **O galathea amica mea.** id est cesar. huc ades. i. respice nos mantuanos. qz non est delectatio in vndis sicut in terra vbi sunt flores z flumina z arbores. vmbrosę vites. veni ergo z permitte fluctus furiosos verberare littora

Lycida

Quid: quē te pura solum sub nocte canentem

Audieram. numeros memini si verba tenerem

Construe. O mœri qd̄ facis de illis carminibus q̄ ego audierā hoc d̄cto te canente solum sub nocte pura. i. serena. z ego memini numeros. id ē metra. si tenerē. i. si haberem in mente verba **Quid quē.** Loquit lycidas o mœri quid facies de illis carminibus quē ego audiui te facere tota nocte. quia bene audiui sonū z numerum scz q̄ faciebas versus hexametros. s̄ non potui distincte p̄cipere vba tua. vbi notatur q̄ metra melius fiunt in tempore sereno z sub silentio.

Mœris

Daphni quid antiquos signorum suspicis ortus

Ecce dyonei processit cesaris astrum

Astrum quo segetes gauderent frugibus. et quo

Duceret apricis in collibus vva colorem
Inserere daphni puros carpent tua poma nepotes
Omnia fert etas. animum quoq; sepe ego longos
Cantando puerum meminisse me condere soles
Hinc oblita mihi tot carmina. vox quoq; merim
Iam fugit ipsa. lupi merim videre priores
Sed tamen ista satis referet tibi sepe menalcas

Construe sic. **D** daphni quid. i. quare respicis. ortus antiquos signorū
id est stellarum. ecce astrum. id est stella cesaris dyonei. i. veneri. processit. i.
ortum est dico astrum. quo scilicet astro. segetes. i. frumenta. gauderent. i. matu
rescerent. frugibus. i. fructibus suis. et quo astro vva duceret. id est haberet in
collibus apricis. i. amoenis. calorem o daphni. insere. i. planta. puros. id est
illas arbores. nepotes. id est successores. carpent tua poma. etas. id est tempus.
fert. id est aufert omnia. etiam etas aufert animum id est memoriam. ego sepe
plerumque meminisse me puerum. id est cum essem puer. condere. id est finire. lon
gos soles. id est magnos dies cantando. et nunc tot carmina sunt oblita mi
hi. id est a me. et ipsa vox fugit me merim et lupi priores videre. id est vide
runt merim. tamen menalcas. id est ille pastor. referet. i. cantabit tibi sepe
ista carmina que oblitus sum **D**aphni quid. Hic loquitur meris ad da
phnidem et querit quare respiciebat stellas. et potest responderi quod respicie
bat astrum cesaris dyonei. i. de genere dyones. quia fuit filius veneris
Astrum quo segetes. Hic est anadiplosis quia versus incipit sicut pcedens
finitur et est epheregelis expositio prioris. et est illud astrum quedam stel
la nova. quam vidit Augustus quando faciebat ludos funebres patris sui et
fuit visa in mense quintili quando segetes et vinee maturescunt et ille mensis so
retur nomen iulij cesaris. et in hoc laudatur Augustus cesar. et post istam
laudem postulat ab eo prosperitas in terra mantuanorum. non solum pro p
sentibus sed etiam pro futuris nepotibus cum dicit **I**nserere daphni puros.

Omnia fert etas. id est aufert per prothesim et est sensus. Nemo est per
petuus immo nec memoria est perpetua nisi per pulcra gesta et magna be
neficia. ideo orat cesarem ut in vita sua faciat aliqua digna memoria post
mortem **S**epe ego. Ego virgilius cantavi multis diebus blandiendo
cesari. sed memoria tribulationis conturbavit sensus meos. et oblitus sum
carminum que feci et non plus possum cantare quam ille qui efficitur raucus
quem prius lupi viderunt **P**hilosophi enim dicunt quod quando lupus pri
us vidit hominem quam videatur ab illo efficit hominem visum raucum. unde
de tractum est illud **L**upus est in fabula quando prius advenit ille de quo
fit sermo. quia tunc tacemus et efficitur muti **S**ed tamen ista. **L**ocu
tus est virgilius de seipso sub persona meris. nunc ideo facit sub persona
menalce. et dicit o meri ego non possum cantare carmina oblita. sed **D**e
menalce ea cantabit.

Lycida.

Causando nostros in longum ductis amores
Et nunc omne tibi stratum silet equorum. et omnes
Aspice ventosi ceciderunt murmuris aure

Hinc adeo media est nobis via. nãq; sepulchrum
Incipit apparere bianozis. hic vbi densas
Agricolę stringunt frondes. hic męri canamus
Hic hędos depone. tamę veniemus in vrbem
Aut si nox pluuiam ne colligat ante veremur
Cantantes licet vsq; minus via ledet. eamus
Cantantes vt eamus. ego hoc te fasce leuabo

Construe sic. O męri tu ducis in longum. i. differs nr̄os amores. id ē
nostrā voluptatē. causando id ē allegando. z nunc omne equoz. id est mare
stratum. i. tranquillū. silet. i. iacet tibi. z aspice omnes aure. i. v̄ti murmu
ris. i. tumultus ventosi ceciderunt hinc. i. ab isto loco media via est nobis
et sepulchrum bianozis id est cōditoris mantuę incipit a pparere. id est vi
deri a nobis. z o męri canamus hic vbi. i. post q; agricolę stringunt. i. con
cutiunt frondes densas. i. folia magna. z o męri depone hic hędos. tamen
nos veniemus in vrbem. i. ad mantuam. aut si veremur. i. an timemus ne
nox colligat. i. habeat. pluuiam. i. hymbrem vsq; eamus cantantes. i. lęri
licet. i. honestū est q; via. i. iter minus ledet. z vt eamus. i. si eamus cantan
tes ego leuabo. i. alleuiabo te hoc fasce. i. onere hędo z **Causando.** Lo
quitur lycidas ad męrim dicens. tu occupas tempus causando z allegā
do. z differs amores nostros. id est illud quod desidero audire scz carmina.
et nunc est tempus acceptabile ad cantandum. quia mare est placatū qđ
est signum serenitatis. in quo significat spem salutis. z recuperandi agros
mantuanos z veni cessauerunt z breuis est via vsq; ad mantuam. id ē tri
bulatio finietur in breui. Nãq; sepulchrum. Probat q; breuis est via.
ac si diceret ego iam vides campanilia ciuitatis z sepulchrū bianozis fun
datoris mantuę. super cuius tumulum erat structa alta pinus **Hic vbi**
densas. Dicit hic est locus frondosus z delectabilis ad cantandum. ideo
o męri depone hędos tuos z quiescamus **Veniamus in vrbem.** id ē nō
obstante carmine habemus satis tps vt veniamus de die in vrbem
Aut si. id est si timeas noctem que adducit pluuiam vadamus semp; can
tando z sic erit via breuis z ego portabo onus tuum. **Veris.**

Desine plura puer. z quod nunc instat agamus

Carmina tum melius. cum venerit ipse canemus

Construe sic. O puer desine. id est cessa plura querere. z agamus illud
quod nunc instat. id est quod est necessarium nos canemus carmina. tum
melius id est multo meliora cum ipse id est cesar venerit **Desine plura.**
Loquitur męris ad Lycidam dicens q; est tempus cantandi donec veni
rit cesar qui est impeditus in bello artico

Poeta de Balti insano amore

Egloga decima z vltima

Extremum hunc arethusa mibi concede laborem

Pauca meo gallo. sed que legat ipsa lycoris

Carmina sunt dicenda. neget quis carmina gallo!

Sic tibi cum fluctus subter labere sicanos
Doris amara suam non intermisceat vnda
Incipe sollicitos galli dicamus amores
Dum tenera attondent sime virgulta capelle
Non canimus surdis: respondent omnia silue
Que nemoza: aut qui vos saltus habuere puellę
HAIADES: indigno cum gallus amore periret:
Nam neq; parnasi vobis iuga: nam neq; pindo
Vlla moram fecere: neq; aonię aganippe
Illum etiam lauri: etiam fleuere mirice
Pinifer illum etiam sola sub rupe iacentem
Denalus: et gelidi fleuerunt saxa lycei
Stant et oues circum: nostri nec penitet illas
Nec te peniteat pecoris diuine poeta
Et formosus ouis ad flumina pauit adonis
Venit et opilio: tarde venere subulci
Vuidus hyberna venit de glande menalca
Omnes vnde amor iste rogant: tibi venit apollo
Balle quid insanis: inquit: tua cura licoris
Perq; niues alium perq; horrida castra secuta est
Venit et agresti capitis siluanus honore
Florentes ferulas et grandia lilia quassans
Pandeus arcadie venit. quem vidimus ipsi
Sanguineis ebuli baccis mynioq; rubentem
Et quis erit modus: inquit amor non talia curat
Nec lachrymis crudelis amor: nec gramina riuis
Nec citiso saturantur apes. nec fronde capelle
Tristis at illa tamen cantabitis arcades inquit
Montibus hec vestris soli cantare periti
Arcades. o mihi tum quam molliter ossa quiescent
Vestra meos olim si phystula dicat amores
Atq; vtinam ex vobis vnus vestriq; fuisset
Aut custos gregis. aut mature vinitor vne
Lerte siue mihi phyllis. siue esset amyntas
Seu quicunq; furoz. quid tum si fuscus amyntas
Et nigre violę sunt et vaccinia nigra
Decum inter salices lenta sub vite iaceret

Serta m
Nigella
Nictem
Rancu
Ladine
Lupul
Alpinat
Deline
Abnibi
Iocete
Larnit
Lentun
Dulle
Arbori
Inere
Suae
frigo
Jan n
Vellit
Soc
Audo
Janu
Jolat
Foni
Peci
Soci
Peci
Elyp
Dm
Doci
Dum
Pier
Ball
Dua
Sun
Junt
Jico

Serta mihi phillis legeret cantaret amyntas
Hic gelidi fontes. hic mollia prata lycozi
Hic nemus. hic ipso tecum consumerer quo
Nunc insanus amor duri me martis in armis
Tela intermedia. atq; aduersos detinet hostes
Tu procul a patria (nec sit mihi credere tantum)
Alpinas ah dura niues. 7 frigora rheni
Desine sola vides. ah tene frigora ledant
Ah tibi ne teneras glacies secet aspera plantas
Ibo. et chalcidico que sunt mihi condita versu
Larmina. pastores siculi modulabar auena
Certum est in siluis inter spelea ferarum
Dalle pati. tenerisq; meos incidere amores
Arboribus. crescent ille. crescetis amores
Interera mixtis lustrabo menala nymphis
Aut acres venabor apros. non me vlla vetabunt
Frigora: parthenios canibus circumdare saltus
Jam mihi per rupes vidio: lucosq; sonantes
Ire libet partho torquere cydonia cornu
Spicula. tanq; hec sint nostri medicina furoris
Aut deus ille malis hominum mitescere discat
Jam neq; hamadryades rursus. nec carmina nobis
Ipsa placent. ipse rursus concedite silue
Non illam nostri possunt mutare labores
Nec si frigoribus medijs hebrumq; bibamus
Scithonia s; niues hiemis subeamus aquose
Nec si cum moriens alta: liberaret in vlnio
Ethiopum versemus oues sub sydere cancri
Omnia vincit amor 7 nos cedamus amori
Hec saterit diue vestrum cecinisse poetam
Dum sedet: 7 gracili fiscellam textit hibisco
Pierides vos hec facietis maxima gallo
Ballo. cuius amor tantum mihi crescit in horas
Quantum vere nouo viridis se subicit alnus
Surgamus solet esse grauis cantantibus vmbra
Juniperi grauis vmbra nocent 7 frigibus vmbre
Ite domum saturę venit hesperus ite capelle

H i

Construe. **Q** Arethusa. i. musa concede mihi hunc laborē extremum
qz pauca carmina sunt dicenda. i. canenda meo gallo. i. amico meo sz car/
mina q̄ ipsa lycoris. i. amica ipsius galli leget q̄s neget carmia gallo. i. in
honorē galli facta z sic. i. sicut me iuuabis dozys mater aqua z te adiuet
qn̄ labere. i. laboris subter fluct⁹ sycanos. i. subter mare siciliēse z dozys. i.
mater aqua z amara. i. salsa non intermisceat vndā suā. i. mare salsum tibi
o arethusa incipe mecū z dicamus. i. canamus amores sollicitos. i. anxi
os galli. i. illius poetē dū capellē simē. i. hñtes nares p̄ssas arcondent. id ē
mordēt virgulta tenera. i. frutices teneras z nō canimus. i. cāramus sur/
dis. i. nō audientibus siluē rīdent. i. cantabunt nobis oīa. o puelle naya/
des q̄ nemora aut q̄ saltus. i. campi habuere. i. tenuere vos cū gallus pi/
ret. i. mozieretur indigno amore nā neq̄ iuga. i. summitates p̄nasi. i. illius
montis. z pyndi. i. alterius mōtis nō fecere. i. non fecerūt vobis vllam mo/
ram. i. aliquam tardatōem nec agani ppe aoniē. i. ille fons boetiē non fecit
vobis mozam z lauri. id ē ille arbores z myrice. i. aliē arbores fleuerunt
illum gallum z menalus. i. mons pinifer. i. ferens pinum fleuit illum ia/
centem. i. quiescentem sub sola ruppe. i. deserto scō pulo z saxa. i. lapides lē/
cei. i. montis archadiē gelidi i. frigidi fleuerunt illum z oues stant. i. sunt
circum illū gallum nec penitet illas. i. oues nostri. o poeta diuine. i. o vir/
gili nec poeniteat te virgilū pecoris. i. scribere bucolica z adonis. id ē ille
pastor formosus. i. pulcher pauit. nutriuit oues ad flumina z opilio. id est
ductor bouum venit z subulci. i. custodes porcorū tardi. i. stulti venere z me/
nalcas vuidus. i. pinguis de glande hiberna. i. hyemali venit z oēs rogāt
id ē interrogant vñ iste amor processit z apollo. i. ille deus venit tibi. i. ad
te z ipse apollo inquit. i. dixit o galle quid insanis lycoris. i. amasia tua ex/
istens tua cura. i. tuus amor secuta ē alium scz marcum antonium p̄ ni/
ues. i. tpe frigidō z p̄ castra horrida. i. aspera z siluanus. i. deus siluarū ve/
nit cū honore agresti. i. siluestri quassans. i. concutiens ferulas florētes z
quassans lilia grandia. pan deus archadiē venit. i. accessit quē scz pana ip/
si. i. nos vidimus rubentē. i. rubicundū baccis sanguineis. i. fructibus ta/
lem colozem hñtibz ebuli illius herbe z ipse pan inquit. i. dixit q̄s mo/
dus erit amorī amor non curat talia z amor nō saturatur lachrymis. id ē
gemitibz nec gramina. i. herbe saturant riuis. i. aq̄s nec apes saturant cy/
rifo. i. illo flore nec capellē saturant fronde. i. folijs tñ ille scz gallus tristis
id ē mœstus inq̄t o archades vos pastores cantabitis vos inq̄ archades.
pastores q̄ estis soli p̄ti. i. docti cantare hęc carmia in vñs mōtibz o. i.
opto q̄ molliter ossa quiescent. i. q̄stum molliter ego cubabo tum. i. tūc
si phyllula vrā dicat. i. canat olim. i. infuruz meos amores. i. meas volup/
tates atq̄ vrā ego gallus fuisset vnus ex vobis pastoribz aut custos ve/
stri gregis aut vinitor. i. collector vuc mature. Lerte siue phyllis. i. amica
mea siue amyntas. i. ille puer esset mihi siue quicūq̄ furoz. i. amor iaceret
id ē q̄deseret mecū inter salices. i. illas arbores sub vite. i. vinea lenta. id ē
flexibili quid tñ si amyntas ē fuscus. i. niger z viole. i. flores nigre sunt et
vaccinia. i. illi flores sunt nigra phyllis. i. amica mea legeret. i. colligeret
serta. i. coronas mihi z amyntas cantaret o lycori fontes gelidi. i. frigidi
sunt hic. i. in hoc loco z prata mollia. i. dulcia sunt hic z nemus ē hic et e/
go consumerer quo. i. tecum consumerem etatem tūc amor ysanus. i. mag-

nis metris. id est dei belli duri. id est crudelis detinet. id est moratur me
 gallum in armis. i. in pugnis inter tela media. id est in media bellorum et etiam
 am detinet inter hostes. id est inimicos aduersos. i. contrarios o lycori tu
 es procul a patria. id est a roma nec sit mihi credere tantum. id est vtinam non
 possem credere quod illud esset verum. ah interiectio dolentis dura. id est crudelis
 vides niues alpinas et vides frigora rheni. id est illius fluminis et tu sola sine
 me vides et ego metuo talia ne frigora ledant te ne glacies aspera fecerit. id
 est scindat tibi plantas molles. id est pedes teneros et ego modolabor. id est car
 nam carmina pastoris siculi. id est theocriti auoena. id est stilo tenui quod carmi
 na sunt mihi condita. id est composita psu. id est metro chalcidico quo vsus
 est euphorio certum est. id est decretum est me malle pati. id est velle magis to
 lerare in siluis. id est nemozibus inter spelæa. i. cubacula ferarum. i. bestiarum
 et certum est mihi. i. magis volo incidere. id est sculperet meos amores. id est car
 mina de amoribus facta arboribus. id est corticibus arborum teneris. id est reced
 eribus et ille arbores crescent. id est surgent et vos amores crescetis et interea
 ego lustrabo. id est circumdabo menala illum montem cum nymphis mix
 tis concomitantibus aut ego venabor. id est agitabo apros acres. id est fer
 roces et non vlla frigora verabunt. id est prohibebunt me circumdare saltus
 perthenios. id est siluas archadicas cum canibus et ego vidior mihi ire per
 rupes. id est per saxa et plucos sonantes. id est per nemora resonantia. quia li
 bet. id est placet mihi torquere. id est emittere spicula sydonia. id est tela creten
 sia cornu partho. id est arcu quo utebantur parthi et hec spicula sint medi
 cina nostri furoris aut ille deus. id est ipse amor discat mutescere. id est mitis
 esse malis hominum. id est sollicitudinibus hominum iam neq. amadiades
 id est deus florum nec carmina ipsa placent nobis et ipse silue. id est vos nemo
 ra rursus idem iterum concedite. id est recedite a me nec nostri labores pnt
 mutare. id est variare illum amorem etiam si bibamus hebrum. id est illum
 fluum frigoribus medijs. id est in medio hyemis siue subeamus. id est sub
 intremus niues scythias. id est illius montis thracie hyemis aquose ple
 ne aquis nec si versemus. id est pascamus oues ethyopum sub sidere cancri
 id est illius signi cum. id est quando liber. id est cortex moriens. id est deficiens aret
 id est deficcatur in vltimo alta amor vincit omnia et nos cedamus id est demus
 locum amori o diue. id est musæ sat erit. id est sufficet vobis vestrum poetam
 id est virgilium cecinisse hec carmina bucolica dum sedet. i. quiescit et texit
 id est componit fuscellam. id est illud instrumentum hibisco. id est illa herba
 gracili. id est fragili o pierides musæ vos facietis hec carmina maxima gal
 lo cuius amor tantum crescit mihi virgilio in horas. id est singulis horis
 crescit alnus. id est illa arbor viridis se subiicit. id est surgit nouo vere. id est
 quando nouum ver incipit viuere. Surgamus. id est nos pastores rece
 damus quia vmbra solet esse grauis. id est molesta cantantibus et vmbra
 iuniperi est grauis et vmbre nocent frugibus. id est segetibus o vos capelle
 ite sature. id est satiate domum quia hesperus. id est illa stella venit. id est
 a propinquat et iterum ite **Extremum.** Hec est decima egloga cui
 preponitur talis titulus conquestio de agris cum gallo cornelio vbi scien
 dum est quod hic tangitur de amore immensurato galli cornelii ad lycoriam
 meretricem per quem amorem excessiuum possunt etiam intelligi amor
 excessiuus **Virgilij ad agros mantuanos et capitur hic lycoris vna**

H U

meritrix pro alia scz citheride. **U**n iste gallus fuit primus pfectus egip/ ti et in principio fuit multū carus cesari sz postea fuit suspectus de falsa conspiratione contra augustū z ideo tandem occisus est. **I**ste gallus fuit magnus poeta qui trāstulit euphorionem de greco in sermonem latinum sed impatienter amavit cytheridem meritricem q̄ ipso spzeto secuta ē anthoniū euntem ad galliam. vñ multum doluit gallus z ipsum solatur virgilus qz ipsum q̄ plurimū diligebat intantum q̄ quartus liber georgico rum a medio vsqz ad finem fectus ē in honorem eius Sed iubente cesare **V**irgilius mutauit laudes suas in familiā de aristeo **I**sta tñ egloga remā sit integra qz si bñ aspiciatur magis vituperat gallū q̄ laudet ppter amo rem supfluum vituperat etiā anthoniū qui contra statutū romanum te/ nuit in castris suis meritricem illā. **E**xercitus em dicebat castrum z eius milites dicebātur castrēses a castitate quā debebant obseruare nec erat li citum ducere mulieres in arma orat ergo **V**irgilius musam sicilię arethusa m z petit auxiliū theocriti q̄ fuit siculus iuxta illud cathonis auxiliū a notis. zc. **U**n arethusa fuit nymp̄ha mutata in fontem q̄ subtus ma re defluit in alpheū fluiū glide insule grece vel fm alios fuit ecōtra. scz q̄ ille fons defluit ab alpheo z ē penultima lōga in hoc noie arethusa sicut creusa. qz fm rōem latinā ita res se hz sed fm grecos corripit vt dr fuius dr ergo **V**irgilius o arethusa musa da mihi prātem faciendi hunc extremuz laborē. i. vltimā eglogā non q̄ carmē sit poetę laboriosum sz qz nymp̄he sunt castę ideo facere carmē de supfluo amore meretrice videt eis cōtra iu am naturā laboriosum ideo nō rogat ab illa nymp̄ha nisi pauca carmina cū dr pauca meo gallo amico meo q̄ carmina nolo legi a lycozi. i. a cytheri de q̄ nunc ē cois sicut olim fuit lycoris q̄s neget carmia gallo q̄ libeter de dit alijs carmia qz fuit poeta sicut dictū est **S**ic tibi cū fluctus **H**ic ve recūde cōiurat illā nymp̄hā arethusam dicēs o arethusa sic velis me adiu uare sicut ē ppicia dorys mater aqua z ē fœi gn̄is pro dea sz p fluiuo est masculi gn̄is. illa em dorys te adiuuat qñ laboris z defluis subter mare sici liēse veniēdo de glide in siciliā vt dictū ē qz dorys mater aqua z nō pmit rit mare saluum pmisceri tibi **I**ncipe. i. o **A**rethusa incipe mecū z dica mus amores curiosos z ipatiētes galli **D**um tenera. i. q̄ diu capre pas cunt **V**irgilius tenera. vocat aut capras simas qz hñt nares depressas **N**ō canimus surdis. i. non debes dimittere carmen ppter defectū audientium qz siluę audient illud qd̄ probat qz rñdent ad oīa carmina nostra p sonum qui dr echo qui ē vox reflexa **Q**ue nemoza. **H**ic loquit tanq̄ stupefac tus de hoc q̄ tantus poeta sicut erat gallus impatienter amavit qz musę po eticę q̄ amant castitatem debuerūt preferuasse suum vatē ab immersio ne in amorem supflūū ideo fingens illas abesse gallo. dr vbi erant tūc qñ gallus tantus poeta submersus ē in amorem illū z dr naiades capiēdo vnam sp̄m pro alia qz oreades sunt deę montiū z naiades sunt deę fontū **I**ndigno amore. i. iniusto vel indigno tali viro **N**am neqz parna si. i. vbi eratis tūc qz non eratis in monte pnašo thessalię neqz in monte pyndo thracię nec vos detinebāt alij montes thracię. i. aonie z agani ppe **I**llum etiā lauri. i. quō dimisistis eū perire quem deflent arbores siluę pecora z pastores magni z parui z montes archadię scilicet lyceus. zc. **S**tāt z oues. i. oues etiā circūdant gallum plangentes eū. nec illud est.

ubi potest
enā ego v
nos nō te
malus vena
colica carm
ipm. z tubu
tardē vāom
plena dicit
vri sunt ple
bā gallū v
stos. lo. et
quō mātis
te fūre ag
dicit in dete
amavit fū
ad cōsiliū
quallens fū
catur cap
com rñtā
eis dulo p
fuit pūc
erit fūis
rō nō pōt
curat carm
dei areth
cadię vt p
amore me
Hic dete
mby hñt
pallor hñ
qui cōiur
vñā fr
lōi fontē
in italia
cum ppe
amor z n
re fūi q
cul a pas
sio imag
gallia z
pōnt
vñ ad h
curit es
ob aliph
zō
non can
fm hñt

sibi verecundia se3 fuisse pastorem ouiu vel fecisse carmina bucolica quia
etiã ego virgilius nõ verecundor similia fecisse. ergo galle o diuine poeta
nos nõ te debet penitere. Et formosius. Arguit a formosiori. qz adonis a/
masius veneris pulcherrimus pastor seruauit oues iuxta flumina z fecit bu
colica carmina. Venit z opilio. i. pastor ouiu circũdedit gallũ plãgẽdo
ipm. z subulci. i. pastores porcorum. z dicit subulcos esse tardos. qz porci
tarde vadunt ad campos. Gludus. i. plenus humore sicut vua humore
plena dicitur vuida. z sic menalcas pastor rusticus veit ad siluas hibernas
vbi sunt plenius glandes. Vines vnde amor ocs isti pastores interroga
bãt gallum vnde venit sibi iste amor impatiẽs z nedum venerũt ad eũ pa
stores. sed etiã quidã dij qui fuerũt amatores. venit em apollo dicẽs galle
quid insanis z qz lycoris quẽ e tua cura tuus amor seãtur aliũ in gallia et
sic fatue agis eã diligendo qz ipa te nõ diligit. Et p horrida castra. hoc
dicit in detestacõem antony apollo fuit amator danaes pan deus arcadiẽ
amauit syringã. z siluanus deus nemoru amauit cupressum. ideo venerũt
ad cõsolãdum gallum amatore. Siluanus vero venit sine viã p frutices
quassans sub pedibz ferulas z luteola. z e ferula arbuftũ cuius succus vo
catur capsia. Pan etiam venit cũ illis dijs Sanguineis. i. habebat fa
ciem tinctã rubeo colore sicut pelicerũ z bursariũ tingũt pelles suas ex bac
cis ebulo z gallice hyebles. Et causa quare pan sic scribit z pingitur dictũ
fuit pũs cũ dicebatur pan pũus calamos zc. Pan igit interrogat quis
erit finis ipsius amoris. vñ quõ sanabitur ipe amãs. qz cupido deus amo
ris nõ põt satiari fletibz sicut nec prata riuiis. nec apes cytiso. nec amor
curat carmina vel incãtationes. Tristis. i. gallus tristis rĩdit ad pana
deũ arcadiẽ dicẽs qũis amor nõ curer carmina tñ ego volo qz vos dij ar
cadiẽ vñ poete optimi p antonomasiã soli cãtare periti canatis carmia de
amore meo z tũc me mortuo dulcius quiescerẽt ossa mea. Atqz vtinam
Nũc detestatur morari in vrbibz z extollit vitã pastorale dicẽs qd prodest
mihĩ habitare in vrbibz vbi sunt pulcre sz fallaces meretrices. sz si fuisset
pastor sicut vos habuisset lycorim castã cõiugem meã z amyntã filiu
qui cãtasset mihĩ carmina leta. z vxor mea fecisset mihĩ fertũ violaceũ. ah
vtinã fuisset agricola mecũ inter salices iacuisset cõiunx mea. Hic ge
lidi fontes. Loquitur ad lycorim quasi diceret. quid qris in gallia qz hic
in italia sunt gelidi fontes z prata virẽtia z siluẽ ymbrosẽ vbi vixissem te
cum ppetuo. Nũc insanus amor. Ab isto loco vsqz ad finẽ describitur
amor z nũc sibi placet qd statim displicet. z ecõuerso. dicit ergo nũc a pa
rer sibi qz sua amica e in piculis inter tela armato z in exercitu antony p
cul a patria italia se3 in gallia. nec sit mihĩ credere tñ. i. vtinã estz sola vi
sio imaginaria z nõ esset piculi existẽtia realis. i. qz ipa appareret esse in
gallia z qz veraciter nõ existeret ibi nõ tñ est ita immo re vera tu es ibi et
ponit interiectõem metuẽtis ah vñ a quasi diceret timeo ne ledas pedẽ tu
um ad lapidẽ durũ sicut blandiũtur fatui amatores pellicibz suis z plus p
curãt eis qz sibi ipsis ergo ne niues alpĩnẽ re ledãt multũ timeo. z dicũtur
ab alpibz. i. mõtãnẽ. Et frigora rheni. Rhenus e fluuius galliẽ belgicẽ.
Ibo z calchidico. Calchis est insula in cuboẽa regione de qua fuit euso
fion cuius libzũ trãstulit gallus in latinã vt deĩ est z ipsuz metrificauit
fm stilũ theocriti poete siciliẽsis. dicit ergo qz ipse dicit carmina pastoris

ficuli que sunt cōdita versu calchidico z cātabit illa stipula quęquē quod
 est cōtra illud quod nuper dixerat scz amor nō carmina curat. Lertum
 est in siluis. Hic mutat ppositū z dicit q nō placet sibi cātare. immo pla
 cet sibi ire ad siluas vyl spelea feraz. i. ad cauernas. z ē spelea nomē grecum
 accūs pluralis aptote forme z in illis siluis scriberet amores suos in ar
 boribus scz in corticibz eaz vbi crescūt amores sicut arbores. Interea
 mixtus. nūc habet aliud ppositū qz cātaturus cū nymphis circūdabit me
 mala mōtes arcadię. Aut arces. i. vyl venabit apros z nō timebit aliqua
 frigora ducens canes p siluas pthenias. Parthenus ē mons arcadię vbi
 virgines solebāt venari. Jam mihi p rupes. i. videt mihi q sum ibi z torq /
 am sagittas sydonias. qz in sydone ciuitate fiūt optime sagitte z iacula z
 inde dcā est sydonia dydo z in parthia fiūt boni arcus cornei. Tanqz
 hęc. i. ac si ista eēt remedia sui amoris z forte deus amoris miserebit eius
 cōtra illud qd pūs dixerat nec lachrymis crudelis amor. Jam neqz ama
 driades mutat iā ppositū. qz nō amplius placēt sibi nymphę nec amadri
 ades q sunt deę floz q si amātes drias. i. flores. nascūtur em cū floribusz
 occidūt cū ipis. Sed driades habitāt inter arbores z sunt deę arboz. ido
 dicit eis recedite qz nō curo amplius de vobis. Nō illū mutat ppositū qd
 dixerat tanqz hęc nri zc. qz nō amplius sperat salutē vyl remediū. immo si
 biberet hebrū fluiuiuz thracię frigidissimū vel niues cythonias in hyme
 nō posset refrigerari. z est cython mons thracię niuosus. Nec si moriēs.
 id est sicut nō pōt sedari siris in ethiopia calidissima in insulis sub sidere
 cancri qū liber id est cortex medius vitis aret. i. moritur in vlnō. **Dia**
 vincit amor. Hic reddit se victū ab amore. Hęc fat erit. Loquitur vir
 gilius ad nymphas dicēs sufficiat vobis istud carmen de gallo nrō quan
 do poeta scz ygilius facit fiscellā vas de ygis ad faciendū caseū z est hibis /
 cus arbutū flexibile sicut viburnus vbi virgilius notat se fecisse bucolica
 sub stilo humili faciēdo humile negocium. Pierides. Itēz loquitur ad
 nymphas de monte pyreo dicēs q̄uis ista carmina sint pua vos musę per
 grām vrāz publicabitis ista p oēs vrbes amore galli. Gallo cuius amor
 Hic lateceter dicit ygilius se amasse gallū sed nō audebat ostendere amorē
 timore cesaris augusti q̄ oderat eū. Sicut igitur in vere pua arbor cres
 cit sub vmbra magnę arboris. sic latebat amor virgilij ad gallū sub cęsa
 re. Surgamus. Hic ponit finē sui libri dicēs. dimitramus bucolica. qz
 vmbra iuniperi solet pastoribz nocere. id est amor galli posset mihi noce
 re sicut vmbra nocet frugibus. Itē domū saturę fingit sicut pastor q
 pecora sunt satura z iam a paret hesperus stella vespertina. ideo tempus
 est recedendi. Letera videantur supra textum.

Bucolica Virgilij cum cōmento familiarissimo Da
 uentrię impressa p me Jacobū de Breda. z nup summa cū di
 ligentia correcta z emēdata feliciter expliciūt. Anno ab incar
 natione dñi. M. cccc. xcix. penultima Martij.

quere quod
Lectum
in uno pla
mi gycum
nos in ar
Zutera
videtur me
rebit aliqua
aradij vbi
ipri e onij
q; e ianlu r
Lanij
videtur con
necq; ama
accusatu
i flouere
vno p. do
p. p. ni qd
u. anno fi
e in hyme
u. motio
lib. fide
e. Dia
quar vit
mo quan
e. et hedi
e. bacula
equar ad
e. m. q. per
ano amos
ere amoi
arbori
u. sub oia
uolita q
mij noce
u. p. l. q
e. tempus

no Day
na cu di
o incarj

